

طوفان سوک و سرشک

عرش و فرش در سوک و سرشک کم شده اند. چنان در بی جانیناهای است نایبض فرو خورد خود را به ایهای های عزاسیراب کند. بادها بوی طوفان گرفته اند. طوفانی از تپایی و غربت چنان بی حضور تو خالی است و آسمان در بی شانه ای استوار تر از زمین تا سر به های بویه بر آن شید. رخزان میان جهانین برپسته ای و عطر جانگزی نغسبایت در سیمیده دمان هفت آسمان جاری است. در این شب کیو و بوش که از مانم تو و فرزندت حسن مجتبی (ع) خیرتبار است چشم در طریق حقیقت سامان دینت می دوزیم و ستکان ی را در بویندگی این طریق امید می داریم. امید که دستبایمان در روز رستخیز از دامن بلند شفا عت رسول صبر کو شامه بیاد.

در گفت و گوی کتاب هفته با کارشناس
 بررسی شد

کتاب در سالی که گذشت

۲۴

نمایشگاهی با رایحه
 دل انگیز گل محمدی

۱۹

کشتی در کتابفروشی ها و کتابخانه ها در نوروز

کتاب ها، نوروز را تعطیل نمی کنند

۴

خواننده ها و نخوانده های امسال و سال نو

هر سال کتاب های فراوانی در حوزه های مختلف چاپ و منتشر می شوند که برخی از این آثار به دلایل گوناگون از دید و داوری رسانه ها، منتقدان و اهل قلم مغفول می مانند. بسیاری از کتاب ها به خاطر محدودیت صفحات روزنامه ها یا به دلایل شناخته شده و ناشناخته دیده نمی شوند. بنابراین کتاب هفته با رویکرد معرفی آثار خوب در حوزه های گوناگون به سراغ گروهی از اهل قلم با طیف های مختلف و علایق و سلاطین ناهمساز رفته تا نظرگاه آنها را درباره کتاب های که خواننده اند منمکن کند تا شاید خوانندگان نشریه به فکر تهیه و مطالعه آنها برآیند. چراکه داوری یک گروه محدود و محدود پنج تا هفت نفر نمی تواند شمولیت ارزیابی همه این اهل قلم را داشته باشد و جای آن را بگیرد. بیستم اهل قلم چه کتاب خوبی در طول سال ۸۵ مطالعه کرده اند که مانده ایم و نخوانده ایم یا چه کتابی را در حین کار و فعالیت روزانه دیده و بسته دیده اند اما گرفتاری های روزمره زندگی اجازه مطالعه آن را نداده است.

۱۴

حرف های میرجلال الدین کزازی در باره آیین دیرینه سرزمین ایران

اسطوره ها پای سفره هفت سین

۳۱

برگی از بهار

یا مغرب القلوب و الاصباز
 یا مدبر الیل و النهار
 یا محول الحول و الاحوال
 حول سائلا الی احسن حال
 سالی که گذشت، برای کتاب، سالی آکنده از رویدادهای گوناگون بود. سالی که گذشت، بارها و بارها در مراسم و مناسبت های گوناگون گرامی داشته شد و از پدید آوردن گان و نشر دهند گانش تجلیل به عمل آمد. بی شک آنچه در نمایشگاه های کتاب آستانی، هفته کتاب، مراسم ملی کتاب سال، جشنواره نقد کتاب و بسیاری جشن ها پاسداشت ها و روزنامه های دیگر صورت یافت، تنها از بخشی از اهتمام کتابخوانان و کتابگزاران کشورمان حکایت دارد.

۳

خانه کتاب هر ماه منتشر می کند

کتاب ماه: ماهنامه ای تخصصی با هدف نقد و بررسی و سایر فعالان عرصه نشر و فرهنگ کشور

و اطلاع رسانی در زمینه کتاب و مسائل نشر

تلفن: ۸۴۴۳۱۳۰ WWW.ketab.ir

چراغ راه

از وزارت ارشاد هم خیلی منتظریم. این واقعا از بهترین و مثبت ترین کارها بود که به فکر یک حرکت و اقدام ایجنسی (تقدیر از برگزیدگان کتاب سال) بیفتید و کسانی را که تحقیق کردند و زحمت کشیدند، مورد تقدیر قرار بدهید. چون تقدیر از علم - که یکی از بالاترین ارزش‌هاست - از نظر اسلام، در حقیقت خود تقدیر از نظامی است که بر مبنای علم شکل گرفته است. نظام اسلامی بر مبنای تفکر و اندیشه عالمانه اسلامی - که منتقد از کتاب و سنت است - شکل گرفته است. به علاوه مدح علم، مدح خود آن ماده هم هست؛ چون به معنای قدردانی از علم و از آن ارزش والااست.

از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار برگزیدگان مراسم انتخاب کتاب سال

عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران:

ناشران به تفکیک نمایشگاه کمک کنند

عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران گفت:ناشران داخلی بهتر است به جای تهر کردن با شرایط فعلی برگزاری نمایشگاه در مصلای تهران هم‌راهِی کنند چرا که برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب امر مهمی است و تحت هر شرایطی باید برگزار شود.

وی دربارهٔ سخنان مدیر مصلا مینی بر آمادگی این مجموعه برای برگزاری نمایشگاه کتاب گفت:به نظر می رسد تفکیک نمایشگاه تنها راه چاره فعلی است و به هر حال ناشران باید با این موضوع هم‌راهِی کنند.

این عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به اینکه تا به حال نیز زمان زیادی بر آبرای برگزاری نمایشگاه کتاب از دست رده ایم، اظهار داشت: تنها سه ماه به برگزاری نمایشگاه مانده است و ما هنوز بر سر مکان نمایشگاه در حال صحبت هستیم.

وی افزود: سال خیلی تپل از این چندسال ها مسئله مکان نمایشگاه حل و مراحل اجرایی کار آغاز شده بود. اما آسمال زمان زیادی را از دست داده ایم. در حالی که تفکیک نمایشگاه به هماهنگی ها و کارهای کارشناسی بیشتری نیاز داریم.

عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران تاکید کرد:دینت است برای حل مشکلات به دنبال چاره جویی های دیگری باشیم به عنوان مثال می توان ناشران داخلی را نیز تقسیم کرد و گروهی از آنها را به محل دائمی نمایشگاه ها فرستاد.

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی گفت: مصلای تهران به دلیل برخورداری از ۷۰هزار متر مربع سالن سقف دار، ۳۷در خروجی، دو ایستگاه مترو، دو هزار سروسرپ بهداشتی و همچنین چهار خیابان و بزرگراه اصلی مدرس و بزرگراه رسالت بهترین مکان جهت برگزاری بیستمین نمایشگاه کتاب تهران است.

خواد آرزین منش عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری (ایتنا) با اشاره به اینکه مصلای تهران از فضای بسیار مناسبی برای برپایی نمایشگاه کتاب برخوردار است،گفت: خوبیشانه امکانات و فضای مصلای تهران باعث خواهد شد این رویداد فرهنگی با کیفیت بهتری نسبت به سال های گذشته برگزار شود.

وی افزود: وضعیت جغرافیایی مصلا و امکانات موجود در آن قابلیت پذیرش هزاران نفر از هموطنان را در روز دارد و به مناسبت های مختلف از آن استفاده شده است و این امکانات شرایط مناسب تری را برای مردم نسبت به مکان

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی عنوان کرد مصلا نمایشگاه کتاب را بهتر میزبانی می کند

قبلی فراهم خواهد کرد.

نایب رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی تصریح کرد:همچنین فضای فرهنگی این محل زیباعتماد فرهنگی تر شدن فضای نمایشگاه بیستم خواهد شد و مجموعا تا زمانی که شهر آفتاب به عنوان مکان ثابت این نمایشگاه معیا شود، مناسب ترین مکان در شرایط کنونی بوده و جایگویی نیاز ناشران و مصرف کنندگان خواهد بود.

آرزین منش به برخی از اظهار نظرهایی در اینکه تفکیک ناشران افزایش سرفهای درون شهری را به همراه خواهد داشت اعتراض کرد و اظهار داشت: واقعا اگر شخصی اهل یازید از نمایشگاه کتاب باشد و بخوهد هزاران جلد از کتاب ها را بییند باید روزها ساعت ها را به این موضوع اختصاص دهد به همین جهت این موضوع که تفکیک ناشران باعث سرفهای درون شهری و پلر ترافیکی بیشتری خواهد شد غیر منطقی است زیرا مخاطبان نمایشگاه می تواند با یک برنامه ریزی دقیق یک روز را اختصاص بدهند به بازدید از غرفه های ناشران خارجی و روز دیگر را از غرفه های ناشران ایرانی بازدید کنند.

محمد تقی رهبر عضو کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی: برگزاری نمایشگاه در مصلا باری از دوش بازدیدکنندگان بر می دارد

آثار غیر معجزایی میخواند نمایشگاه کتاب که بود. رهبر در ادامه حضور ناشرانی با تعداد خورین کثیر کتاب را در این دوره از نمایشگاه مهم ارزیابی کرد و اظهار داشت: برخی ناشران بودند که با تعداد زیادی از محصولات خود در نمایشگاه حضور می یافتند اما اکثر آن محصولات می بخوابوند و این در حالی است که بااین طرح وزارت ارشاد ناشرانی که کتاب های خوب و بیرون محاکا ممولود دارند هم می توانند در نمایشگاه حضور یی پر رنگ داشته باشند و با محدودیت مواجه نشوند.

وی همچنین خاطرنشان کرد: حمایت وزارت ارشاد از ناشرانی که در عرضه محصولات خود تحقیق می بعد باعث خواهد شد که در مجموع به فرهنگ عمومی کثیرخوانی کمک شود و در این طرح هم روایت ناشر را به همراه خواهد داشت و هم مصرف کنندگان کتاب مورد علاقه خود را با قیمت مناسب تهیه خواهند کرد. رهبر همچنین از فائدت:ایجاد پلر و نظارت و کنترل بیشتر شاهد برگزاری نمایشگاهی با تنم ویژگی های مثبت آن باشیم.

انتقال نمایشگاه بین المللی کتاب تهران به مصلای تهران راهی پر کاشش حجم ترا فیکه باعث خواهد شد تا ارزش ها و شیوات اخلاقی بهتر از گذشته رعیت شود و مراجعه کنندگان به ویژه بانوان در فضایی با آرامش و امنیت بیشتری تردد کنند.

محمد تقی رهبر عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در گفتگو با خبرگزاری کتاب (ایتنا) با اعلام مطلب بالا انتقال نمایشگاه کتاب را به مصلای تهران مثبت ارزیابی کرد و گفت: هدف از این جله جایی ها کنترل و کاهش ترافیک بوده است. زیرا نمایشگاه کتاب طی سالیها گذشته از نظر ترافیکی مشکلات زیادی برای احاد مردم به وجود آورده است و برگزاری آن در مصلا یازی از دوش بازدیدکنندگان بر می دارد.

وی افزود: طی سال های گذشته بارها گفته شده مکان نمایشگاه تغییر خواهد کرد اما هر سال به دلایل مختلف این امر محقق نشده است.

وی افزود: میادیرم علاوه بر رعیت تمام موارد ذکر شده به محتوا و نوع انتشار کتاب های تیرج شده و جلوی فروش

شهردار منطقه ۷تهران پیش بینی کرد نمایشگاهی دور از غوغای ترافیک

شهردار منطقه ۷تهران برپایی نمایشگاه کتاب در بخش ناشران داخلی در محل مصلای تهران را به لحاظ اقتصادی و فرهنگی به نفع مردم منطقه دانست. وی همچنین به امکانات تردی خودرها در محوطه بزرگ مصلا اشاره کرد و گفت: دور تا دور ساختمان مصلا، خیابان است و این امر امکان قفل شدن ترافیک را کمتر می کند. از سوی دیگر اگر مصلای تهران آمادگی و تدارکات در خور توجه نداشت، قطعاً برای برگزاری نمایشگاه در آن تصمیم گیری نمی شد.

مهندس محمود ابلخان در گفت و گو

با خبرگزاری کتاب ایران (ایتنا) درباره آمادگی و تدارک مصلای تهران برای برگزاری نمایشگاه که مدیر اجرایی مصلا و نیز برخی کارشناسان به آنها اشاره

فهرست خرید کتاب اعلام می شود دیرخانه جهت خرید کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی فهرست خرید کتاب را اعلام کرد. به گزارش کتاب هننه این آمار از شماره‌های آینده در تنها هفته‌نامه ویژه کتاب کشور منتشر خواهد شد.

مشاور فرهنگی رئیس‌جمهور مکان دائمی نمایشگاه کتاب می تواند یکساله احداث شود

مشاور فرهنگی رئیس جمهور و رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی گفت که با همکاری نزدیک دولت و شهرداری و فراهم کردن منابع مالی مورد نیاز، می توان بجای سه سال، در مدت یک سال مکان اختصاصی نمایشگاه بین الملل کتاب تهران را بنا کرد.

«علی اکبر اشیری» مشاور فرهنگی رئیس

جمهور در گفت و گو با خبرگزاری کتاب ایران (ایتنا) افزود:به گفته شهردار تهران احداث مکان دائمی برای نمایشگاه کتاب سه سال طول می کشد، اما از آنجایی که ما مشکل نرم افزاری، کارگر و مصالح نداریم و احتمالاً فقط مشکل تامین منابع مالی وجود دارد،با همکاری دولت و شهرداری این کار سه ساله را می توان یک ساله انجام داد.

وی درباره تصمیم اتخاذ شده برای برگزاری بیستمین نمایشگاه بین المللی کتاب تهران در دو مکان جداگانه افزود: هر دو محل دائمی نمایشگاه از نظر مدیریت کردن راحت تر بود، اما وجود بعضی از تارسانی ها باعث شد تا این تصمیم گرفته شود و بخش کتاب های خارجی در محل دائمی نمایشگاه ها و بخش کتاب های داخلی در مصلا برپا شود. به این ترتیب کتاب وزارت ارشاد سنگین تر می شود، چون مدیریت و مجموعه سنگین تر از یک مجموعه است، امیدواریم وزارت ارشاد این نمایشگاه را به خوبی برگزار کند و همه علاقه مندان به گسترش فرهنگ کتابخوانی و همه ست اندرکاران صنعت نشر باید برای برپایی مناسب این رویداد مهم فرهنگی در کشور همت کنند.

نمایشگاه کتاب ازدحام نخواهد داشت

حسین طباطبایی از ناشران فعال کتاب های کودک و نوجوان گفت: با برگزاری نمایشگاه کتاب در محل مصلای تهران دیگر شاهد ازدحام پیش از حد که مانع دسترسی آسان مخاطبان به ناشران و مخاطبان می شد، نخواهیم بود.

مدیر انتشارات قصر کتاب در گفت و گو با خبرگزاری کتاب ایرن (ایتنا)، گفت: به هر حال به طور یقین تجربه اول دارای مشکلاتی هم خواهد بود و به نظر من تقسیم وزارت ارشاد در تفکیک ناشران داخلی و خارجی سبب هدفمند شدن حضور مخاطب برای بازدید از نمایشگاه می شود .

در تفکیک ناشران داخلی و خارجی سبب هدفمند شدن حضور مخاطب برای بازدید از نمایشگاه می شود .

این ناشر تصریح کرده با تصمیم ارشاد مشکل ترافیک هم به شکل محسوس کاهش پیدا خواهد کرد.

انتشارات قصر کتاب با ۱۲۰ عنوان کتاب در نمایشگاه کتاب شرکت خواهد کرد.

کتاب «آبوت بره عسل» تازه ترین کتاب این انتشارات است.

امیر رضا خادم مطرح کرد: مصلحا، بهترین فضا برای ناشران داخلی

یکی از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: چاره جایی مکان نمایشگاه کتاب راه‌پایه به عنوان یک راه حل موثر پذیریم و اگر این طرح جای به جایی تنها به دلیل کاهش حجم تراکم بوده، باید آن را به عنوان حل یک معضل یا راه حل دید.

سید ابوطالب کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) گفت: نمایشگاه کتاب از پر مخاطب ترین و موفق ترین رویدادهای فرهنگی کشور به شمار می آید و همان طور که شاهد بودیم، اهمیت برپایی این رویداد فرهنگی در طول سالان گذشته باعث آن شده که مخاطبان بسیاری از شهرستانهای دور و طبقات مختلف

سعید ابوطالب:

امیر رضا خادم مطرح کرد: مصلحا، بهترین فضا برای ناشران داخلی

(ایبنا) با بیان این مطلب گفت: اما این مطلب باعث نمی‌شود که ما ماسد سردسرها تفکیک ناشران کتاب موافق باقیمه زیر ناشران خارجی در محل قلی نمایشگاه بین المللی از تمامی امکانات مصلحا برخوردار نیستند. این عضو کمیسیون فرهنگی مجلس افزود همان طور که شاهد بودیم، نمایشگاه کتاب در چند سال اخیر مشکلات عدیده‌ای از جمله ترافیک را با خود به همراه داشته است.

جاه جایی مکان نمایشگاه را به عنوان راه حل پذیریم

اجتماعی حضوری چشمگیر در نمایشگاه داشته‌اند به همین دلیل نباید به دلایل مختلف از آن غافل شویم. وی با اشاره به اینکه یکی از اهداف برگزاری این نمایشگاه ایجاد تعامل میان اهالی رسانه و هنرمندان این عرصه است، تصریح کرد: در طول برگزاری نمایشگاه کتاب شاهد اتفاقات خوبی از جمله دیدار هنرمندان ناشران، ستوران، دست‌اندرکاران نویسنده‌گان و مخاطبان یا کتابگیر بودیم که این حضور و تعامل در نهایت به ارتقاء سطح کیفی فرهنگ عمومی ما نیز کمک خواهد کرد.

وی افزود: جای‌جایی به وارد کردن شده‌ها، بهتر باشد هر چه‌سپه‌تر به کار احداث کتابخانه‌های برای برگزاری نمایشگاه کتاب باقیمه با علاقه‌مندان به این عرصه بتوانند در یک روز

یکی از اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس گفت: چاره جایی مکان نمایشگاه کتاب راه‌پایه به عنوان یک راه حل موثر پذیریم و اگر این طرح جای به جایی تنها به دلیل کاهش حجم تراکم بوده، باید آن را به عنوان حل یک معضل یا راه حل دید.

سید ابوطالب کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) گفت: نمایشگاه کتاب از پر مخاطب ترین و موفق ترین رویدادهای فرهنگی کشور به شمار می آید و همان طور که شاهد بودیم، اهمیت برپایی این رویداد فرهنگی در طول سالان گذشته باعث آن شده که مخاطبان بسیاری از شهرستانهای دور و طبقات مختلف

اطلا عیه دبیرخانه کتاب سال

دبیرخانه کتاب سال جمهوری اسلامی در اطلاعیه‌ای اعلام کرده است: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی در بخش فلسفه غرب کتاب اعزازات و پاسخ‌ها، در بخش علوم اجتماعی فلسفه سیاسی و در بخش جایزه‌های ویژه تاریخ تحلیلی اسلام به نام انتشارات مرکز نشر دانشگاهی معرفی شده است.

در ادامه این اطلاعیه آمده‌است که به توجیه کتاب را در سال ۱۳۹۳ استاد سید جعفر شهیدی تصحیح کرده و بخش‌هایی معطل به آن افزوده و برای چاپ و نشر به شرکت انتشارات علمی و فرهنگی سپرده است و این کتاب با همکاری این دو مرکز چاپ شده است.

گزارش آماری هفته

در هفته گذشته ۱۲۷ عنوان کتاب در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است. طیف جغرافیایی و یک روز تعطیلی در هفته گذشته، تعداد کتاب‌های هفته گذشته نسبت به دو هفته قبل بیشتر بود.

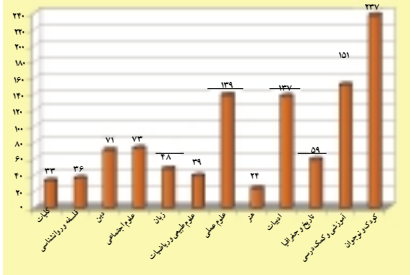
کتابهای کودک و نوجوان، با ۳۷۷ عنوان (۲۹ درصد) بیشترین تعداد را به خود اختصاص داده است. تعداد پدیدآورندگان کتابهای هفته گذشته ۷۹ نفر بود و از این تعداد ۱۶ نفر (۲۱ درصد) پدیدآورنده و نویسنده‌گان مرد تشکیل گرد آورنده، محصح، شاعر و سایر پدیدآورندگان (۷۶ زن و ۲۷ مرد) بوده‌اند. بیشترین تعداد پدیدآورنده را نویسنده‌گان مرد تشکیل می دهند که شامل ۶۳ درصد کل پدیدآورندگان است.

کتاب‌های هفته گذشته شامل ۱۹۱۱ نشر بوده است. مسائله در میان کتابهای هفته گذشته باز هم نزدیک به ۱۱ کتاب فاقد لیست هستند. کتاب کانون تجارت در هفته گذشته برای پنجم و دومین مرتبه به چاپ رسیده است. این کتاب از سال ۱۳۷۷ تا کنون، هر سال بین ۲ تا ۱۱ مرتبه تجدید چاپ شده است.

در میان کتاب‌های هفته گذشته دو عنوان کتاب با شمارگان ۱۰۰۰۰۰ نسخه به چشم می‌خورند. این دو کتاب که هر دو در قطع رحلی و به صورت کارنوشی (نسخه تصویر) هر کدام در ۱۸ صفحه به چاپ رسیده‌اند، عبارت‌اند از: ۱. آن ایام سرد (زندگینامه کوتاه حکیمت محمد امین) از ۲۰ داستان‌هایی از مشرق این دو کتاب در راستای فعالیت‌های فرهنگی هنری شهرداری تهران به چاپ رسیده‌اند و چندی پیش در قالب یک بسته فرهنگی و هنرمند چند مجعول و رنگی دیگر به سازمان شهرداری تهران ارسال شده‌اند. تراز یک میلیون نسخه به این علت است. ۲. دیگر شاه‌های آمارهای هفته گذشته که پانزده ی غلاب ایام نزدیک شدن نمایشگاه بین‌المللی کتاب است، افزایش تعداد کتاب‌های کم صفحه است که عموماً کتاب‌های کودک هستند. در کتاب‌های هفته گذشته ۱۳ عنوان (۱۱ درصد) از کل کتاب‌ها در هر کدام کمتر از ۱۶ صفحه داشته‌اند.

در هفته گذشته همچنین ۲۵ عنوان کتاب چاپ اقسط در بانک اطلاعات خانه کتاب ثبت شده است.

نمودار آماری کتابهای منتشره در هفته گذشته به تفکیک موضوع از سه شنبه ۱۳۸۵/۱۲/۲۵ تا دوشنبه ۱۳۸۵/۱۲/۲۱

برگی از بهار

ادامه از صفحه اول
نشریه کتاب هفته در سال گذشته تمام سعی خود را در انعکاس آنچه در این عرصه صورت تحقق به خود یافته، مصروف داشت. بی شک عنایت و دستگیری مولفان، ناشران و مخاطبان ارجمند و فریخته در جلای آن‌های که نشر به‌باشد، موثر بوده و از این رو اعتماد و اهتمام حمله این پاران را پاس می‌بایست داشت.

در سال جدید با استعانت از حضرت حق -جل و علا- خواهیم کوشید تا به مصداق دعای جانفزا و دلگشای تحویل سال، تحولات عرصه کتاب و کتابخوانی را که با امداد اهل قلم و تدبیر سیاست‌گزاران این عرصه ان‌شاءالله روی در طریق بهبود خواهد داشت، با تحولاتی چند در تئوی و مقبول‌نندی نشریه فرین سازیم. مسلم آنکه در کنار زمان‌ها و امیادها، دشواری‌های راه نیز اندک نیست. امید می‌داریم که آرا و شادان‌های فرخ شما مخاطبان گرامی، در سال جدید پیش از پیش نصیبه ما شود و توشه‌ای برای سفر به گلشن مصغای کتاب فراهم آورد.

سردبیر

گزارش آماری کتابهای منتشر شده در هفته گذشته به تفکیک موضوع سه شنبه ۱۳۸۵/۱۲/۲۵ تا دوشنبه ۱۳۸۵/۱۲/۲۱

ردیف موضوع	تعداد کل	تالیف	ترجمه	چاپ اول	جدید چاپ	تهران	شهرستان
۱. کلیات	۲۲	۱۱	۱۰	۱۳	۳	۳	۳
۲. فلسفه و روانشناسی	۳۶	۱۳	۱۰	۱۲	۱۶	۱	۳۵
۳. تاریخ	۷۱	۲۷	۳۱	۲۱	۲۰	۱۷	۲۴
۴. علوم اجتماعی	۷۳	۲۲	۱۹	۲۲	۲۴	۵	۶۴
۵. زبان	۷۸	۲۲	۱۲	۲۲	۲۲	۷	۶۱
۶. علوم طبیعی و ریاضیات	۷۹	۱۷	۱۲	۱۷	۱۶	۱۰	۶۹
۷. علوم حسی	۱۳۹	۲۵	۲۷	۲۵	۲۵	۳۲	۱۱۱
۸. هنر	۲۲	۹	۱۵	۱۲	۱۱	۲	۱۹
۹. ادبیات	۱۳۷	۱۸	۱۹	۳۳	۲۵	۳۲	۱۰۳
۱۰. تاریخ و جغرافیا	۱۳۹	۲۷	۲۲	۲۲	۲۴	۵	۱۲۹
۱۱. آموزشی و تکند درسی	۲۱۷	۲۱	۱۹	۶	۲	۱۳۲	۱۶
۱۲. کودک و نوجوان	۲۱۷	۲۵	۸	۲۷	۱۷	۱۰	۱۹۲
۱۳. جمع بندی	۱۰۲۷	۷۸۰	۲۶۷	۲۵۶	۲۵۱	۸۸۲	۱۶۳

به منظور از موضوع آموزشی و تکند درسی، کلیه کتابهایی است که به نحوی یا مواد درسی و برنامه‌های آموزشی تمام مقطع تحصیلی مربوط هستند و مخاطبان آنها دانش‌آموزان و دانش‌آموزان از پیش‌دبستانی تا دانشگاهی هستند.

شاخص‌های آمار کتاب‌های هفته

تعداد کتابهای منتشر شده	۱۳۷ عنوان
ارزاترین کتاب	۳۰۰۰ ریال
گرانترین کتاب	۱۵۰۰۰۰ ریال
پیشترین تیراژ چاپ	۵۲ مرتبه
پیشترین شمارگان	۱۰۳۰۰۰ نسخه
کمترین شمارگان	۳۰ نسخه
پیشترین صفحه	۳۶۰۸ صفحه
کمترین صفحه	۸ صفحه

۱. آی‌های فضاگ بارون (یک داستان) نوشته‌اند اصغر عبداللهی، ناشر: نیلا، چاپ دوم، ۲۲ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۰۰۰۰ ریال

۱. مرجع کام به کام دستان‌های در ۱۵۵ صفحه، حسین چناری، برده حسرت‌اند، ناشر: نقش، خلیج فارس، میزان عدالت، چاپ اول، ۲۲۲ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال

۲. آموزش کام به کام هک ریتوریک، نویسنده: مایکل اودی، مترجم: داری نای پختاری، ناشر: نقش، خلیج فارس، میزان عدالت، چاپ اول، ۳۰۲ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال

۳. کتاب کاربوری در درمان‌های معجزه‌آور نویسنده: درمان نااهنجارهای شبانه آموزشی همراه با ۱۵۵ بار نویسنده یا دست‌انجامی متحرک، نویسنده: حیدررضا پاکشیر، عیدچی مینا، ویراستار: وامن عسگری، ناشر: نشان‌نور، چاپ اول، ۱۵۵ صفحه، ۳۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال

قانون تجارت: با آخرین اصلاحیه‌ها و الحاقات همراه با مواد ۲۱ اثر: قانون تجارت مصوب ۱۳۷۳/۱۳۷۳، سیاحت تجارت: الکترونیکی جمهوری اسلامی ایران، تدوین: جهنگر منصور، ناشر: دیوار، چاپ چاپ دوم، ۳۶۰۸ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۵۰۰۰ ریال

۱. آن ایام سرد، نویسنده: رضا رهگذر، تصویرگر: سعید زرافعی، ناشر: نشر شهر، چاپ اول، ۱۸ صفحه، ۱۰۰۰۰۰ نسخه

۲. داستان‌هایی از عشق تصویرگر: فریدون فریدون‌نویسنده: بهرام نصیری، ناشر: نشر شهر، چاپ اول، ۲۰۰ صفحه، ۱۰۰۰۰ نسخه

چهار عنوان کتاب از انتشارات چران پروا به رقم محمد مصدق‌زاده هر کدام با ۳۰۰ نسخه منتشر شده‌اند که عبارت‌اند از: ۱. مهاجرت و حیرت، فرصها و چالشها، ۲. عناصر عشق ترغاباری در روش اندیشه، مظهری، ۳. سوری در آندیشه سیاسی دکتر مهدی حائری، ۴. عدله و معضلات زندگی از منظر هیچ

روش تحلیل و طراحی ساخت یافته سیستم‌ها، نویسنده: فلیپ ریور، مترجم: شرکت مشاوران سیست، ناشر: اندرخش، چاپ چهارم، ۳۶۰۸ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، ۲۰۰۰۰ ریال، دو جلدی

۲۲ عنوان کتاب کودک و نوجوان، هر کدام ۸ صفحه، کمترین تعداد صفحات را دارند.

گشتی در کتابفروشی‌ها و کتابخانه‌ها در نوروز

کتاب‌ها نوروز را تعطیل نمی‌کنند

مدیر امور کتاب سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران می‌گوید، به سازمان پیشنهاد داده‌ام کتابخانه‌ها از هفته آینده تا چهارم فروردین تعطیل باشند و از پنجم کار خود را از سر بگیرند. سیدمیرحسین دهقانی با بیان اینکه در ایام تعطیل ۱۰ تا ۲۰ نفر از یک کتابخانه استفاده می‌کنند، لزوم توجه به میزان هزینه‌های مربوط به راه‌اندازی کتابخانه را یادآور می‌شود.

دهقانی در نظر داشته باشد، کتابخانه‌ها به شدت با کمبود کتابدار روبه‌رو هستند. اگر در فرست‌های پیش‌آمده به آنان توجه‌ای داده نشود کارگرد و عملکردشان در سال‌های آینده، باید برای آنها نیز بازه تنفسی در نظر گرفت و قفسه‌ها را صرفاً یک طرفه نبینیم.

وی با اشاره به اینکه بیشتر مراجمه‌کنندگان به کتابخانه‌ها رانگه‌های تشکیل می‌دهند، تأسیس فرانتخانه‌هایی در سطح شهر را برای تأمین نیاز آنان مؤثر می‌داند.

دهقانی می‌افزاید، در بحث‌های جدید توسعه فضاهای کتابخانه‌ای، اولویت را به فضاهای فرانتخانه داده‌ام اما در حال حاضر امکان به‌کارگیری این خدمات را نداریم.

به عقیده او راه‌اندازی فرانتخانه هزینه‌زایی را دربرنخواهد داشت، بلکه با یک تا دو نفر به عنوان ناظر سانس و نیز سیستم‌های کنترل مدرسه می‌توان به نتایج خوبی رسید. با این همه و در حال حاضر اکثر کتابخانه‌ها داخل فرهنگسراها قرار دارند و برای استفاده مراجعان باید بخش‌هایی از فرهنگسراها تعطیل‌شان کنند و این امر هزینه‌های زیادی خواهد داشت.

دهقانی با اشاره به تجربه‌های قبلی این اداره، ملا می‌کند، باید سیاست‌گذاری‌های عام داشته باشند و برای موارد خاص به‌طور جداگانه برنامه‌ریزی کنند. همین‌طور در ایام تعطیلات به‌طور خاص چند روز اول فروردین فضای جامعه به گونه‌ای باشد که حتی اگر آنها خود را برای رانگه آماده می‌کنند به استراحت و تفریح بپردازند.

دهقانی تأکید می‌کند، اگر با اوجام مراجعه‌کننده مراجعه‌شود، می‌توانیم سیاست‌گذاری کنیم و اوجامی‌ها، نتایج تجربه‌های قبلی نشان داده‌است اگر کتابخانه‌ای را فعال کنیم، حداکثر ۳۰ نفر می‌آیند که با روزهای عادی که شاید ۶۰۰ نفر مراجعه‌کننده داریم قابل مقایسه است.

مدیر امور کتاب سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران زمان کار کتابخانه‌ها را درجه‌بند کرد و سه روز اول شب اعلام می‌کند. در حالی که کتابخانه‌ها درجه چهار تا ۶ بعد از ظهر باز خواهند بود.

تزیینک به عید خانه ما شروع است و همه خانواده مشغول خانه‌کتابی هستند. ایام عید نیز وقت و آمد فامیل، برنامه‌های متعدد تلویزیون و سرودهای آن مانع درس خواندن من می‌شود.

آنها می‌بوسید به کتابخانه‌های کن می‌روم. وی از تعطیلی این کتابخانه در روزهای عید ناراضی است. آنها این می‌گویند، خانواده‌ها مسائل عید، مسافرت، تفریح، پارک، پارک باید در تهران بنشینم، مگر چقدر می‌توان تلویزیون نگاه کرد یا به دید و بازدید پرداخت؟

او ترجیح می‌دهد زمان بیشتری از تعطیلات دور باشد مطالعه غیر درسی اختصاص دهد. اما بسته بودن کتابخانه مانع برای او به حساب می‌آید.

آیا حقوق است کتابفروشی و مطالعه محدود به روزهای غیر از تعطیلات رسمی شود؟

سلیمان احمدی، دانشجوی کارشناسی ارشد رشته تاریخ است. احمدی اعتقاد دارد باید تعطیلات بلندمدتی مانند عید نوروز فکری اساسی کرد. او در حالی که چهاردهم درم است می‌گوید، من باید پایان نامه ارشد را کامل کنم اما در این مدت کتابخانه دانشگاه تعطیل است. به کتابخانه حمله‌مان هم نمی‌توانم بروم چون بسیاری از کتاب‌های مورد نیازم را ندارد. حتی اگر هم بعضی از منابع مهم را داشته باشد در این ایام بسته است. احمدی می‌افزاید، خریداری همه کتاب‌های نظیر تاریخی که مورد نیاز من است از عهده یک دانشجوی بر نمی‌آید. اگر هم اقدام به خرید برخی از آنها کنم بعد از ایام تعطیلات که دوباره کتابخانه‌ها باز می‌شوند، عملاً بدون استفاده می‌ماند، بسیاری از این منابع نیز به درد گرایش یا موضوع مورد تحقیق من نمی‌خورند.

احمدی خاطرنشان می‌کند، بسیاری از کتابفروشی‌های تخصصی نیز در این ایام بسته‌اند و نمی‌توان از آنها استفاده کرد.

به همین دلیل به سراغ کتابفروشی‌ها می‌روم. مشرف گفت، انتشارات استاندرد در تهران مسکن اشرف الکنانی است. وی اظهار می‌کند، در ایام عید تهران خلوت است و بسیاری از کتابفروشی‌ها نیمه اول تعطیلات را باز نینتند. ما هم هفت روز اول فروردین را تعطیل کرده‌ایم.

اشرف الکنانی در توضیح بیشتر می‌افزاید، مردم چندان به کتاب راغب نیستند. در ایام هم کار اقتصادی کمتری انجام می‌شود. بیشتر کارمندان دولت نیز به دلیل تعطیلی اداره‌ها و سازمان‌ها فرصت را غنیمت می‌دانند و مسافرت می‌کنند.

به گفته وی، برخی بخش‌های عمده صنعت چاپ تا ۱۵ و ۱۶

کتاب‌های جمع‌شده تری کتابخانه‌های صدایان در آمده است. پس چه زمان می‌خواهی ما را بخوانی؟ گفته و شکایت کنیم، ما که به گشت می‌رسد، می‌گوییم، بخار این چند روز هم بگذرد، دو هفته تعطیلات عید از حیثیت همه‌تان نمی‌آید.

عید که می‌آید جلد دوم یک کتاب را می‌خواهی و با خود می‌اندیشی، کتابخانه‌ها این کتاب را دارد، اگر هم نداشت، خدا که کتابفروشی‌ها را نگرفته است. به این امید شال و کلامی کنی و در خیابان‌های سوت و کوره برامی آبی تا آنچه را می‌خواهی بایی.

کتابخانه مرکزی پارک شهر یکی از مکان‌هایی است که می‌تواند بیشترین خدمت‌رسانی را به علاقه‌مندان به کتاب و مطالعه داشته باشد.

به گفته دهقان‌نصیری، رئیس کتابخانه پارک شهر، این کتابخانه در زمان تعطیلات رسمی نوروز بسته خواهد بود.

دهقان‌نصیری می‌گوید، ما در حال انجام کار تعمیرات هستیم و می‌خواهیم بخش‌هایی از شبکه کتابداری را بازسازی کنیم. به همین دلیل در تعطیلات رسمی ابتدای سال ۸۵ نمی‌توانیم به اعضا خدماتی ارائه دهیم.

اما کتابخانه پارک شهر از روز یکشنبه پنجم فروردین، ماه‌بازگشایی می‌شود و از ۷ صبح تا ۱۹ عصر تعطیل خواهد بود.

کتابخانه موزه‌نویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

رئیس کتابخانه نیویزان درباره دلیل انتخاب این تصمیم می‌گوید، بازدید مخصوص افرادی است که از قبل با ما هماهنگ کرده‌اند. در ایام عید خانواده‌هایی از شهرستان‌ها می‌آیند و به تجربه ثابت شده است، علاقه‌مندان زیادی به دیدن کتابخانه در این ایام وجود ندارد.

وی می‌افزاید، کتابخانه موزه نیویزان تنها برای بازدید و درمورد مطالعه اگر تخصصی به مطالعه کتاب‌ها علاقه داشته باشد و مشایق آن کتاب در سایر کتابخانه‌ها نیابند، می‌تواند آن را در این فضا مطالعه کند.

کتابخانه موزه نیویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

رئیس کتابخانه نیویزان درباره دلیل انتخاب این تصمیم می‌گوید، بازدید مخصوص افرادی است که از قبل با ما هماهنگ کرده‌اند. در ایام عید خانواده‌هایی از شهرستان‌ها می‌آیند و به تجربه ثابت شده است، علاقه‌مندان زیادی به دیدن کتابخانه در این ایام وجود ندارد.

وی می‌افزاید، کتابخانه موزه نیویزان تنها برای بازدید و درمورد مطالعه اگر تخصصی به مطالعه کتاب‌ها علاقه داشته باشد و مشایق آن کتاب در سایر کتابخانه‌ها نیابند، می‌تواند آن را در این فضا مطالعه کند.

کتابخانه موزه نیویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

رئیس کتابخانه نیویزان درباره دلیل انتخاب این تصمیم می‌گوید، بازدید مخصوص افرادی است که از قبل با ما هماهنگ کرده‌اند. در ایام عید خانواده‌هایی از شهرستان‌ها می‌آیند و به تجربه ثابت شده است، علاقه‌مندان زیادی به دیدن کتابخانه در این ایام وجود ندارد.

وی می‌افزاید، کتابخانه موزه نیویزان تنها برای بازدید و درمورد مطالعه اگر تخصصی به مطالعه کتاب‌ها علاقه داشته باشد و مشایق آن کتاب در سایر کتابخانه‌ها نیابند، می‌تواند آن را در این فضا مطالعه کند.

کتابخانه موزه نیویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

رئیس کتابخانه نیویزان درباره دلیل انتخاب این تصمیم می‌گوید، بازدید مخصوص افرادی است که از قبل با ما هماهنگ کرده‌اند. در ایام عید خانواده‌هایی از شهرستان‌ها می‌آیند و به تجربه ثابت شده است، علاقه‌مندان زیادی به دیدن کتابخانه در این ایام وجود ندارد.

وی می‌افزاید، کتابخانه موزه نیویزان تنها برای بازدید و درمورد مطالعه اگر تخصصی به مطالعه کتاب‌ها علاقه داشته باشد و مشایق آن کتاب در سایر کتابخانه‌ها نیابند، می‌تواند آن را در این فضا مطالعه کند.

کتابخانه موزه نیویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

رئیس کتابخانه نیویزان درباره دلیل انتخاب این تصمیم می‌گوید، بازدید مخصوص افرادی است که از قبل با ما هماهنگ کرده‌اند. در ایام عید خانواده‌هایی از شهرستان‌ها می‌آیند و به تجربه ثابت شده است، علاقه‌مندان زیادی به دیدن کتابخانه در این ایام وجود ندارد.

وی می‌افزاید، کتابخانه موزه نیویزان تنها برای بازدید و درمورد مطالعه اگر تخصصی به مطالعه کتاب‌ها علاقه داشته باشد و مشایق آن کتاب در سایر کتابخانه‌ها نیابند، می‌تواند آن را در این فضا مطالعه کند.

کتابخانه موزه نیویزان که روزهای چهارشنبه هر هفته از ۸ صبح تا ۱۷ بایزاید، گذشت نیز طی ایام عید تعطیل خواهد بود.

کتابخانه ملی از روز دوم فروردین باز است

روابط عمومی و امور بین‌الملل سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است کتابخانه ملی از روز دوم فروردین از ساعت ۸ تا ۱۸ هر روز خدماتی را به مراجعان ارائه می‌دهد. به علاوه به منظور رفع نیازهای پژوهشی و مطالعه‌ای اساتاد، دانشجویان و پژوهشگران مانند روال گذشته روزهای پنجشنبه و جمعه نیز تلاش‌هایی در مطالعه کتابخانه ملی باز هستند.

کتابخانه
ماهنامه تخصصی

در گفت و گو با مسؤولان صنعت گردشگری مطرح شد

کتاب‌ها، راه سفر را نشان می‌دهند

نمادها نشان دهنده و سبیل چه چیزی است و چرا باید از آنها استفاده کرد. داده‌ها به موارد دیگری که در این کتاب گردآوری شده اشاره کرد و گفت: همچنین فلسفه و آداب دیگر روزه‌های نوروز از عنوانی مختلف این کتاب است و فلسفه این آداب و رسوم کهن ایرانی را به تصویر می‌کشد.

علی اصغر رضوانی محقق و پژوهشگر درباره جاذبه‌های گردشگری گفت: جاذبه‌های گردشگری اعم از جاذبه‌های تاریخی، فرهنگی، مذهبی و جاذبه‌های طبیعی مورد علاقه گردشگرانی است که در ایام نوروز به نقاط مختلف کشور سفر می‌کنند. وی افزود: سرزمین ایران به دلیل قدمت تاریخی و تنوعی متنوع اجتماعی و فرهنگی خود جاذبه‌های

متنوعی را داراست که می‌تواند طیف وسیعی از توجهات و نظرات گردشگران را نماند. بهترین راه جاذبه‌گردی که به ایران سفر می‌کنند می‌تواند با توجه به اهداف، ذوق و برنامه‌های خود در ایران دیدنی‌های مورد نظر خود را باز یابد.

این محقق و پژوهشگر به مطالعه در خصوص آداب و رسوم ایرانی تأکید کرد و گفت: بهترین راه شناخت سرزمین و مردم هر کشوری آشنایی با مردم، کورچه و بازار و برقراری ارتباط مستقیم با آنان است. خاندان‌های ایرانی اصول مهمان‌نوازی و گشاده‌روی هستند و با مطالعه کتاب‌هایی که در این زمینه منتشر شده، می‌توان به درون خانواده ایرانی راه یافت و از چگونگی زندگی، معیشت، طرز تفکر و بینش اجتماعی آنان و بسیاری دیگر از خصوصیات که در نوشته‌ها نگاشته شده.

این نویسنده به نوروز و جاذبه‌های گردشگری آن پرداخت و گفت: نوروز، این ماه و رسم‌های مربوط به آن میزان قابل توجهی ابعاد گوناگون جاذبه‌های فرهنگی و طبیعی ایران را دربردارد و می‌تواند پاسخی بسیاری از خواسته‌های جهانگردان باشد. همچنین اگر مراسم نوروزی در قالب جهانگردانه شود می‌تواند، جهانگردان را با زبانی فرهنگ ایرانی آشنا کند و پیام دوستی برده‌مان این سرزمین را با ذهن و خاطر آنها به سرزمین دیگری انتقال دهد.

وی به ولاز اشاره اشاره کرد و گفت: ولاز، آساره به معنی ستاره است و از گویش‌های مردم لرستان از سرزمین میهن کهن تاریخ گرفته شده است و مردمان لر از آساره برای ستاره استفاده می‌کنند. دیباچه در ادامه افزوده: هم‌میهنان عزیز و گردشگران خارجی و داخلی با این ویژه‌نامه می‌توانند ستاره‌های از شهرهای مختلف به هم‌راه داشته باشند.

محمدحسین احمدی مقدم معاون سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان تهران گفت: مسئولان میراث فرهنگی و گردشگری شهرستان‌های استان تهران از جمله پاکدشت، ررامین، کرج و سارچیلان سفره‌های هفت‌سین ویژه‌ای را دایر خواهند کرد که علاقه‌مندان به بازدید این آداب و رسوم سنتی بپردازند.

وی برای اطلاع بیشتر گردشگران از نرخ خرید شده در این کتاب گفت: هر ستاره به چهار گروه A و B و C تقسیم می‌شود که گروه‌های چهارگانه نمایشگر چهار وضعیت ممتاز، عالی، خوب و متوسط است. تعداد در ستاره‌ها و گروه‌ها به دلیل آن است که ابراج نامیسات گردشگری به نسبت از خواست، ذوق و علاقه مالکان آنها به وجود آمده. بدلیل این تفاوت در یک قالب خاص قرار گرفته و به یک روش و به صورت تیب ایجاد شوند. بنا بر این دارای اختلاف هستند. همین اختلافات تعیین کننده میزان انواع خدمات آنهاست. لذا نامیسات آقامتی براساس ضوابط، درجه بندی و طبقه بندی می‌شوند و در این کتاب در اختیار گردشگران قرار می‌گیرد.

محمد و دیباچه، قائم مقام ستاد شهلات سفرهای کشور گفت: سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کتاب مسیر سفرهای ایران و آمانشتر کرده است. در این کتاب بیش از ۲۰۵ مسیر در استان‌های مختلف برای سفرهای ایران قیمت تعریف شده است.

وی افزود: این کتاب در صفحه دو در تیراژ ۱۰۰ هزار نسخه منتشر شده که در آژانس‌های خدمات مسافرتی و جهانگردی و مراکز آقامتی توزیع می‌شود. قائم مقام ستاد شهلات سفرهای کشور، به عنوان این کتاب اشاره کرد و گفت: در این کتاب علاوه بر مسیرهای سفر، اطلاعات مختصری از هر استان نیز مانند تاریخ، جغرافیا و وجه تسمیه استان وجود دارد.

دیباچه به مسیرهای سفر در گذشته اشاره کرد و گفت: در گذشته با ۱۹ مسیر شناخته شده که به تعداد گشت‌ها دست نمی‌رسید در سفر و رفت و آمد بوده‌ام ولی امسال به تفکیک استان‌ها مسیرها را بررسی کردیم و در این کتاب فراموش کردیم. وی در ادامه یادآور شد: در این ۲۰۵ مسیر که در اختیار گردشگران و مسافران قرار خواهد گرفت نشان داده‌ام که مسیرهای نشان‌دهنده زیادی وجود دارد که مردم از آن بی‌اطلاع هستند و می‌توانند به سادگی به سفرهای ایران قیمت بپردازند.

قائم مقام ستاد شهلات سفرهای کشور اظهار داشت: این کتاب علاوه بر اینکه مسیرهای سفر را به تصویر نشان می‌دهد، تعاملی بین مردم و اجرای کشور برقرار می‌کند و علاوه بر مردم شهرهای مختلف آگاهی داشتن به مسائل آن شهرها را زیاد خواهد کرد.

محمد و دیباچه به ویژه‌نامه نوروزی نیز اشاره کرد و گفت: ویژه‌نامه (آساره) به منظور معرفی جاذبه‌های گردشگری همه استان‌های کشور در ایام نوروز منتشر خواهد شد تا گردشگران و مسافران نوروزی ضمن به دست آوردن اطلاعات زیادی با جاذبه‌های گردشگری شهرهای مختلف نیز آشنا شوند.

به مناسبت قرار سیدین ایام نوروز، کتاب «نوروز و فلسفه هفت‌سین» به ششمین چاپ خود رسیده است که چاپ اول این کتاب در سال ۸۰ و از سوی انتشارات قلم منتشر گردید و امسال با چاپ ششم در اختیار علاقه‌مندان به آداب و رسوم ایرانی قرار گرفته است

سفر برای انسان پرتلاش امروز به منظور راهی از فعالیت‌های زندگی و تلاطم‌های دنیوی و دنیوی است. هدفش برای بازگشت به دامن طبیعت خدادادی و پیرومندی از موهبت با شکوه الهی در کنار دیدار از آثار و بقایای تلاش گذشتگان که گاه بر اثر جنگ و گاه به دلیل تغییرات زیستی و مرگ طبیعی از میان رفته و سپس ساز آراش روحی و تجدید حیات و خاطره بشر کثونی برای شروعی مجدد و کوییدن پرستان سخت‌زاندگی برای این انسان فراهم شده، مسافرت تعیر اولیه خود را که به نیت و تعبت است برای او فراهم می‌آورد و منجر به آرزودگی و تلغی در جسم و روح او می‌شود.

به مناسبت نزدیک شدن به روزه‌های پایانی سال و رسیدن به تعطیلات نوروزی با دست اندرکاران در این زمینه به گفت‌وگو نشسته‌ام که در پی می‌آید.

محمدحسین حمزه زاده مدیرکل دفتر تدوین استانداردهای فنی و نظارت بر ستاد شهلات سفرهای کشور گفت: در کشور پهنای ایران، سفر با همه مزایا و هیجانی که برای هموطنان عزیزمان دارد متأسفانه در گذشته به دلیل هزینه‌های سنگین و آشنا نبودن با فرآیند سفر به صورت عمومی قابل عرضه نبوده و اختصاص به گروه و قشر خاصی از جامعه داشته است که این ابزار فرخنده روح افزا را بسیاری از مردم این مروز و بوم فریضه یافته است.

وی در ادامه افزود: بر این اساس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری با تکیه بر نیاز عمومی و توجه به کیفیت زندگی اقشار کم درآمد مردم اقدام به تشکیل ستاد شهلات سفرهای کشور در معاونت امور گردشگری کرده است تا بتواند با تکیه بر شعار همگانی، همه‌گمانی و همه‌زمانی نمودن سفر با اجرای طرح‌های ویژه سفرهای همگانی ایرگردی و سفر کرات، که با همکاری کلیه دست اندرکاران فعال در صنعت گردشگری کشور سامانده شده است، به این امر تحقق بخشد و فرصت مسافرت را در اختیار همه آحاد جامعه قرار دهد.

مدیرکل دفتر تدوین استانداردهای فنی و نظارت در ادامه افزود: این ستاد به منظور ایجاد امکان برنامه‌ریزی مناسب و شفافیت کامل در هزینه‌های سفر گردشگری، برای اولین بار اقدام به انتشار کتاب نرخ و ابعادهای آقامتی سراسر کشور و نحوه استفاده از نرخ‌های ارائه شده به صورت قیمت تمام شده با مشخصه و در نظر گرفتن عوارض قانونی بدون احتساب افزایش ناپایان شهریورماه سال ۱۳۸۶ معبر خواهد بود.

وی در پایان به نرخ‌های اعلام شده اشاره کرد و گفت: نرخ‌های اعلام شده شامل میخانه و کلیه عوارض قانونی است. همچنین تعیین نرخ‌های مزایای طرح، ارتقای کیفیت خدمات هتل‌ها به عنوان بنیاد استفاده از نرخ درجه بالاتر به دلیل ارائه خدمات مطلوب نیز پیش‌بینی شده است.

حمزه زاده در ادامه افزود: همچنین هتل‌ها به پنج درجه هتل آپارتمان‌ها و مهمانپذیرها به سه درجه تقسیم می‌شوند که هر درجه نامیسات یک ستاره است. از این رو هتل‌های ستاره بالاتر برای شرایط مطلوب و هتل‌های با درجه پایین دارای حداقل امکانات هستند.

ذراتی
ماهیه خنبر

« دانشنامه زیبایی شناسی» در نشست داوران کتاب سال و منتقدان اثر بررسی شد

قضاوت دربارهٔ زیبایی‌ها

موارد از دو معادل به شرط بر هم نودن یکدستی متن استفاده کرده ایم.

«محقق» به سیر تولیدی دانشنامه اشاره کرد و گفت: اتفاقات زیادی در سیر این کتاب، در ترجمه و ویرایش روی داده است، اتفاقی که گاه خوشحال کننده و لذت بخش و گاه غم انگیز است.

وی افزود: با کمک منابعی که در اختیار داشتیم توانسیم به یک نتیجه روشن با نثری شفاف دست یابیم.
اسعدوق فاسیانده یکی دیگر از مترجمان حاضر در جلسه به ترجمه این کتاب اشاره کرد و گفت: ترجمه کل کتاب چالش برانگیز بود و توانسیم با کمک ویراستار این کتاب گره‌های گور را باز کنیم. همچنین یکدست سازی و یکسان سازی اصطلاحات از شاکله اصلی ترجمه دانشنامه به شمار می رفت.

وی افزود: اعلام این کتاب را عموماً آسانی نظریه پردازان، فیلسوفان، هنرمندان و نویسندگان تشکیلا می دهد و به نام شهرها و مکانها کهنس اشاره شده است.

کتاب «دانشنامه زیبایی شناسی» اثر «بریس گات، دومینیک مک آیور لویس» برنده جاویه کتاب سال و در نشست کتاب ماه درصورت کلیات باخسور نماینده داوران به ویراستار کتاب و منتقدان در ساختمان جخر نقد و بررسی شد. این کتاب در چارچوب فلسفه تحلیلی تدوین شده و جریان فلسفی را به روشنی بیان می کند و حاصل توجهی است که دیگر باز فیلسوفان به هنر ابراز داشته اند.

در ابتدای این نشست «سید کاظم حافظیان روسی» دبیر جلسه، به دانشنامه اشاره کرد و گفت: دانشنامه زیبایی شناسی، برنده جاویه کتاب سال در حوزه کلیات و آثار مرجع شناخته شد ولی باید کتاب در طول سال در بستر اجتماعی جریان پیدا کند و نقاط قوت و ضعف آن مشخص شود.

وی افزود: این کتاب در سال ۲۰۰۱ منتشر شد و یکی از بهترین منابع موجود برای مطالعهٔ مطالعات زیبایی شناسی فلسفی در زبان فارسی محسوب می‌شود.

«حافظیان روسی» به هدف اصلی کتاب اشاره کرد و

گفت: هدف این کتاب معرفی بسیاری از موضوعات و متفکران مهم زیبایی‌شناسی فلسفی است و می‌توان از آن به عنوان کتاب درسی دانشگاهی برای دروس فلسفه هنر استفاده کرد.

سید مشتقی «ویراستار این کتاب به ترجمه دانشنامه زیبایی‌شناسی اشاره کرد و گفت: این کتاب ترجمه‌ای است و عمدتاً از The Routledge Companion to Aesthetics از نظر فلسفه تحلیلی روشنی بیان و پرهیز از دشوار نوسنی از ویژگی‌های آن به‌شمار می‌رود.

وی افزود: ویراستاران نسخه اصلی برخی از مباحث مطرح و نزاع‌برانگیزه‌های اخیر، همچون پساساختارگی و پساسمادیسیم با نثری شاد و کی مطرح شده و موضوعات و بهره‌های مهم و تاثیر گذاری نظیر مارگت، هرنویکیک آدورنو و بنیامین فگلت قرار گرفته است.

«علاوه به چاپ‌های بعدی این دانشنامه اشاره کرد و گفت: این نظریه پردازان در چاپ‌های بعدی برطرف شده است و تطبیق در ویرایش‌های آنی ترجمه فارسی نیز لحاظ خواهد شد.

این ویراستار به دیدگاه و روش شناسی جریان فلسفه تحلیلی اشاره کرد و گفت: روش شناسی جریان فلسفه تحلیلی مانع از آن شده که بارها دشواری‌ها و ابهامات به بیان نویسندگان مقالات را باند.

وی افزود: این دشواری‌ها در ترجمه فارسی دوچندان شده، به طوری که کار ترجمه و ویرایش آن نزدیک به دو سال به انجامید.

«ایکبا محقق» مترجم این کتاب به زیبایی شناسی در ایران اشاره کرد و گفت: زیبایی شناسی در ایران هنوز نوبت و عطفاً معادل‌های فارسی این رشته هم تا بخته شدن و رجا افتادن باید از معانی هالی نگارند.

وی افزود: در این دانشنامه برای یافتن معادلی مناسب جاره‌ای حوزه‌سازی با معادل‌سازی دانشمید و در برخی

است که با توجه به مناسبت آنها با دیگر زمینه‌های فرهنگی خوب‌شناخته است و در تشکیل فضای زیباشناختی اثر هنری مؤثرند. در این بخش متر فاخر و نازک، زیبایی‌شناسی محیط زیست شیایان توجه است.

عبادیان به بخش آخر این دانشنامه پرداخت و گفت: بخش چهارم به توضیح و بحث اشکال به گفته هنرهای کلاسیک و معاصر پرداخته و آنها را با سابقه تاریخی معاصرشان معرفی می‌کند.

وی به بخش‌های قابل توجه این دانشنامه پرداخت و گفت: از میان چهار بخش نام برده، بخش‌های دوم و سوم که مفاهیم، مقوله‌ها و برخی مکاتب فلسفه هنر و زیبایی‌شناسی را با توجه به مسایل و مباحث روز به تحلیل و توضیح کشیده شیایان توجه است.

وی در پایان سخانشش به کل دانشنامه پرداخت و گفت: این دانشنامه از منظر نمایندگان فلسفه تحلیلی و با همه جنبه انتقادی بر نتیجه گیری‌ها بی اثر نبوده و یکبار بر دربالیم، با انگیزشیم به هنرمندان مشاهده می‌شود. چنین اثره یکی دیگر از منتقدان حاضر در جلسه گفت: دایرهٔ المعارف تعریف نرود و باید همه علوم بشری را در برگیرد و اگر تخصصی باشد همه شاخه‌های یک علم را بررسی می‌کند، همچنین دایرهٔ المعارف باید پاسخگویی همه سوال‌ها باشد.

وی افزود: این دانشنامه، دایرهٔ المعارف نیست و در این تعریف نمی‌گنجد ولی کتاب جامع خوبی به‌شمار می‌رود.

این منتقد به واژه‌هایی که در این دانشنامه مورد استفاده قرار گرفته اشاره کرد و گفت: در این کتاب واژه «در خصوص» زیاد به کار گرفته شده و این واژه برای ترجمه مناسب نیست.

اوتشه با اشاره به بدل سازی در کشور ایران گفت: در کشور بدل سازی بهتر از اصل است و در این دانشنامه نوعی بدل سازی به چشم می‌خورد.

محبوبه مهاجر یکی دیگر از منتقدان، به ترجمه به مفهوم کلی اشاره کرد و گفت: مترجم باید با نظریه‌های ترجمه آشنا باشد و اگر ترجمه را هنر و فن بداند بهتر می‌تواند به ترجمه قابل توجهی دست یابد.
در ترجمه کتاب‌هایی در این زمینه نهفت ترجمه جلدی گرفته شده و هر روز می‌توانیم شاهد بهتر شدن متن‌های ترجمه باشیم.

وی به معماری کتاب پرداخت و گفت: از شکل ظاهری کتاب می‌توانیم به معماری ارزشمند آن توجه کنیم و این معماری را کتاب‌های مرجع بیشتر از کتاب‌های دیگر دارند و به شکل قابل ملاحظه‌ای مشاهده می‌شود.

مهاجر به ترجمه این کتاب اشاره کرد و گفت: دانشنامه زیبایی شناسی به خوبی ترجمه شده و برای علاقه‌مندان در این زمینه بسیار راهگشاست.

این منتقد در ادامه افزود: زیبایی‌شناسی فلسفی با فلسفه هنر یکی از خطرناکترین حوزه‌ها است که دایرهٔ المعارف‌ها در این زمینه تخصصی می‌شود. همچنین زیبایی‌شناسی یکی از مواردی است که در کشور ایران بسیار مورد استقبال قرار گرفته است.

وی افزود: در این عصر ارتباطات بیشتر از هر زمانی باید به مفهوم هنر نزدیک شویم و ذهن‌های خلاق سدهای زیبایی را از بین بوی برد.

عمرضا خاندانمغربی مدیر انتشارات فرهنگستان هنر گفت: جامعه فرهنگی و دانشگاهی با فقر جدی ترجمه منابع دست اول و کلاسیک روبه‌روست که تا کنون نیز طری‌حی جامع و هذمکنند برای رفع این نقیصه تدوین نشده است. در نتیجه تا یافتن جاره‌ای برای این معضل قدیمی که عموم ترشه‌های علوم انسانی و هنر را تحت تاثیر قرار داده است ناگزیر از آئیم که به منابع معتبر خارجی و ترجمه‌های موقی روی آوری.

وی در ادامه افزود: فرهنگستان هنر طی دو سال اخیر با یازده نسخه، حوزه تخصصی زیبایی‌شناسی و فلسفه هنر دست به گزینش ترجمهٔ آثار برجسته‌ی زه که از چند مقدمه و کلیات صرف‌تر اثر رنده و ترجمه‌های نوینی بر مباحث بدلی و عمیق گوشه‌اند.

خانه کتاب دریک نگاه

خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا)

یکی دیگر از فعالیت‌های مهم خانه کتاب در توسعه فرهنگ کتاب و کتابخوانی در کشور که همزمان با چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی ایران در سال جاری راه‌اندازی شد خبرگزاری کتاب بود که همزمان با گسترش و انتقال اطلاعات داده‌های کتاب‌گران حوزه‌های مختلف از طریق شبکه‌های اطلاع‌رسانی، تولید و ارائه اخبار از طریق این شبکه‌ها، جایگاه ویژه‌ای در عرصه خبررسانی پیدا کرده است.

در ۱۰ سال گذشته، راه‌اندازی بخش خبری در بسیاری از شبکه‌های علمی، فرهنگی، صنعتی، اقتصادی و انتشار اخبار تخصصی این حوزه‌ها، در کنار انتشار اخبار از سوی خبرگزاری‌ها از طریق اینترنت، این شبکه‌ها را به یکی از مراکز عرصه انتشار و تبادل اخبار تبدیل کرده است. در سال‌های اخیر نیز خبرگزاری‌های تخصصی با موضوعات مختلف در سطح جهان شروع به فعالیت کرده و توانسته‌اند به بخشی از نیازهای اطلاعاتی و خبری پاسخ دهند.

کتاب و کتابخوانی همواره در رشد و توسعه جوامع نقش موثر دارد و تا آنجا که نرخ مطالعه و تحقیق یکی از شاخص‌های توسعه هر کشوری محسوب می‌شود. بر این اساس، با توجه به جوان بودن جمعیت کشور و اهتمام ویژه انقلاب اسلامی به مقوله فرهنگ و بالندگی جوانان، کتاب و کتابخوانی باید نقش و جایگاه خاص خود را

بایزاید.

برای نیل به این هدف، خانه کتاب که تولیدکننده بانک‌های اطلاعاتی مختلفی چون، بانک کتاب‌های منتشرشده در کشور، نشران و پدیدآورندگان کتاب است و نیز نشست‌های مختلف نقد و بررسی کتاب را برگزار می‌کند، بر خود لازم می‌داندست اخبار و اطلاعات مربوط به این فعالیت‌ها را به‌نحز شایسته‌ای متعکس کند.

به‌ویژه آنکه در رسانه‌های جمعی و روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور، بخش ویژه‌ای برای اطلاع‌رسانی کتاب وجود ندارد یا صفحات اختصاصی یافته به این موضوع، اندک و نشت شمار است. ازاین‌رو، وجود خبرگزاری ویژه حوزه صنعت نشر کتاب، برای رسانه‌های جمعی ضروری به نظر می‌رسید. به همین منظور، خانه کتاب با راه‌اندازی خبرگزاری کتاب ایران «ایبنا» قضای مناسبی برای آگاهی علاقه‌مندان به کتابخوانی و دست‌اندرکاران صنعت نشر کتاب از آخرین رویدادهای این حوزه فراهم کرد.

بدین ترتیب، خبرها، گزارش‌ها و مطالب پس از تهیه بر روی وب‌سایتی که به همین منظور طراحی و راه‌اندازی شده است قرار می‌گیرد و دست‌اندرکاران و دوستداران این حوزه از آخرین خبرها مطلع می‌شوند.

خبرگزاری کتاب ایران ایبنا **www.ibna.ir** دارای صفحات کتاب‌گونی است که اخبار مربوط به فعالیت‌های حوزه نشر کتاب را در دسترس کاربران قرار می‌دهد.

ذراتی

سایر محمدی

شیخ مصلاح‌الدین سعدی شیرازی یکی از چهار شاعر برجسته در تاریخ ادبیات فارسی است که زبان آثارش سرمشق سادگی و ایجاز و فصاحت است. به همین خاطر شاید بسیاری از استادان به تصحیح و تفسیر آثارش پرداخته و می پردازند اما هنوز جاب مغف و قایل لطیفاتی از آثار سعدی نداریم. سعدی، دانشجوی مدرسه نظامیه بغداد و مرد متدین و عارف در آثارش ریاضاتی نمی‌کند. باید سعدی را شناخت که چگونگی در برابر مولانا سرسلیم ورد نمی آورد و می ایستد و در مقام شاعری مومن ابریکبرین سعدزنگی پشتیبان قدرتمند خود را به دلیل کمک به سقوط بغداد سرزنش و ملامت می‌کند و این در زمانی است که از ترس مولانا نفس‌ها در سینه حبسی شده بود.

شاید به خاطر همین کمبود منابع باشد که دکتر حسن احمدی گوی «گلستان سعدی» را پس از سال‌ها تحقیق و پژوهش به همراه مقدمه، شرح و تعلیقات آماده کرده که به زودی چاپ و منتشر می‌شود. دکتر حسن احمدی گویی متولد ۱۳۰۶ گوی از توابع خلخال، فوق لیسانس فلسفه و علوم تربیتی، دکترای زبان و ادبیات فارسی سال‌ها در دانشگاه‌ها و دانشگاه‌های کشور به تدریس مشغول بود. هم اکنون در موسسه لغت نامه دهخدا به کار تالیف و در دانشگاه ادبیات و علوم انسانی مشغول تدریس است. دکتر احمدی گویی در کارنامه اش حدود چهل عنوان کتاب منتشر شده دارد. آثاری چون «مستطیگر مبین» و «آذری، امل و لغت نامه فارسی»، «دستور تاریخی فعل» و ...

علاوه بر این حدود بیست عنوان کتاب درسی برای مقاطع مختلف (از راهنمایی تا دانشگاه) با همکاری دکتر حسن انوری، دکتر فریادورد، دکتر ساهکی، دکتر کتیری و ... تالیف کرده است. کتاب «دستور تاریخی فعل» از دیگر تالیفات وی که در سال ۸۱ از دو جلد توسط نشر قطره منتشر شده بود، جایزه کتاب سال را از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به خود اختصاص داده است.

پای صحبت دکتر حسن احمدی گویی در باره تصحیح و شرح تازهٔ گلستان سعدی

گلستان دوباره ورق خورد

در مطالعه برای پیدا کردن معنای واژه‌ها و اصطلاحات به صفحات پایانی مراجعه نمی‌کنند. مردم اینکه گوش شده در همه جا وجود نوان، واژه‌های پارسی به کار گرفته شود، دیگر اینکه هنگام معنی کردن واژه‌ها و ترکیب‌ها گاهی برای فهم درست مطالب، به جنبه دستوری آنها نیز اشاره شده‌است مانند انواع اضافه‌ها یا ساخت اقترانی یا چون، چگونه (فیدر پیش از کناری) یکی دیگر از ویژگی‌ها و امیزات این گلستان فهرست‌هاست. برای اینکه خواننده به خواسته‌ها و اطلاعات مورد نیاز و علاقه خود رود و آسان‌تر دسترسی پیدا کند شازده سته فهرست ترتیب داده شده که در پایان کتاب آمده است. فهرست مندرجات، آیات قرآنی، احادیث و اخبار، نامه (فهرست موضوعی)، نامه‌نامه، کشف‌الایبات شعرهای پارسی و تازی، کتبشناسی و ...

به اعتقاد من مهم‌ترین ویژگی کار شما بخش «گلستان» دستوره است که این کار به درد دانشجویان، استادان، شاعران و نویسندگان می‌خورد و ویژگی‌های نثر سعدی را به لحاظ دستوری آموزش می‌دهد.

حجج کدام از استادان و زبانان که آثار سعدی را تصحیح و منتشر کرده‌اند، این جنبه از نثر سعدی اشاره نگردند. البته اینکه زبان فارسی امروز برپایه گلستان سعدی استوار است و برپایه شاهنامه نیست، برپایه بوستان نیست، برپایه خرابات سعدی نیست، زبان فارسی امروز ما فقط برپایه نثر گلستان است. با این همه هیچ یک از بزرگان و ادیبان ما آن توجهی را که لازم گلستان است، ندانند. یعنی به این دستور زبان در نثر گلستان توجه نگردند. و به آن پرداخته‌اند. البته دکتر خطیب رحمر استاد بزرگوار به صورت گفارد در این زمینه بحث کرده، اما دیگران سکوت کردند.

شما از نظر دستوری چه چیزهایی را در گلستان کشف کرده‌ا

من از بسم الله تا نهای نمت مسائل دستوری را در گلستان جست و جو کردم و تمام نکات را یادداشت کردم. زبان فارسی مفصل‌الاجزای ایران و نثر فارسی امروز خصوصاً مبتنی گلستان استوار و یا سخت تحت تاثیر آن بوده است. چه بسیار کاربردها و ترکیب‌ها و ترکیب‌های دستوری که سعدی به کار برده به نویسندگان و گویندگان بعد از خود، جواز کاربرد آنها را داده است. از این نظر بررسی دستوری گلستان بسیار لازم و بسیار مؤمنده و ضروری است. این موضوع مرا ااداشت که گلستان را به صورت مستقل و کامل از لحاظ دستوری و زبان‌شناختی مورد بررسی و پژوهش قرار دهم و در بخشی تحت عنوان گلستان و دستور یا چنگ گنگار دستوری عرضه کنم. در این بخش ویژگی‌های دستوری گلستان را جابه جابا کردم. اگر بتوان در چاپ این گلستان تنها یک امتیاز چشمگیر تصور کرد، همان بازنگری و باطن‌شناسی و ویژگی‌های دستوری زبان‌شناختی این اثر برجسته است. گنگار «گلستان و دستوره» در پنجاه بخش آمده و هر بخش

سال به مرور بر حجم آنها افزودم، که اکنون از مرز دوازده هزار بیت نیز گذشته است. همه این اشعار هم در گنجینه خاطر، محفوظ است.

این گلچین افزون بر اینکه در دوران تحصیل برایم سخت کارساز و گرم گشای بود، امروز هم از معتبرترین و داتلر ازترین سرمایه‌ها و پشتوانه‌های روزگار سالخوردگی‌ام محسوب می‌شود. دومین اقدام من این بود که ضمن مطالعه متون و مآخذ برای یادداشت شعرها، به تدریج یادداشت‌های ادبی دیگری نیز از آنها برمی‌داشتم که الان آن یادداشت‌ها را به صورت هزاران برگه در اختیار دارم و یکی از دستمایه‌های کار و پژوهشم از جمله در تصحیح گلستان سعدی است.

اساس تصحیح شما در کدام نسخه استوار بوده؟ این نسخه در چه سالی مکتوب شده بود؟

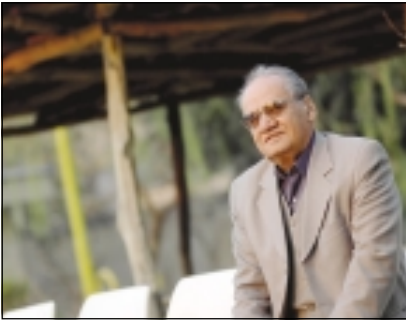
نسخه‌ای که من در تصحیح گلستان اساسی کار قرار دادم، نسخه استاد فقید دکتر غلامحسین یوسفی بود. دکتر یوسفی اساس تصحیح گلستان را نسخه خطی کلبیات سعدی متعلق به اردگر بنوی قرار داده بود که به خط عبدالصمد، بن محمد بن خلیفه بن عبدالسلام یضاری است و تاریخ تحریرش هم به صفر سال ۷۲۰ هجری است. علاوه بر این در تصحیح گلستان، شازده نسخه خطی دیگر نیز مورد استفاده و مراجعه ایشان قرار گرفته بود که هنوز هم بعد از سال‌ها بهترین و معتبرترین تصحیح از بوستان و گلستان به نام ایشان است.

ویژگی کار شما در مقایسه با تصحیح دیگر استادان از گلستان چیست؟ یعنی تصحیح شما از گلستان دارای چه امیزاتی است؟

در شرح و تعریف واژه‌ها و ترکیب‌ها و تعبیرها که در دو یا چند صفحه آمده‌اند به جای اینکه در نخستین صفحه به تعریف و توضیح آنها پرداخته و در صفحات بعد به آن ارجاع بدهم یا معانی را در آخر کتاب و یا در پایان بخش حکایت‌ها و باب‌ها بیاورم، در پانزشت همان بخش آورده‌ام که این کار برای جلوگیری از اتلاف وقت خواننده برای آسانی کار مخاطبان جوان لازم و ضروری بود. معمولاً بسیاری از خوانندگان با به خاطر تپیلی یا به خاطر ایجاد وقفه در حافظه‌ام ذخیره می‌کردم. بیشتر می‌شد.

آیا این شعرها را هنوز به خاطر دارید؟ یعنی فراموش نگرده‌اید؟

بعدها که وارد آموزش و پرورش شدم و شغل معلمی را انتخاب کردم و به ترتیب در دبستان و دبیرستان و دانشسرا و دانشگاه به تدریس پرداختم، اندک اندک دامنه کار گسترش یافت و دست به دو اقدام که جنبه ادبی داشتند زدم. اول آنکه شعرهای مورد علاقه‌ام را که در چند دفتر گردآوری شده بود، سبک سنگین کردم و اشعار از زشتند را نظم و نسق دادم و در گلچین هزار و دویست صفحه‌ای ثبت و ضبط کردم و طی پنجاه

دو برادر بزرگ‌تر از خود به اسم محمد و علی داشتم که هر دو در مکتب خانه پسرعمویم مرحوم میرزا حبیب اسفندیاری درس می‌خواندند، کتاب درسی آنها «فراندا الادیب» تالیف روانشاد استاد عبدالعظیم قریب بود که نمونه‌های بسیار زیادی از نظم و نثر گلستان سعدی را در برداشت. برادر ام که شعرهای کتاب را در خانه با صدای بلند تکرار می‌کردند، بنده بدون آنکه معنای آن شعرها را بفهمم، ناخودآگاه بخش‌هایی از آن را از بر می‌شدم، عشق و دلچسنگی من به شعر عموما و شعرهای سعدی خصوصا از همین دوره با گرفت و نخستین شعر فارسی که از این راه در حافظه‌ام جای گرفت قطعه معروف «گلی خوشبوی در حمام روزی...» بود. بعدها که خود به مکتب رفتم، در آن زمان در مکتب خانه‌ها مشاعره مرسوم بود و من در همان سال اول ورود به مکتب خانه، همه شعرهای کتاب فارسی چهارساله ابتدایی از جمله اشعار گلستان را که آسان‌تر از همه بود برای مشاعره از بر کردم به اضافه اشعاریکه که برادر بزرگم غلامحسین از گلستان و منابع دیگر در گلچین خود گردآورده بود. هر چه که به سن و تحصیلاتم اضافه می‌شد، حجم شعرهایی که در حافظه‌ام ذخیره می‌کردم، بیشتر می‌شد.

آیا آثار سعدی از چه زمانی آشنا شدید؟ چه شناختی از سعدی و ویژگی آثارش داشتید؟
من در دوران کودکی از زمانی که هنوز به سن مدرسه و مکتب خانه نرسیده بودم با شعر فارسی آشنا شدم. هر چند معنای شعرها را نمی‌دانستم. مثلا این شعر سعدی را از برودم «گلی خوشبوی در حمام روزی

رسید از دست محبوبی به دستم»
بچه بودیم و در روزهای چهارشنبه ماه اسفند به دم در خانه‌های مردم می‌رقیم و برنامه «نوروز شهر» را اجرا می‌کردیم که همان «نوروز خوانی» باشد. شعری که در این مراسم می‌خواندیم همین شعر سعدی بود. تازه پنج - شش سال داشتم که همراه برادرم به در خانه‌ها می‌رقیم و این شعرها را می‌خواندیم و عیدی می‌گرفتم.

با این شعرها چگونه آشنا شده بودید؟ به مدرسه یا مکتب خانه که هنوز نرفته بودید؟
مکتب خانه

نیز اغلب دارای گونه های فراانی است که مخاطبان جوان را با ویژگی تر سمدی مانوس می کند. این در حالی است که مقدمه گلستان بخش دانش را سسی گفته راه گذاشته.مطلب مربوط به گلستان و دستور در پنجاه بخشی از فصل شروع می شود. بعد اسم به دنبال آن خمیر، بعد صفت، یعنی تمام مباحث و نکات دستوری را که در گلستان هست و نویسنده آن و شاعران بعد از سمدی او را الهام گر کنند و آن شیوه را در آثارش به کار گرفتند بیرون کشیدم و برای مخاطب شرح دادم.

آقای دکتر یکی از کتاب های خوبی که درباره سمدی و آثارش نوشته شده کتاب سمدی به نام خیا، موجد بود. نام این کتاب در فهرست منابع شما دیده نمی شود چرا؟

واقعیت این است که من هنگام تحقیقات به این کتاب برخورددم و آن را نمی شناختم. هنوز هم آن را ندیده‌ام و اگر به حدنا از آن استفاده می کردم، من از همه بزرگان و محققان و سمدی شناسان و گلستان پژوهان که زحمت کشیدند و درباره سمدی تحقیق کردند، از آثارشان استفاده کردم در مقدمه کتاب از آنها بشکر هم کردم علاوه بر این در فهرست مآخذ، کتابنامه، نام این آثار را هم ذکر کردم. من در مجموع هشت نسخه از گلستان را مورد استفاده قرار دادم و مطالب هر یک از نسخه ها را که بهتر تشخیص دادم، همان را آوردم.

شما سمدی را یکی از چهار شاعر بزرگ ایران و یکی از استوانه های شعر پارسی معرفی کرده اید.

حافظ در این سدسال اخیر در حق سمدی بسیار کم لطفی شده است. مدعیان جب به خاطر اینکه بر سر نام سمدی لقب شیخ مصلح الدین نهشته، به دلیل مخالفت با روحانیت، علیه سمدی هم دست به ضد تبلیغ زدند و سمدی را ناظم معرفی کردند نه شاعر. ادبیات کلاسیک فارسی، چهار شاعر بزرگ دارد که فرهنگ ساز بودند. این چهار تن عبارتند از: فردوسی، مولوی، سمدی و حافظ که سمدی در این میان شان دیگری دارد. این چهار تن معماران اصلی کاخ سرفراز و بلند شعر پارسی به شمار می روند. اگر اینها نبودند شعر پارسی آن بلندآوازی که امروز دارد نداشت. به نظر من سمدی از فردوسی و حافظ هم حتی پیشتری بر گردن ما دارد. حتی پیشتر از مولوی بر گردن ما می آید. ما در طول تاریخ همیشه شاگرد سمدی بودیم. از دوران دیستان تا دوران فارغ التحصیلی از دانشگاه ما با آثار سمدی سروکار داریم و آن را می خوانیم.

شما شاعر ایرانی و اثری ممتاز می شناسید که اغلب از آن پیروی کرده و می کنید. در صورتی که نسل امروز، نویسندگان و شاعران معاصر روی اثر ابوالفضل بیهقی بیشتر تکیه و تاکید دارند.

هر یک از این دو هنرمند و شاعر زمانه خویش بوده اند و آثار هر یک بازتابی از روح آن دوران است. اثر گلستان و اثر تاریخ بیهقی رنگ و مان دارند.

عینا به درد امروز نمی خوردند. ولی خوب، اثر امروز و امادان این دو ادیب برجسته است و ما از آن دو بسیار استفاده کردیم اما چون گلستان اثر و شعر را با هم داشت و حکایت های آن گناه داشت بیشتر محل رجوع خواننده و اهل قلم بود. در حالی که تاریخ بیهقی با همه عظمتش یک متن تاریخی بلند است که متخصصان به سراش می روند. خواننده عادی کمتر آن را می خواند و تاثیر گذاری هم بیشتر روی نویسندگان و برخی از شاعران معاصر بوده و هست. گلستان قطعات کوتاه و ساده ای داشت که هر کسی می توانست آن را بخواند و به قدر وسع خود از آن بهره مند شود. زمانه سمدی هم به ما نزدیک تر بود. سمدی در سال ۶۹۸ فوت کرده بود. در حالی که بیهقی در سال ۷۵۱ کتاب خودش را نوشته است. این دو حدود ۲۵۰ سال اختلاف زمانی دارند.

سمدی از شاعران و نویسندگان پیش از خودش مثل فردوسی و مولانا، نصرالله منشی، خواجه عبدالله انصاری و...

بله. اثر موزون و مسجع را منشیان و نویسندگان پیش از سمدی - به ویژه از قرن پنجم

به بعد - فراوان به کار می بردند. اینگونه اثر نویسی به ویژه تصنعی و پر تکلف آن در قرن ششم و هفتم نشانه فضل و دانش نویسنده آن به شمار می رفت. بارزترین نمونه این اثر پیش از گلستان اثر مقامات حمیدی است که در بحث از گلستان همیشه بدان اشاره می کنند. نویسنده مقامات حمیدی قاضی حمیدالدین بلخی است. قاضی حمیدالدین، مقامات را در سال ۵۵۱هجری یعنی سده پنجم سال پیش از گلستان نوشته بود و در همان زمان مورد توجه و ستایش اهل کلام قرار گرفت و قبول عام پیدا کرد. مقامات حمیدی شاید مناسب ترین کتاب پیش از گلستان برای مقایسه با گلستان باشد.

فکر نمی کنید به جای اینکه ادیبان ما برای همین با یسختین بار آثار کلاسیک فارسی را توضیح و توضیح مجدد کنند، به بررسی و شرح و تفسیر این آثار بیشتر نیاز باشد. یا به لحاظ زیبایی شناسخی و زبان شناسی و سبک شناسی این آثار مورد توجه قرار گیرد؟

کاملا چنین نیازی هست. این موارد بسیار ضروری است. الان جای چنین پژوهش های عالی است. باید سمدی شناسان و محققان در این زمینه کار کنند. در حق نه تنها سمدی بلکه در حق اغلب بزرگان فرهنگ و ادب کم لطفی شده و ادامه این وضع موجب می شود که بزرگان فرهنگ و ادب فارسی به حاشیه رانده شوند. درسدسال اخیر در حق سمدی ظلم شده است. چگونه ممکن است بین این چهار ادیب و شاعر نامدار، سمدی را از یاد ببریم. همه روی حافظ کار می کنند، یا به فردوسی می پردازند. آخر تاثیر کی سمدی که بزرگان فارسی گذاشت پیش از دیگران بود.

ارزش و اهمیت دیباچه گلستان را چگونه تبیین می کنید؟ چرا بر دیباچه گلستان این همه تاکید می شود؟

گلستان بی هیچ مطالعه و گرافه ای، زیباترین و شگفتنازین و رسانبرین اثر پارسی در سراسر ادوار تاریخ ادبیات ایران است و دیباچه آن هم بی گمان، دیباچه دیباچه و شیرین ترین و دلنشین ترین و فاخر ترین فراز اثر زبان فارسی است. آغاز این دیباچه با آن اثر دل انگیز و آهنگین، ابیات و عبارات پارسی و عربی را چون شیر و شکر به هم در آمیخته است. همند فراز نخستین دیباچه که شکر و سیاس را تنها و تنها از آن خدای یگانه می داند. کلام خدا و سخنان انبیا و اولیا را به به یاد می آورد. «منت خدای را عز و جل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت». از آثار آن همه نویسندگان و گویندگان پارسی، تنها سخن سمدی است که عنوان سهل و مستعد و از آن خودی ساخته است. دیباچه گلستان درس سخاپرستی و توحید به ما می دهد. زیباتر از این کسی نمی توانست بنویسد.

سمدی در طول تاریخ مقدانی پیدا کرده که هیچ کتابی نتوانستند، مقامی همچون او پیدا کنند.

به نظر شما از بین این مقلدان کدام موفق تر بودند؟

همه آنای که به تقلید سمدی و در استقبال از گلستان، اثری خلق کرده اند فرسنگ ها از این نادره زبان و ادب پارسی عقب مانده. بهارستان جامی در مقایسه با گلستان سمدی، چه گلی به سینه ادب پارسی

همه آنان که به تقلید سمدی و در استقبال از گلستان، اثری خلق کرده اند فرسنگ ها از این نادره زبان و ادب پارسی عقب مانده

زده است؟ و یا کتاب پریشان قائلی نسبت به گلستان سخنانی پریشان پیش نیست. با قلم مقام فراہانی و فریدون توللی و دیگر تقلیدگران نیز هیچ کدام دعوی برابری با سمدی و شاعران او را ندارند، به قول آقای اسلامی ندوشن، سمدی تمام غزلسرایان بعد از خودش را گمراه کرده است. همه شیوه او را و غزل دنبال کردند و اغلب در خامی و ابدال ماندند. سهرلد بیان سمدی همه را به این اشتباه انداخته که مثل او می توانند شعر بگویند و حکایت بنویسند اما هیچ کس نتوانست مثل او استحکام و لطافت زبان را برآورد.

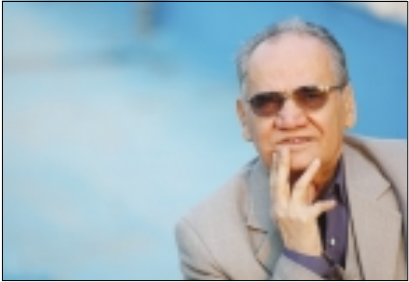
گویا حافظ هم بنا بر تحقیقات آقای خرشامی نزدیک به ۶۲ مورد در غزل هایش از سمدی تاثیر پذیرفته یا به اقتباس و تضمین غزل هایش پرداخته است.

اگر سمدی نمی آمد، حافظ واقعاً به این صورت در نمی آمد. برای اینکه برای او راه باز نمی شد. پایه گذار این طرز بیان فوق العاده روان و شیرین که به کمال رسیده، سمدی بود و حافظ دنباله کار را

زده عنوان «دراخلاق درویشان» به بزرگی و تعظیم از آنها یاد می کند. نشان از عارف و صوفی بودن او نیست. البته بسیاری از سمدی شناسان او را در زمره عرفا و حتی بعضی او را صوفی دانسته اند. این اشتباه از آنجا ناشی می شود که او به بعضی از عرفا چون شیخ شهاب الدین سهروردی اودات خاصیت داشت و گاهی اخلاق و وروسی یکی دو تن از عارفان مشهور را ستوده است. چون مدتی هم در خدمت این چوپی و شیخ شهاب الدین سهروردی کسب فیض می کرده است. در عویدت به ذات پارتعلالی و در افتادگی و تسلیت با عارفان و قدر مشترک دارد ولی هیچ وقت در لباس تصوف در نیامده بود.

هائری ماسه ایران شناس فرانسوی در کتاب «تحقیق درباره سمدی» می گوید که مسیحیت دروغ را در هر شرایطی منع می کند، اما سمدی دروغ مصلحت آمیز را به از هر کشته انتگیز می داند. شما در این مورد چه نظر دارید؟

البته زنده یاد دکتر عالمحسین یوسفی به این سوال

قبلاً پاسخ داده است. دکتر یوسفی اشاره می کند که هائری ماسه، در جایی دیگر از همین کتاب نیز با استنباط اشتباه از منظر سمدی با نظیر چنین ایرادی بر او می گیرد. پیش از هائری ماسه، ادوارد براون هم در جلد دوم کتاب تاریخ ادبی ایران تقریباً چنین ایرادی بر سمدی می گیرد. در اینجا مقصود دفاع از سمدی و نظر او نیست. بدیهی است که باید حکایت را با دقت تمام خواند و نیز مورد خاص و روح مفقذ نویسنده را در نظر گرفت. نظریه سمدی از بیان آن جمله، لزوم پرهیز از او است تنگنیز است. بنابراین سمدی خواسته بر این پرهیز تکیه کند. سخن سمدی مربوط به یک چنین موردی است نه حکمی کلی اما اشاره به این نکته شاید چندان بی مناسبت نباشد که ویکتور هوگو نویسنده فرانسوی نیز دو هم، بر اساس جریان عده زمان «ایوانا» (شاکهار مشهور و دروغ مصلحت آمیز نهاده شد که یکی از کشیش ها در آنجا بود) می گوید و به صراحت اظهار می کند که طرف های حق و خنانه او خودش به زان واژان هدیه داده است و حتی او می پرسد که چرا سمدعان های تفره او بر نهاده است. این گفته مصلحتان آمیز به این منظور است که انداموم ژان واژان را از او آزاد کنند. ویکتور هوگو در جریان داستان بارها می فهماند که این مصلحت آمیز تا چه حد در روح ژان واژان حتی تا دم مرگ تاثیر مثبت داشته است. مورد دیگر در زمان بنیوان زامی است که از اورپلسی و طیفه شناسی همان شهر پار سوهلن پیدا می کند که او زان واژان است و برای حضور دارند حضور ما دلن او در آنجا انکار می کنند و سگتگیری اش می آید اما دختر آن راهبه که محل سمدی واقع می گویند. جای شگفتی است که هائری ماسه این نکات را فراموش می کند و به جمله سمدی بدون در نظر گرفتن مورد خاص و افضایی زمان و مکان ایراد می گیرد.

سمدی در هشت باب گلستان از همه شاعرها و گروه های اجتماع سخن می گویند. از سیرت پادشاهان تا اخلاق درویشان، از ادب سخن گفتن تا فضیلت خاموشی، شما کدام باب را مهم تر ارزیابی می کنید؟

من باب هشتم را مهم تر می دانم. باب هشتم که تحت عنوان «در آداب صحبت» در گلستان آمده، تماماً کلمات قصار است. جملات کوتاه و پرمعز است. به لحاظ محتوای پیام هم غنی است. استخوان بندی اثر و شیوایی زبان و به کارگیری واژگان متن و زیبا همه اینها سبب شده که باب هشتم به نظرم زیباتر و مهم تر بیاید.

در مورد عارفان صوفی بودن سمدی نظرات متضادی وجود دارد. شما سمدی را عارف نمی دانید در حالی که دکتر اسماعیل حاکمی جلوه های عرفان را در آثار سمدی طی مقاله ای نشان می دهد.

سمدی عارف بود، اگر گاهی از حکایت ها و گفتار های گلستان و برخی از غزل های او بوی عرفان می آید، ناشی از جاذبه منطقیسی تعلیم عالی عرفانی در روزگار وی بوده که سمدی را به گفتن سخنانی چون توپس پرده و ما خون جگر می روییم و یا اهر یکی نایده از رویت شناسی می دهدهد و پرده بردار ای که خلقی در گمان افتده ای... واداشته است

کتاب و ادب

کتاب‌های دفاع مقدس

یادداشت

محمدقاسم اروغنی چهلمی
عصر آبراهین دهمین دوره
انتخاب کتاب سال دفاع مقدس

نگاهی به

کتاب‌های دفاع مقدس

در سال ۸۵

اصولاً حوزه دفاع مقدس دارای موفقه‌ها و شایسته‌هایی است که حیطهٔ ویژه‌ای را برای خود به‌وجودآورده‌اند.نشران نویسندگان خاصی را خود جای‌ده‌اند.است.این ویژگی‌ها باعث شده‌اند فرورودهایی در دوره‌های مختلف در حوزه نشر آن نیز به‌وجود آید. کارهای منتشرشده به گونه‌ای است که به دلیل زمان بر بودن تهیه‌مئن کتاب و سیر چاپ نمی‌توان به یک ارزیابی کلی رسید، بلکه باید تقسیم‌بندی موضوعات و محدود کردن موفقه‌های ارزیابی، نتیجه‌ای را برشمرده و ارائه کرد. بنابراین اگر موضوعاتی را که طی ۹ دوره پیشین موجود بوده، موردقت نظر دوم به‌عنوان مایهٔ دورهٔ «تورده‌دهم» نیز قرار خواهیم دید که موضوع در دورهٔ نخستین و تخصصی‌تر گردان ارزیابی‌ها ارزیابی‌ما از کتاب «ارایش موضوعات برای تخصصی‌تر شدن و هویت دادن به موضوعات و قالب‌های جدید است که این یعنی بالا بردن توان کارشناسی کتاب و استفاده از کارشناسان مجرب و توجه علمی به کار. بنابراین علاوه بر افزایش موضوعات جدید رزده‌گفته‌انداسنی و پژوهشی و نقد علمی، هنری و دارای بار آموزشی، علمی، فرهنگی ادبی، هنری و تاریخی هستند.

آثار پوثر یا نقیبروی نیز در این دوره از نظم و کارشناسی بهتری نسبت به دوره‌های قبلی برخوردار شد که ما در برخی ازوشه‌ها به دلایل متعدد و رعایت استانداردها و شاخص‌های داوروی نوسنیم اثری را به‌عنوان برتر یا زنده‌های اول تا سوم معرفی کنیم و این نیز شاخص ممتاز ارزیابی‌های این دوره بوده‌اند.برخی ازتالیف‌های هنری نیز دارای اخلاص و کتابت بوده که در دوره‌های قبلی آثار آری با این موضوعات موثقه بوده و درمواجههٔ این دوره‌ها نیز آثار به‌دای نبود و کمبود آن بسیار احساس شد.مؤن تاریخی در این دوره نسبت به دوره‌های قبل، کسیت و کیفیت پایین‌تر داشت و این یک‌رنگ‌خطری حوزه پژوهش‌های نظامی، سیاسی، حقوقی و تاریخی دفاع مقدس است. البته می‌توان دلیل آن را زمان‌بر بودن کارهای پژوهشی دانست که احتمالاً در دورهٔ آینده این کمبود جبران خواهدشد. امتیاز دیگر این دوره توجیه فنی و کارشناسی در عرصهٔ ارانسنگی‌ها و ارزیابی‌های کتاب‌ها بود که با بحث معرفی بهترین طرح عقد کتاب همراه بود و هر یک یک کارشناسی مطمئن این کار صورت گرفته. ویژگی دیگر این دوره که شایهٔ مهم‌ترین ویژگی باشد،انتخاب‌نشرنویسه‌برتر و بااعمال با انجاذ شاخص‌های علمی و تجربی موفق همراه با استفاده از بهترین کارشناسان این‌حیطه از کار بوده که طی چندین جلسه و پس از تنظیم معیارهای داوروی، این کار توسط ناشران موفق و کارداران به همراه چند مدیر از مجموعه‌های نشر دفاع مقدس انجام شد و محنت‌ترین ناشران در این دوره انتخاب شدند.

هنگاری خیره‌نورندهٔ نشر ضاعکبری رابهلترین کتاب‌های در سطح کشور دستاورد دیگری برای ما بود. اغلب این اسامی جزو دستاوردگان دفاع مقدس و یا شاگردان نویسندگان و پژوهشگران این عرصه بودند و بار علمی و کارشناسانهٔ آنان در این دوره بسیار کارآمد بود و توانست اقتی‌روشی را برای کارترسیم کند. مسئلهٔ دیگر بالا بردن سطح جوایزی بود که به متخشان‌اهم می‌شد و بحمدالله با حمایت خوب معاونت فرهنگی وزارت ارشاد تا حدوددی هدیه‌ها بیشتر شد، گرچه تا رسیدن به وضعیت مطلوب و اهدافی جوایزی مناسب و ارزیابی‌های مورد نیاز به هر حال در هر دوره نقاط ستیزایی از دوره‌های قبل وجود دارد و باید به یک نگاه جامع و کامل و باعلاقهٔ قوی‌بیشتر توجه کرد و برای رفع کمبودها و نواقص کار با اهتمام لازم مبدول کرد. در فعالیت یک حرکت فرایگیر و گسترده است که جزا مشارکت و همکاری نمی‌توان به اهداف بزرگ آن دست یافت و امیدواریم در دوره‌های آتی این همراهی و مشارکت بیشتر شود و تحول اساسی در کلیهٔ شئون آن به‌وجود آید.

کتابخانهٔ کتابخانهٔ سال دفاع مقدس

کتابخانهٔ کتابخانهٔ سال دفاع مقدس

سال که به روزهای پایانی نزدیک می‌شود، به روزهایی می‌نگری که گذشته‌اند، به اتفاقاتی که افتاده‌اند و تاملیانی که گذاشته‌اند. برخی را مثبت می‌بینی و حسن رضایت یخندنی را به لیات می‌آورد اما کاستی‌ها را نیز نمی‌توانی در نظر نگیزی. باید آثار را بررسی کرد و راه‌حلی پویشان یافت.

ادبیات دفاع مقدس نیز همین‌گونه بوده. سال ۱۳۸۵ دهمین دورهٔ انتخاب کتاب سال دفاع مقدس برگزار شد. برگزار آن جشنوارهٔ شهر کیم نیز به یازمین اتمام در بخش مجزا وا داشت و جشنواره‌های دیگری چون انتخاب کتاب سال شهید حسین خنی‌پور اولین دوره انتخاب داستان کوتاه دفاع مقدس و که جایگاه خود را دارند. همه این موارد سبب شد دید برخی صاحب‌نظران و نویسندگان این عرصه را به روزهای رفته برگردانیم و نگاهی بر دستاوردها و عملکرد این حوزهٔ ادبی کشور داشته باشیم.

جشنواره‌های جریان سال دفاع مقدس
(اراهیم حسن‌یکگی، نویسندهٔ کتاب «فصلجہ بر قالی» جشنواره‌ای را در حوزهٔ ادبیات دفاع مقدس مفید می‌داند که جریان ساز باشد.

حسن یکگی می‌گوید: این تفکر وجود داشت که برای اثر گذارتر شدن جشنواره‌ها باید ارزش رهایی جوایز را زیاد کرد.
اسمال نیز در انتخاب کتاب سال جمهوری اسلامی ایران تعداد سکه‌های بهار آزادی به ۱۰عدد رسید.
اینکته افزایش‌هایم‌تواند به‌ترغیب نویسندگان برای خلق آثار برجسته کمک کند. وی معتقد است باید صبر کرد و تولید آثار طی سال آینده را مورد بررسی قرار داد تا میزان تاثیر اثریانی ارزش جوایز در این دوره را شاهد کرد.
حسین یکگی دربارهٔ بهترین آثار آنی که در سال ۸۵ ارائه شده‌اند می‌گوید: «من رمان لولای آخر پلانه نوشتهٔ خاتم نقیص سلسانی را پیشنهادم. در این اثر گوشه‌هایی به جنگ پرداخته بود و بخش‌هایی نیز دربارهٔ انقلاب نوشته بود. با اینکه اما و اگرهای دربارهٔ اولین اثر وجود داشت و برخی به محتوای آن ایرادهایی وارد کرده بودند اما نظر من با آنها متفاوت است. نکته‌های اقتضای و تند این اثر در پایان داستان تعدیل می‌شوند و مشخص می‌شود که برآمده از نخل است. حسن یکگی رمان اندکی سایه‌ا را با اینکه نوشته یک تصویر گمنا م بود از جمله نام‌های بسیار برجسته با ساختاری قوی ارزیابی می‌کند.

وی در مقایسهٔ سال ۸۵ با سال‌های گذشته می‌افزاید: به نظر من اتفاق خاصی در این حوزه نیفتاده است و این جریان روال عادی را طی می‌کند. هر سال یک یا چند اثر برجستهٔ آفریده می‌شود و شرایط مشابه سال ۸۴ است.

با خاطره و مانا

محمد کاشفی، خاطره‌نگار در کتاب «یاد و مانا» یادآید خاطرهٔ نورندهٔ منیر ضاعکبری رابهلترین کتاب‌های حوزهٔ گاری خود معرفی می‌کند.
شاملهٔ دربارهٔ خاطرهٔ کاشفی می‌گوید: «شاملهٔ دربارهٔ خاطرهٔ خاطره‌نگاری کتاب جامعی ندانستم اما آقای کمری در این دو کتاب مباحث تئوریک را کامل‌تر شرح کرده‌اند و روی منابع قدیمی نیز مطالعه داشته‌اند. از نظر وی سبک و اثر نگارش این کتاب‌ها بسیار سنگین است اما برای محققان و علاقه‌مندان این رشته کارهای زیادی دارد.
نویسندهٔ کتاب «خاطرات عزت شاهبی» از کتاب «پنهان زیرپاران نوشتهٔ سیدقاسم یاحسینی دربارهٔ سردار نامری نیز تعریف می‌کند. این کتاب محتوایی قوی دارد، البته نیز یاحسینی درهم‌ریختگی و آشفتگی خاصی دارد و بین خاطره، داستان و رمان مسیری را می‌پیماید، اما از آنجا که وی اهل جنوب است و زمانی بیش از ۷۰- ساعت را برای فرج این خاطره‌ها صرف کرده است نوع نگارهٔ وی جالب بوده و مسائل مرتبط با آزادگان را از نگاه‌های تازه بررسی کرده است.

زمینهٔ تولید آثار را فراهم کنیم
حسین مسافر آستانه رئیس‌الجنم آسایش و تامل

دن گفت وگو با کارشناسان مطرح شد

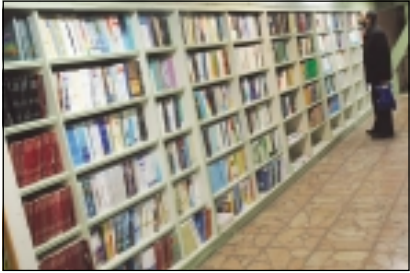
سال شکوفایی کتاب‌های دفاع مقدس

آثار برتر پشتیبانی شوند

رحیم مخدومی - خاطره‌نگار، کتاب «جزایه» از فتح‌الله جعفری، «انید در لورک» نوشتهٔ محمود جوائیخت و خاطرات حمداله‌ادی به قلم علیرضا اشتری را بهترین کتاب‌های تولید شده در بخش خاطره دفاع مقدس می‌داند.

به گفتهٔ مخدومی فراز و نشیب مناسب، شخصیت پرزای قلیق و غیر مستقیم روندگان، پرداختن به موضوع‌های پیکر و سرنوشت‌ساز جنگ و نیز خوب بودن از خصوصیات این آثار است. نویسندهٔ کتاب اینکج پارچه‌ها معتقد است در تولید آثار مرتبط با دفاع مقدس در زمینهٔ خاطره و داستان رشد چندانی ایجاد نشده و حتی بخش زندگی‌نامه و زندگی‌نامهٔ داستانی ضعیف‌تر از دو زمینهٔ قبلی بوده است.

وی جدی گرفته شدن ادبیات دفاع مقدس را در حالی می‌داند که

سبب ضعف در سیمای دفاع مقدس می‌داند که همین امر توجه بیشتر مسئولان مختلف فرهنگی و دست‌اندرکاران نشر و تالیف و محافل علمی و دانشگاهی را می‌طلبد. مخدومی با اشاره به برگزاری دهمین دورهٔ انتخاب کتاب سال بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس می‌گوید: باید دید چه سلسلانی برای نگاه به گذشته و نظر خواهی از صاحب‌نظران شکلش شده است. مهم‌تر از آن تا چه اندازه به این نظرات با رویکرد اصلاح‌گرایانه توجه می‌شود.

کتاب‌سال دفاع مقدس انیزبجیش و شوروی
کامران پارسی‌نژاد، داستان‌نویس، منتقد و داور انتخاب کتاب سال بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس در زمینهٔ داستان می‌گوید: شنیدم‌گو شکل‌گیری ادبیات دفاع مقدس بسیاری از نویسندگان و مراکز دولتی را به تولید و چاپ هر عچ از داستانی با این موضوع تشویق کرد. به همین دلیل جهوا ادبیات دفاع مقدس تاخو است نوانست شاخص شود.

پارسی‌نژاد آثار خوبی که در نیمهٔ راه خلق شد را اسیر مرچی می‌داند که از آثار اولیهٔ شناخت گرفته بود و می‌تواند اکنون روال خلق آثار شاخص‌فرا رسیده است. تمام اتفاقات افتاده و تأثیرات بر جامعهٔ فرهنگ‌ساز و می‌توان از زاویه‌ای دورتر آنها را دید. وی تغییر از نویسندگان در جشنواره‌های مختلف ادبی دفاع مقدس را سبب برانگیختن شوق دوباره برای نوشتن و مطرح شدن می‌داند.

پارسی‌نژاد با اشاره به اینکه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران با حمایت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بالاترین رتبه را در بین جشنواره‌های کتاب دارد و مسئولان این وزارتخانه می‌خواهد جشنواره‌ای مجزا در زمینهٔ ادبیات دفاع مقدس برپا کنند.

انقلاب و دفاع مقدس داستان‌های «شهر جنگی» نوشتهٔ حبیب احمدزاده را از جملهٔ آثار معرفی می‌کند که از نظر وی بسیار جذاب نگاهشده است.

مسافر آستانهٔ کتاب شناخت تأثیر مقاومت و را نتیجهٔ هشت سال تحقیق و مطالعهٔ نقلی‌گنیزاده می‌داند که برای مطالعهٔ عمومی نیست و به‌عنوان منبعی برای پژوهشگران و محققان قابل استفاده است.

وی داشتن طرح و برنامهٔ سازمانی را سبب دانگمی نویسندگان می‌داند و دربارهٔ جشنواره‌ها و همایش‌های مرتبط با ادبیات دفاع مقدس می‌گوید: «به عقیدهٔ من باید زمینهٔ تولید را فراهم کنیم و بعد از اینکه تولیدات ما به حد اشباع رسیدیم می‌توان به انتخاب و گزینش دست زد.»

سال خوب برای ادبیات دفاع مقدس
علیرضا قزوه - شاعر: سال ۸۵ سال خوبی برای ادبیات دفاع مقدس از دیدگم کیگی ارزیابی می‌کند. قزوه کتاب «دلیل نوشتهٔ حیدم حسام را در زمره

مجله زهر انصوریان

در سالی که گذشت

ترجمه کتاب‌های علمی سرعت گرفت

طبق آماری که از سوی موسسه خانه کتاب منتشر شده است از ابتدای سال ۸۵ تا پیمه دوم استفاده ۲۷ هزار ۳۵ عنوان کتاب منتشر شده که حدود ۳۷ درصد آنها به کتاب‌هایی با موضوعات علوم علمی و طبیعی و ریاضی اختصاص داشته است. در این گزارش از زبان فعالان و دست‌اندرکاران بخش نشر علمی ارزیابی و مروری کلی خواهیم داشت بر انتشار کتاب‌های علمی و دانشگاهی که در سال ۸۵ منتشر شده‌اند.

مهندسی افضلی مترجم کتاب‌های علمی که مجموعه «علم چیست؟» ایشان اسامی از جمله آثار برگزیده کتاب سال بود، در ارزیابی کلی انتشارات این بخش می‌گوید: کیفیت کتاب‌های علمی بهتر شده ولی فروش آنها پایین‌تر آمده است.

وی معتقد است: روند افزایش کیفیت تیرجی‌های بود و در طی ۱۰ تا ۱۵ سال اخیر اتفاق افتاده است. به طوری که کتاب‌ها از لحاظ محتوایی، کیفیت ترجمه و ویرایش همچنین از لحاظ ظاهری و وضعیت رویه رشد داشته‌اند. در این سال‌ها ویرایش جایگاه بهتری پیدا کرده و غلط‌ها کمتر شده است. در ضمن یک نکته قابل توجه این است که به دلیل رفاهت، کتاب‌های جدید خیلی سریع‌تر ترجمه شده و در اختیار مخاطبان قرار می‌گیرند. مهندس افضلی در ادامه می‌گوید: در کنار سایر تیرجی‌ها بهتر شدن کتاب‌ها از لحاظ ظاهر و محتوا مسافانه کتاب‌های علمی رویه کاهش است که شاید یک علت آن افزایش مطالبی باشد که تعداد مقلعه کنندگان آنها تغییر نکرده است.

علیرضا حاجیان زاده مدیرکل دفتر انتشارات کتاب آموزشی وزارت آموزش و پرورش با اشاره

به طرح سامان بخشی کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و آموزش و پرورش در حال اجراست می‌گوید: ما از طرف وزارت آموزش و پرورش استانداردهایی را تولید کردیم و در اختیار ناشران قرار دادیم و از آنها خواسته‌ایم که در قالب این استانداردها کتاب تولید کنند. به همین ترتیب کتاب‌های تولیدی را ارزیابی می‌کنیم و آنها را که مطابق با استانداردها باشند تشویق و حمایت می‌کنیم. همین امر باعث به وجود آمدن فرآیندی شده که بهبود تیرجی‌های کتاب‌ها را باعث شده است. حاجیان در ادامه گفت: با توجه به اینکه کیفیت کتاب‌ها رویه بهبود است و ناشران به سمت اهداف آموزش و پرورش سوق پیدا کرده‌اند می‌توان گفت که اسامال از سال گذشته وضع بهتر بوده، ولی هنوز به حد مطلوب نرسیده است.

محمدرضا خاتمی مدیرمسئول انجمن فرهنگی ناشران دانشگاهی نیز در این باره می‌گوید: در سال ۸۵ ناشران حوزه دانشگاهی سال پر تلاشی را پشت سر گذاشتند و بیش از ۷ هزار عنوان کتاب در این حوزه توسط ناشران دانشگاهی به چاپ رسید و بدین ترتیب کتاب اکثر دانشجویان کشور توسط موسسات دولتی و خصوصی در حوزه دانشگاهی تامین شده است.

وی در ادامه می‌گوید: انجمن فرهنگی ناشران کتاب دانشگاهی نیز در سالی که گذشت تلاش کرد با برگزاری جلسات مشترک با مسئولان وزارت ارشاد، نهاد کتابخانه‌های عمومی و سازمان اسناد و کتابخانه ملی مسائل و مشکلات مربوط به حوزه نشر کتاب‌های

پژوهشی را با نوشتن کتاب متوقف کرد. بنابراین در زمینه ارائه نتایج فعالیت‌های پژوهشی مقالات از اهمیت قابل توجهی برخوردارند. زمان نوشتن کتاب برای یک محقق هنگامی است که از مطالعات و پژوهش‌های که انجام داده به نتیجه مطلوب و مورد نظرش رسیده باشد. دکتر صالحی تألیف یک فصل از کتاب سوئچ‌های نوری را برعهده داشته. این کتاب توسط یکی از محققان مرکز تحقیقات بل آمریکا تهیه و در همان جا نیز منتشر شده است.

همراه پژوهشگران برگزیده

فرزندان خوارزمی از کتاب‌های خود سخن گفتند

مدلی اهمیت دستیابی به علم و فناوری‌های جدید هر سال طی برنامه‌های

تمددی پژوهشگران برتر کشور در حوزه‌های مختلف معرفی می‌شوند. بهترین جشنواره علمی که در کشور ما برگزار می‌شود جشنواره بین‌المللی خوارزمی است که از میان طرح‌های علمی پژوهشی که به نتیجه برآمده‌اند و در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند. بهترین دستاورد علمی در این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند. بهترین دستاورد علمی در این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

بهمن همدانی دبیرمسئول دوره این جشنواره بین‌المللی پژوهشگران خوارزمی است که در این جشنواره شرکت کرده‌اند تعدادی را به عنوان طرح‌های برگزیده معرفی می‌کند.

کتاب به زبان فرانسوی است که به انگلیسی هم برگردان شده و من ترجمه را از انگلیسی به فارسی انجام داده و تنها کتابی است که در این زمینه فارسی ترجمه شده و منبع بسیار ارزشمندی برای استفاده تولیدکنندگان مراکز صنعتی و معلمان فعال در این رشته است. علاوه بر آن چند سال پیش کتابی به نام «استدک» را هم ترجمه کردم. در زمینه استدک تاکنون کتاب‌های زیادی ترجمه شده‌اند ولی به علت اینکه مولف کتاب از طریق جبر برداری مفاهیم استدک را بیان کرده بود، فراز همکارانم آن را ترجمه نکردند. این کتاب در مقطع کارشناسی مهندسی مکانیک تدریس می‌شود، دکتر شکرچه همچنین مدیرمسئول فصلنامه کامپوزیت است. این فصلنامه پنج سال است که منتشر می‌شود و تنها مجله‌ای است که در این زمینه به زبان فارسی منتشر می‌شود.

دکتر محمود میردادشکرچه

عنوان طرح وی طراحی و ساخت دستگاه تست فشرده قطعی، نام دارد که رتبه سوم پژوهش‌های توسعه‌ای جشنواره خوارزمی را به خود اختصاص داد. دکتر شکرچه استاد دانشگاه مهندسی مکانیک دانشگاه علم و صنعت و بنیان‌گذار موسسه و انجمن کامپوزیت ایران است که طی ۱۰ سال اخیر حدود ۳۳۰ مقاله از او منتشر شده است.

این برگزیده جشنواره خوارزمی درباره تألیفاتی که داشته چنین می‌گوید: کتابی با عنوان «تکنیک» در مواد کامپوزیت، به زبان انگلیسی و در انگلستان توسط انتشارات «اسپرینگر» منتشر شد که این کتاب نتیجه کار گروهی از متخصصان این رشته از دانشگاه‌های مختلف دنیا بود و من هم در تألیف این کتاب همکاری داشتم. کتاب مذکور مرجع بسیار مهمی است و شامل کلیه اطلاعات علمی است که در این حوزه تخصصی انجام شده است. دوم ترجمه هم انجام داده‌ام که یکی از آنها اسامی با عنوان «اکثریت کفایت در مواد کامپوزیت» منتشر شد. اصل این

رتبه دوم پژوهش‌های توسعه‌ای جشنواره خوارزمی به طرح ارائه شده توسط دکتر ابرینی اختصاص داشت. این طرح شامل مراحل طراحی، ساخت، مونتاژ، تست و اصلاح یک خودروی خورشیدی تک‌سرنشین بود. دکتر ابرینی که استاد دانشگاه مهندسی مکانیک دانشگاه تهران است پیش از این دو کتاب در مورد طراحی اجزای ماشین و «اپلیکیشن مهندسی» که در رابطه با مشکل دامن‌فراوات و تئوری‌های مربوط به این موضوع است را به سطح کارشناسی ارائه کرد و دکتر ابرینی نیز منتشر شده است. این پژوهشگر کشورمان در باره کتاب‌هایی که در دست‌نوشته دارد می‌گوید: الان مشغول کار بر روی دو کتاب با عنوان‌های «مشکل دهنی فراوات» و «طراحی برای مهندسی مکانیک، هنم که اولی را به صورت تفریحی و دومی را با همکاری انجام می‌دهم.

مفتخران اول فصلنامه

دکتر جواد فیضی، استاد دانشگاه مهندسی برق و کامپوزیت دانشگاه تهران است. وی دارای ۹۲ مقاله علمی چاپ شده و در مجلات معتبر بین‌المللی و ۱۲۰ مقاله در مجله‌های داخلی و بین‌المللی بوده است. رتبه اول پژوهش‌های بنیادی جشنواره خوارزمی اسامی به طرح وی با عنوان «مدل سازی و کنترل ماشین‌های الکتریکی» اختصاص یافت.

این استاد دانشگاه که اکنون بیشتر زمان خود را صرف کارهای تحقیقاتی می‌کند هشت کتاب را ترجمه و یک مورد تألیف نیز انجام داده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر فیضی می‌گوید: کتاب تجزیه و تحلیل موتورهای القایی تک‌فاز بسیار تخصصی است و شامل تحقیقاتی است که انجام داده‌ام. ولی اکثر کتاب‌های من ترجمه‌های دربارمندین‌های الکتریکی است به جز یک مورد که موضوع آن در مورد خواص مواد در مهندسی برق است.

آخرین ترجمه دکتر فیضی هم تئوری‌های الکتریکی کوچک، نام دارد که سال گذشته منتشر شده است.

دکتر سیم حسودی

تمام بحث‌ها از یادداشت دکتر موسی بزرگ اصل عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی در روزنامه دنیای اقتصاد شروع شد که کتاب همکار خود را که در مراسم کتاب سال جمهوری اسلامی در رشته حسابداری برگزیده شده بود، سرقت محض علمی معرفی کرده بود. بزرگ اصل در یادداشت خود که عنوان شنبه در انتخاب کتاب سال حسابداری را بر جبین داشت، مدعی شد که مترجم اسم خود را به عنوان نویسنده روی کتاب ذکر کرده است. ۹۰ درصد از سیزده فصل کتاب فلسفه حسابداری ترجمه صرف کتاب مترجم نام خود را به عنوان نویسنده آن ذکر کرده است. البته سکوت دکتر بختی حساس یگانه، نویسنده کتاب حاضر چیدگی بیشتری بر معما می دهد و بگفته، شاید اگر دانشمندی از طرف شاگردان و همکاران آنها در دانشگاه علامه طباطبائی و انجمن حسابداران رسمی صورت نمی گرفت و در وبلاگ ها خبری از این مسأله نبود به این گزارش نیازی احساس نمی شد اما دانشمندی این دو دسته «از سوی دکتر موسی بزرگ اصل و از سوی دیگر شاگردان و همکاران دکتر حساس یگانه» موجب شد تا از سیزده فصل کتاب فلسفه حسابداری که در تابستان ۱۳۸۲ از سوی انتشارات علمی و فرهنگی منتشر شده در این گزارش کوتاه جمع شود تا هم اساس قضیه مورد تحلیل گیرد و هم نظرات مخالف با یادداشت شنبه در انتخاب کتاب سال حسابداری مطرح شود. مهم تر از همه اینکه از قضا هر دو استاد حسابداری مورد بحث در این گزارش نامزد این جایزه مهم بوده اند.

البته لازم به یادآوری است که برای تکمیل این گزارش با دفتر انتشارات علمی و فرهنگی و گروه حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی برای برقراری ارتباط مستقیم با دکتر حساس یگانه و دکتر بزرگ اصل تماس های صورت گرفت اما متأسفانه در هر دو تماس ایجاد این ارتباط میسر نشد. یاری دکتر حساس یگانه خود عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی، عضو جامعه حسابداران رسمی و دبیر انجمن شورای عالی انجمن حسابداران خیره ایران است. کتاب حاضر نیز در ۱۳ فصل و ۳۳۹ سامان یافته موضوع کتاب نیز که سالها در مقاطع تحصیلات تکمیلی آکادمی‌های دولتی و خصوصی توسط مولف با بهره گرفتن از منابعی که در انتهای کتاب در قسمت کتابشناسی آمده است، تدریس شده، مربوط به شناخت فلسفی از حسابداری است. جالب تر اینکه این دومین باری است که کتاب در مراسم کتاب سال به عنوان برگزیده حاضر شده اما این بار ظاهراً با منتقد امروز و همکاران و همکاران دیروز خود در رقابتی ناخوارستة فرار گرفته، رقابتی که شایسته افتخار دکتر بزرگ اصل از نحوه انتخاب کتاب سال را به ذهن اغلب منتقدان متبادر کرده است.

اما یادداشت دکتر بزرگ اصل که در تاریخ سه شنبه ۲۴ بهمن ماه در روزنامه دنیای اقتصاد منتشر شده چه بود؟

شنبه در انتخاب کتاب سال حسابداری

دکتر بزرگ اصل در یادداشت خود نوشته است: در انتخاب کتاب سال بولعه ای تا سلف بارخ داده است و شبیه یک سرقت محض علمی به عنوان کتاب سال انتخاب شده است. مقرر اصلی این واقعه غیر علمی است. در مرحله اول خود مترجم کتاب است که اسم خود را به عنوان نویسنده روی کتاب ذکر کرده است. در این کتاب، ۹۰ درصد فصل کتاب فلسفه حسابداری و ترجمه صرف کتاب Audit Theory است. Cooponte نوشته Tom Lee است که مترجم نام خود را

به عنوان نویسنده آن ذکر کرده است. آیا اخلاق دانشگاهی و اخلاق انسانی، اجازه چنین رفتاری را می دهد؟ واقعه جالب بعدی این است که این کتاب به عنوان کتاب سال انتخاب شده است و این تعجب افراد حرفه ای و دانشگاهی در رشته حسابداری را برانگیخته است. چگونه ممکن است یک سرقت علمی، به عنوان کتاب سال انتخاب شود. چنین رجحانی اهمیت این کار را که به عنوان محرک و مشوق کارهای علمی است، به شدت خدشه دار می کند.

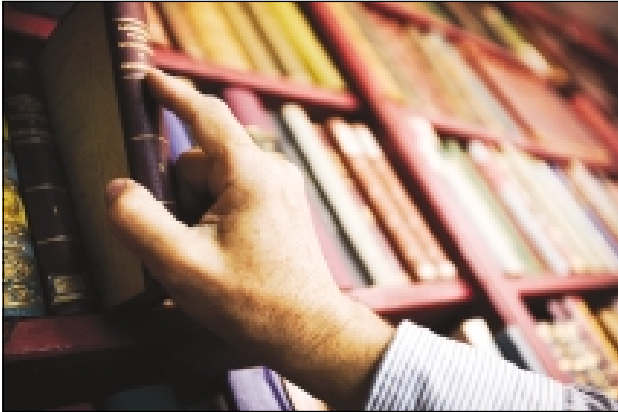
انتخاب یک اثر با این وضعیت از دو حال خارج نیست، یا داوران از روی سهو، چنین خطایی را مرتکب شده اند یا اینکه با جانبداری چنین حقی کتبی را مرتکب شده اند. داورانی که چنین کار حساسی را انجام می دهند، باید در مرحله اول توان حفظ بی طرفی و رعایت حق و حقوق افراد را داشته باشند و در مرحله دوم از نظر حرفه ای افراد مسلط باشند...

حال این سوال مطرح است که آیا کتاب آقای «نام ی» کتاب سال رشته حسابداری است یا فلسفه حسابداری؟

موسی بزرگ اصل عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

دکتر کیوته داوود کتاب سال فلسفه حسابداری باز هم برنده است!

دکتر علی اصغر کیوته به عنوان یکی از داوران نهایی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بخش حسابداری معتقد است که نقد دکتر بزرگ اصل پیش از آنکه اثری که واقعیت علمی و انسانی یک سرقت علمی باشد، اگر تابستان مسائلی است که بیشتر وجود داشته اما ظاهراً دکتر بزرگ اصل بر اساس همین مسائلی شخصی سعی در اثبات یک مسأله شبیه برانگیز دارد. البته کیوته متکرر این قضیه نیست که مولف کتاب حاضر از این کتاب به عنوان یکی از منابع خود حساسیت نامی از هر چیز یادآوری میکند که فلسفه

بزرگ نمایی شبهه

گزارشی از یک اتهام به کتاب «فلسفه حسابداری»

حسابرسی پیش از هر چیز تحقیقی است در بخش عمده ای از متون فلسفی و حسابداری. به گفته وی این کتاب در سال ۱۳۸۲ منتشر شده و متقد در صورت اصرار بر ادعای خود می توانست همان سال یا حداقل پیش از آنکه این کتاب مورد نقد و داوری برای انتخاب کتاب سال قرار گیرد آن را مورد انتقاد قرار دهد و یا با نامه ای به انجمن حسابداران خیره داوران و اعضای این انجمن راز چنین شائبه ای آگاه کرده، کتاب را مورد بررسی قرار دهد در حالی که این نقد زمانی بر کتاب حاضر وارد شده است که از زمان انتشار اثر دکتر حساس یگانه چیزی حدود یک سال و نیم گذشته بود.

صراحتاً اعلام می کنم که اگر در میان ۱۲ کتابی که به مرحله نهایی راه یافته بودند به طور حتم بختی داشتیم که بخشی از این کتاب ترجمه است. باز هم آن را به عنوان کتاب برتر اعلام می کردم. چرا که کتاب فلسفه حسابداری از جمله باارزشتین آثار است که در طی چند سال اخیر با این رویکرد منتشر شده اند.

دکتر علی مدد: در کتاب سال پای اغراض شخصی در میان نیست

دکتر علی مدد نیز به عنوان یکی دیگر از داوران بخش نهایی کتاب سال حسابداری معتقد است که منتقد در مورد کتاب حاضر به شبیه افکنی پرداخته و تا حدودی این نقد حاصل اغراض غیر قابل توجیه است. البته علی مدد متکرر این قضیه نیست که در بخش هایی از این کتاب از منابعی نظیر کتاب نام لی استفاده شده اما این مسأله در ایران چندان خارق العاده نیست.

در عین حال دکتر حساس یگانه در بخش هایی از کتاب بدون اشاره مستقیم به کتاب هایی نظیر فلسفه حسابداری نوشته دو نفر از اساتید حسابداری به نام ای مازو و شرف (مصری) از آنها استفاده کرده و البته در پایان کتاب و در بخش منابع از این کتاب و منابع دیگر نام برده است.

گاهی دیگر

...با یک نگاه اجمالی به محتویات بسیاری کتب علمی منتشر شده رد پای ترجمه، اقتباس ادعایی، منجر شود. اما به مصداق «عدو شود سبب خیر» اگر خدا خواهد امیدوارم این یادداشت بهانه ای شود که همه اعضای جامعه حسابداران رسمی در آنچه را در دل دارند بگویند و نهراسند و در چهارچوب گستاخی و جسارت علمی حرمت دیگران را محفوظ بگذارند. اجازه بدیم با رشد و تعالی در حوزه نقد در صدمه مکتب بروید و صد گل بشکفد. امید بر آن دارم تا دو بیشتر مناسبات حرفه ای، اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران بتوانند و نظرات و نقد نظرات یکدیگر را تحمل کنند و حریم حرمت افراد رعایت شود. نگارنده خود جزو کسانی است که علاقه مند بوده و هشتم که مجادلات حرفه ای توسعه یابد تا از میان بجایش های نامامل افکار و آراء بتوان راهکار و زهیات مناسبی برای گسترش حرفه حسابداری فراهم آید و به هیچ عنوان یک جامعه علمی با شخصیت های علمی در هر رشته را قدسی و تقدسی نمی دانم. چرا که قدوسیت از صفات آسمانی هاست بنابراین تقدیر شخصیت علمی را در چهارچوب نقادی علمی و حرفه ای می مجاز می دانم اما اجازه دهید دیگران هم ما را نقد کنند شاید به خود آیمیم. بدون شک مطلوب ترین روش مجادله علمی آن است که به معارضه میان دیدان دهد تا ادعایشان آشکار و ارزیابی شود تا بتوان درباره آنها بحث کرد و در خصوص آنها به تفصیلات پرداخت...

مضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران

بحثی پیرامون برگردان آثار خارجی

یک قدم فاصله از اصل تا ترجمه

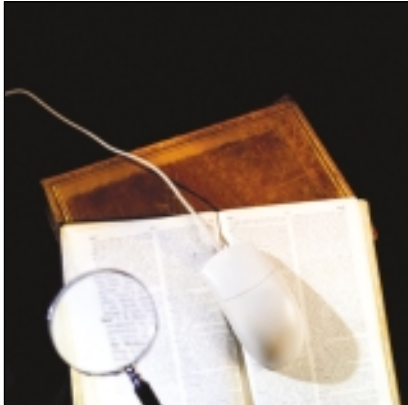
فراع التحصیل و دانشجو ترجیح می دهد تدریس کند زیرا حتی مترجمان شناخته شده و استادان دانشگاه نیز دستمزد خوبی دریافت نمی کنند. این در حالی است که ترجمه به ویژه ترجمه ادبی بسیار دشوار و وقت گیر است.

حای خالی ویراستار خوب

لایلا نصیری ها مترجم کتاب اروپوی ریز زکاری دیروز که مجموعه داستان نویسدگان آمریکایی است و به چاپ سوم رسیده است ضمن اشاره به تفاوت اساسی تالیف و ترجمه می گوید: تمام کتاب های تالیفی سنجیده می شوند و نقد کتاب تالیفی خیلی بیشتر است. از طرفی جوایزی که برای این بخش تعیین می شود و تعدادش خیلی بیشتر است در حالی که در ترجمه چنین اتفاقی نمی افتد. به گفته وی در صورتی که جایزه نقد ترجمه نیز تعیین شود کیفیت ترجمه ها نیز بالاتر می رود. نصیری ها مدیونیت ترجمه هم نیست به مولف را به دلیل در نظر گرفتن شرایط و اجزای او برای انتخاب از دیگر عوامل کم تر بودن مترجمان نسبت به مولفان می داند.

بدون شک تعداد مترجمان زن بسیار کمتر از مردانی است که توانایی های خود را در این عرصه محک زده اند. دلیل حضور کم رنگ زنان در حوزه ترجمه است؟ زنان مترجم به این سوال پاسخ داده اند.

زانه کهنمویی پور استاد ادبیات فرانسه دانشگاه تهران، مشغله زیاد زنان را دلیل دیگر کم بودن مترجمان زن می داند. این مترجم که ترجمه از زبان فارسی به فرانسه و فرانسه به فارسی را تجربه کرده است بدون نظام ارزش گذاری و نبود نظارت روی ترجمه ها را دلیل پایین بودن سطح کیفی ترجمه های حال حاضر می داند. شنیدم جاهایی وجود دارد که ۲۰ متر در یک زمان گزافه کتاب را ترجمه می کنند و این مترجم هم شیوه آن اثر هیچگون نماند، با وجود اینکه در شرایط فعلی ترجمه توسط زنان وضعیت بهتری پیدا کرده است اما کهنمویی پور تعداد ترجمه هایی که خیلی ارزشمند نیستند را هم رو به رشد می داند و معتقد است بیشتر این ترجمه ها از اصل متن خیلی فاصله گرفته اند. هر چند علاقه به یادگیری زبان بیگانه در تمام ها بیشتر است و اکثریت دانشجویان دانشگاه های ادبیات و مترجمی از آن علمت ما است اما نسبت مطلق میان پایزنه شده گان و مترجمان چهار سال بعد وجود ندارد. کهنمویی پور در توضیح این مسئله به پرداخت دستمزد پایین مترجمان اشاره می کند.

وی همکاری ویراستار و مترجم را بسیار با اهمیت می داند و معتقد است هنوز نقش ویراستار خوب برای ناشران و نویسندگان و مترجمان جا نیفتاده است. ویراستارهای معتبر می توانند آینده کتاب یا زمان را تغییر دهند مانند ویرایش اثر البوت توسط ازراپادند.

ترجمه علمی و فنی است نه ذوقی و هنری
شهرین خطاط استاد ادبیات فرانسه دانشگاه شهید بهشتی که به زبان فرانسه ترجمه می کند معتقد است شناختن فن ترجمه بسیار اهمیت دارد و آگاهی به ریزه کاری های آن مهم است. ترجمه کار بسیار دقیقی است. با وجود اینکه در گذشته سال ها برای این

گام اول

رسول آبادیان

کوتاه با حسین تجویدی را، مولف فرهنگ دومنظوره

کتاب همیشه همراه، مثل ساعت مچی

حسین تجویدی را در متولد ۱۳۳۷ شهرستان رشت و پانزدهمین گروه حسابداری دانشگاه علوم پزشکی گیلان است. فرهنگ همراه دومنظوره انگلیسی فارسی و فارسی انگلیسی اولین کتاب تجویدی است که به تلاقی منتشر شده است. به پنهان چاپ این کتاب گفت و گوی کوتاهی با او انجام داده ام که می خوانید.

آقای تجویدی اولین کتاب شما یعنی فرهنگ همراه دومنظوره، این سوال را ایجاد می کند که با توجه به وفور کتاب های از این دست، این کتاب چه هدفی را دنبال می کند؟

من در مقدمه این کتاب شرحی نوشته ام که پاسخ شما در آن است. حقیقت این است که احساس ضرورت تدوین چنین کاری از ایام نوجوانی با من بود که بالاخره موفق شدم در سنین بازنسنجی آن را عملی کنم. یکی از کارهایی که من در این کتاب انجام داده ام یک کار برعکس است یعنی تلاش کرده ام که معادله ها دوسویه باشد یعنی هر طرفه فرهنگ های از این دست نامش بر این نبوده که کتابی نظیر تهیه کنم بلکه تلاش کرده ام در حد اختصار یک کتاب با دو مفهوم ارائه دهم.

به نظر می رسد وقت زیادی را برای تدوین این کتاب صرف کرده اید. به همین طور است. من حدود پانزده سال برای تدوین این کتاب وقت گذاشتم. یعنی دوازده سال برای نوشتن و حدود سه سال برای

دریازه کتاب های فرهنگ باید گفت که اینگونه کتاب ها باید مثل یک ساعت مچی عمل کنند، یعنی قابلیت این را داشته باشند که در هر جا و هر موقعیتی قابل استفاده باشند.

پس شما در زمان نوشتن این کتاب به این نکات هم توجه داشته اید؟

بله، من تمام هم و غم خودم را بر این نکته معطوف کردم که با کمترین حجم، بهترین کیفیت را ارائه دهم و این کار از سوی هیئت کارشناسان آموزش و پرورش و اساتید دانشگاه گیلان هم تقدیر شد و همه اعالی فن بدون تعارف این روش را پسندیدند.

نظر مخاطبان عام در مورد اولین کتابتان چگونه بود؟

خوشبختانه خوب بوده، زیرا این کتاب همان گونه که در مقدمه هم گفته ام یک کتاب عمومی است و برای همه قابل استفاده است. سعی کرده ام این کتاب برای ایرانی های مقیم خارج کشور هم قابل استفاده باشد.

کار دیگری از این دست را هم آغاز کرده اید یا خیر؟

خیر، این کتاب تازه دو سه ماه است که منتشر شده و فعلا منتظر هستم که بازتابش را هر چه بیشتر ببینم.

با توجه به اینکه شما در شهرستان ساکن هستید، برای ما از مشکلات ناشران و مولفان شهرستانی بگویید.

یکی از مشکلات بسیار بزرگ ما بخش آثار است که یک دروسر بزرگ محسوب می شود.

برای مهار این مشکل چه پیشنهادی دارید؟

پیشنهاد من این است که مسئولان فرهنگی تدبیری اتخاذ کنند که حق به حق دار برسد. متأسفانه هم اکنون مرکز مورد اعتماد وجود ندارد که یک ناشر شهرستانی بتواند رویش حساب کند. نکته دیگر این است که باید برای مولف یک پوشش حمایتی ایجاد شود. به عنوان مثال من یک کارمند بازنشسته هستم و هزینه های چاپ کتاب برام تحمل ناپذیر است و اگر یک بازرمان دولتی بکشد این کار باشد با خیال راحت تری کارم را انجام می دهم.

حرفه ایی آن است که به دلیل حساسیت کار، خودم باید انجام می دادم. دلیل اینکه نتوانستم این کار را به حرفه ای بدهم این بود که دوست داشتم هیچ نقطه ضعفی در کار نباشد.

معمولا در مورد بسیاری از کتاب های اینجینتی شاهد این هستیم که آثاری با قطر زیاد به عنوان کتاب های همراه عرضه می شوند، به نظر شما این خودش یک ضعف نیست؟

شماره ۳۳ خنیه ۲۶ اسفند ۱۳۸۵ ۱۳

هر سال کتاب‌های فراوانی در حوزه‌های مختلف چاپ و منتشر می‌شوند که برخی از این آثار به دلایل گوناگون از دید و داوری رسانه‌ها، منتقدان و اهل قلم مغفول می‌مانند. بسیاری از کتاب‌ها به خاطر محدودیت صفحات روزنامه‌ها یا به دلایل شناخته شده و ناشناخته دیده نمی‌شوند. بنابراین کتاب هفته با رویکرد معرفی آثار خوب در حوزه‌های گوناگون به سراغ گروهی از اهل قلم با طیف‌های مختلف و علائق و سلیب‌های ناممکن رفته تا نظر گاه آنها را درباره کتاب‌هایی که خوانده‌اند متمسک کند تا شاید خوانندگان تشریح به فکر نمی‌شوند مطالعه آنها برآیند. چراکه داوری یک گروه معهود و محدود پنج تا هفت نفره نمی‌تواند شمولیت ارزیابی همه این اهل قلم را داشته باشد و جای آن را بگیرد. بیستم اهل قلم چه کتاب خوبی در طول سال ۸۵ مطالعه کرده‌اند که ماندنی‌اند و به نظر می‌آید با چه کتابی را در حین کار و فعالیت روزانه دیده و پسندیده‌اند اما گرفتاری‌های روزمره زندگی اجازه مطالعه آن را نداده است. طبیعی است که همه ما کم و بیش با چنین مشکلی روبه‌رو بوده‌ایم.

از این منظر به سراغ گروهی از اهل قلم رفته‌ایم و پرسیدیم: ایم حسرت مطالعه چه کتابی را در طول سال داشته‌اند و فرصت مطالعه آن را پیدا نکرده‌اند و حالا در ایام تعطیلات نوروز در برنامه مطالعاتی خود جای داده‌اند؟

پرسشی از نویسندگان

خوانده‌ها و نخوانده‌های امسال و سال نو

نگرفته‌ام که کدام کتاب را بخوانم، چون هنوز از برنامه کاری خود فارغ نشده‌ام که صادقانه بگویم برنامه مطالعاتی‌ام چیست. الان کتابی را که برای چاپ تحویل ناشر داده‌ام و آن هم منبج از تحقیقات و مطالعات من بیرونی متون کهن است، «تصیرالدین طوسی فیلسوف گفت‌وگو» نام دارد. ناشر کتاب -انتشارات هرمس- قول داده این کتاب را برای عرضه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آماده و منتشر کند.

مرتضی کلانتریان
بهترین کتابی که در سال ۸۵ خوانده‌ام مطالعه

بدون شک برای تعطیلات ایام نوروز کتاب‌هایی برای مطالعه خواهم داشت اما کتابی برای چنین روزهایی که کنار بگذارم نه، در برنامه مطالعاتی من چنین کتابی وجود ندارد. برای اینکه روزهای تعطیل و غیر تعطیل برابرم فرقی ندارند. برنامه‌های من در ایام نوروز هم ادامه مطالعه همان کتاب‌ها و آثاری است که در بقیه ایام سال در دست دارم.

دکتر غلامحسین ابراهیمی دیدانی
من آنقدر کتاب در ایام سال مطالعه می‌کنم که بادم نیست کدام کتاب برتر و بهتر از بقیه

جلال ستاری

همین الان کتابی که دارم می‌خوانم و از آن خیلی خوشم آمده، نام می‌برم بلکه دیگران هم تمایل به مطالعه آن پیدا کنند. در هفته‌ها و ماه‌های اخیر مشغول مطالعه عشق نامه‌های منظوم فارسی هستم. این آثار متعلق به شاعران مختلفی است. فرض کنید آثار فیض کاشانی، سلمان ساوجی، عنصری و ... است، در واقع یک کتاب نیست بلکه چندین کتاب از شاعران مختلف را که مضمون عاشقانه دارند، در دست مطالعه دارم. مثلاً از نظامی منظومه خسرو و شیرین، لبی و مجنون‌اش را بخوانید و ببینید که

فرانسوی زبان را بخوانم. چون هنوز از برنامه کاری خود فارغ نشده‌ام که صادقانه بگویم برنامه مطالعاتی‌ام چیست. الان کتابی را که برای چاپ تحویل ناشر داده‌ام و آن هم منبج از تحقیقات و مطالعات من بیرونی متون کهن است، «تصیرالدین طوسی فیلسوف گفت‌وگو» نام دارد. ناشر کتاب -انتشارات هرمس- قول داده این کتاب را برای عرضه در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران آماده و منتشر کند.

مرتضی کلانتریان
بهترین کتابی که در سال ۸۵ خوانده‌ام مطالعه

پاروسلاوهاشک بود. کلانتریان اطلاع نداشت که این ترجمه ناقص است و تنها بخش کوچکی از یک رمان بزرگ است. وقتی به او اطلاع می‌دهیم متن کامل این رمان سال گذشته با ترجمه کمال طاهری توسط نشر چشمه چاپ و منتشر شده می‌گوید: راست می‌گویید؟ من اطلاع نداشتم. پس باید بروم و متن کامل آن را تهیه کنم و بخوانم. دوستی رمان «شوالیک» را خوانده بودم و مطالعه آن را به من پیشنهاد کرد. من هم گفتم این رمان را حدود ده سال قبل خوانده‌ام. در هر حال وقتی دوباره آن را خواندم، انگار چیزهای تازه‌ای در آن کشف کرده بودم. دیدم جعفر این رمان قشنگ است. من خیر نداشتم که متن کامل تری هم از این رمان وجود دارد و در ایران ترجمه و منتشر شده است.

کتاب‌ها بود. کتاب‌هایی که من در طول سال می‌خوانم بیشتر متون هستند. من هر کتابی را نمی‌خوانم یا بر اساس میل و هوس به دنبال کتاب نمی‌روم و هر کتابی را از ابتدا تا انتها نمی‌خوانم. یعنی من در کار خودم غرق می‌شوم و متونی را می‌خوانم که در کار تحقیق و پژوهش به درد من بخورد و جواب دادن به این سوال که بهترین کتاب سال ۸۵ که مطالعه کرده‌اید کدام یک بوده‌اند، کار سختی است. بهترین کتابی که خوانده‌ام کتاب «دورخشش این رشد در حکمت مشاء» است. چرا بهترین کتاب است؟ به این خاطر که ما حاصل مطالعه سال گذشته من است. من معمولاً در حوزه فعالیت‌های خود کتاب انتخاب می‌کنم و می‌خوانم. کتاب‌های مترجمه هرگز نمی‌خوانم. برای نوروز و ایام تعطیلات هم هنوز تصمیم

چقدر زیاست. این آثار خیلی هم آموزنده‌اند. به هر حال این آثار به انسان نشان می‌دهد که چگونه این مفهوم پرورده شد و گسترش پیدا کرد و به کجا رسید. این تک‌نگاری‌ها از این بابت خیلی خوب است مخصوصاً برای کسانی که تحقیق می‌کنند. اما کتاب فرنگی که اخیراً خوانده‌ام و خیلی مرا تحت تأثیر قرار داد دو تا کتاب بود یکی «اساطیر مصر باستان» است. این کتاب به این جهت برایم جالب توجه بود که نویسنده کتاب اساطیر را مبتنی بر طغیان رود نیل ارزیابی می‌کرد و می‌گفت منشأ تمام این اساطیر برمی‌گردد به نیل و رودخانه نیل و طغیان آن.

کتاب دیگری که سفارش داده بودم و برام فرستادند و این اواخر در دست مطالعه داشتم، کتابی بود درباره رفتن ناپلئون به مصر.

دارم که می‌خواهم در تعطیلات نوروز ترجمه اش را تمام کنم، یعنی بیشتر وقت من صرف ترجمه کتاب می‌شود. من اغلب کتاب‌های نسل قلم مربوط به زندگی و آثار نویسندگان بزرگ را می‌خوانم. تا الان تولستوی، مارسل پروست، سروانتس و... را خوانده‌ام. آن دسته از نویسندگانی که شناخت زندگی و آثارشان برای من مهم است، حتماً می‌خوانم یا خوانده‌ام. واقعاً این سری از کتاب‌ها، کتاب‌های بسیار خوبی‌اند و من مطالعه آنها را به دوستان ارادیدار توصیه می‌کنم. در این کتاب‌ها هم زندگی نویسندگان و هم آثارشان معرفی و مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

اگر خواستید از قول من به علاقه‌مندان مطالعه، کتابی را توصیه کنید حتماً کتاب‌های نسل قلم باشد که هم ارزشمند و هم کم‌حجم و پربار. به خصوص برای اهل فکر، این آثار کتاب‌های پرانگیزه‌ای می‌توانند باشند.

ان‌یک کتاب در زمینه جهانی سازی در دست‌دارم که لری است از یوتون و کتاب بسیار خوبی است. زمانی که کتاب ریومن آرون را ترجمه می‌کردم خبرنگاری با آرون مصاحبه کرده بود و آن حدود بیست جلد کتاب درباره اینترنت، اطلاعات و ارتباطات با رویکرد جهانی سازی هست که درباره همزیستی فرهنگ‌ها و شرایط همزیستی فرهنگی است. کتاب دیگری در دست‌دارم که یک فصل آن باقی‌مانده تا ترجمه اش را تمام کنم. این کتاب را موسسه فرهنگ معاصر چاپ و منتشر خواهد کرد و الان مشغول حرف‌چینی کتاب هستند. یک فصل دیگرش هم به زودی تمام می‌شود. فصل پنجم آن را هم قرار است تا عید تمام کنم. یعنی تمام وقت را برای این کار صرف می‌کنم. نویسنده این کتاب دومینک بولتون است. اسم کتاب «جهانی سازی دیکره» است و کتاب فوق‌العاده خوبی است. کتابی جدید که مربوط به سال ۲۰۰۳ است. من متن اصلی کتاب را از آقای موسیایی مدیر موسسه فرهنگ معاصر گرفته‌ام. یعنی ایشان مجموعه آثار بولتون را از فرانسه آورده بودند که من این کتاب را از بین آثار انتخاب کردم و مشغول ترجمه آن شدم. این شخص در زمینه ارتباطات و اطلاعات چهره بسیار سرشناس است. حرف اصلی این

کتاب این است که فراوانی اطلاعات لزوماً ارتباطات ایجاد نمی‌کند این اطلاعات همیشه می‌تواند از سوی نیروهای مخالف مثل تروریست‌ها و جریاناتی مثل طالبان مورد سوءاستفاده قرارگیرد.

ان‌یک کتابی از زمیل را زیر چاپ دارم که ان‌شاه‌الله برای نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از چاپ خارج می‌شود و برای عرضه و فروش آماده خواهد شد. اسم کتاب «جامعه‌شناسی زمیل» است. ناشر این کتاب انتشارات توتیا خواهد بود. نویسنده این کتاب جورج زمیل جامعه‌شناس مشهور فرانسوی است.

مژده دقیقی

سوال سختی است و پاسخ دادن به آن سخت‌تر، چون من آنقدر پراکنده مطالعه کرده‌ام که برای نام بردن از این آثار حافظه خوبی ندارم.

سر فرصت آنها را مطالعه کنم و از پس این داستان‌ها چند داستان را ترجمه کنم و در یک کتاب منتشر کنم. الان در مرحله مطالعه و انتخاب داستان‌ها برای کتاب جدیدم هستم.

دکتر مهدی محقق

من اغلب کتاب‌های متفرقه را مطالعه می‌کنم و این آثار را به عنوان کتاب‌های مرجع هنگام تحقیق و پژوهش مورد استفاده قرار می‌دهم. شوبه مطالعه من این نیست که یک کتاب را از ابتدا تا انتها بخوانم. در مورد مطالعه کتاب‌ها باید بگویم چون چشمم مقداری ضعیف شده توان مطالعه یک کتاب کامل را ندارم مگر اینکه کتابی باشد که برای کتاب‌های در دست تالیف مورد استفاده قرار بدهم. وقتی کار تحقیق و پژوهش می‌کنم طبیعی است که به برخی از منابع سری من و آنها را می‌خوانم.

دیده و بازدید

تجربه‌ای که نوشته کاظم محمدی است. تصمیم دارم این کتاب‌ها را در ایام نوروز بخوانم. رمان تقسیم را به این دلیل خیلی پسندیدم که هم یک خواننده عادی اگر آن را بخواند می‌تواند خیلی راحت با آن ارتباط بگیرد و با شخصیت‌هایش همذات‌پنداری کند. هم یک خواننده حرفه‌ای می‌تواند این کار را ببیند و از مطالعه آن لذت ببرد. در این زمان تغییر و تحول شخصیت‌ها خیلی خوب نشان داده شده و نویسنده به نوعی به درون‌نگاری انسان‌ها می‌پردازد آن هم در جامعه‌ای که فاشیسم موسولینی جالب بود. خصوصاً دوگانگی شخصیت‌ها در این اثر با توجه به ویژگی‌های جامعه‌ای آنجا بسیار استاده‌ای روایت شده است. مجموعه دو جلدی از داستان‌های آمریکای لاتین هم داستان‌های کوتاه زیادی دارد که هم به لحاظ فرم و هم به لحاظ مضمون

خیلی متنوع هستند و به نظر من کسی که دنبال مطالعه داستان‌های کوتاه خوب باشد و می‌خواهد داستان کوتاه را بشناسد به خصوص داستان‌های کوتاه آمریکای لاتین را این مجموعه منبع بسیار ارزشمندی است.

در غیر این صورت، به دنبال کتابی نمی‌روم. بنابراین این‌ها را می‌توانم به آن معنا کتابی را معرفی کنم و بگویم این برجستگی‌ها را داشته است. من اصلاً آثار داستانی نمی‌خوانم چون چشمم یاری نمی‌کند.

برای ایام تعطیلات نوروز هم کتاب خاصی را در نظر ندارم که بخوانم. در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی هیچ ماهی نیست که کتاب تازه‌ای چاپ و منتشر نکنیم. طبیعی است که این آثار را می‌خوانم. الان هم «شرح دیوان ناصرخسرو» قرار است از من منتشر شود که جلد اولش آماده شده است. کتاب دیگر من هفتمین کتاب از مجموعه «بیست گفتاره آماده شده است که موسسه مطالعات اسلامی آن را منتشر می‌کند.

الته از زمان سه جلدی مشهد امیرشاهی به اسم «هماران و دختران» خیلی خوشم آمد. نه اینکه زمان درجه یکی باشد و شاهکار تلقی شود. ولی در مجموع رمان خوبی بود. دو - سه عنوان کتاب خارجی هم خوانده‌ام که بد نبودند. از این کتاب‌ها هم خوشم آمد. واقعیت این است که رمان شاخصی به ذهن نمی‌آید که اسم ببرم.

برای تعطیلات نوروز هم آثاری کنار گذاشته بودم که بخوانم ولی این کتاب‌ها به زبان فارسی نیستند. من بخش اعظمی از کتاب‌هایی را که می‌خوانم با این هدف است که داستانی را انتخاب و ترجمه کنم تا در کتابی چاپ و منتشر کنم. به همین خاطر حجم سنگینی از کتاب‌ها هست که کنار گذاشته‌ام تا

فریده مهدوی دماغاتی

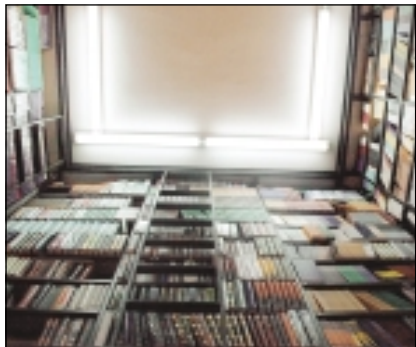
واقعیت این است که من در ایام سال آنقدر کتاب می‌خوانم که خسته شده‌ام و تصمیم دارم در ایام نوروز کتابی بخوانم و صرفاً به استراحت بپردازم. می‌خواهم به خودم استراحت بدهم. ولی بهترین کتابی که در سال ۸۵ خوانده‌ام کتابی ایتالیایی است که عنوان کتاب را «شاکرده» ترجمه کرده‌ام. یعنی کتابی است که نویسنده اش آمریکایی ایتالیایی است. البته الان حضور ذهن ندارم که اسم نویسنده اش چه بود. اسمش احتمالاً «میرده» است. خیلی سر و صدا کرد. ماه‌ها در نیویورک تایمز در صدر کتاب‌های پرفروش هفته قرار داشت. متن اصلی کتاب به زبان انگلیسی است اما من ترجمه ایتالیایی آن را خواندم. از نویسندگان ایرانی کتابی خوانده‌ام اما ترجمه خوانده‌ام.

اما کتابی که خیلی پسندیدم همان کتابی است که خودم ترجمه کرده‌ام. کتاب «فلس المهبوم» به قلم محدث قمی رحمت‌الله علیه است. این کتاب بهترین کتابی بود که در سال ۸۵ خواندم. کتاب دیگر هم که واقعاً بهترین و جذاب‌ترین کتاب است. نهج الدعواه است که ترجمه فارسی آن را نشر آفاق تحت عنوان «سویادی دل» منتشر کرده است.

این کتاب مربوط به تمام دعاهای سید بن طوسی است که یکی از زیباترین کتاب‌هایی است که تا حالا خوانده‌ام. برای نمایشگاه کتاب اسامال هم خودم سه

محبوبه میرقدیری

رمان‌های خوبی که من در طول سال ۸۵ خوانده‌ام یکی رمان «تقسیم» نوشته پیروکیا را با ترجمه مهدی سبحانی بود که نشر مرکز منتشر کرده است. بعد از بین مجموعه داستان‌ها هم یک مجموعه دو جلدی از داستان‌های آمریکای لاتین بود که خیلی پسندیدم. این مجموعه دو جلدی ارو به آسمان در شب» و «آن شب مرده‌ها بیرون آمدند» نام دارد که اگر اشتباه نکنم آقای فاسم صنعوی آن را ترجمه کرده‌اند و نشر گل آذین هم ناشرش بود. من یک داستان این مجموعه را خیلی پسندیدم. داستان کوتاه «ماردل ایم» که در جلد اول کتاب چاپ شده فوق‌العاده زیباست. کتاب‌های دیگری هم که خوانده‌ام و برام خیلی جالب بود «طوطی‌های سبزه استرادا بود که یک کار تحقیقی است. بعد برای عید هم کتاب‌هایی را که کنار گذاشته بودم که بخوانم؛ یک کتاب تحقیقی به نام «دبیزید بسطامی، سیاح بحر

تمامی ایرانیان روی زمین باشد.

دکتر کاظم معتمدنژاد

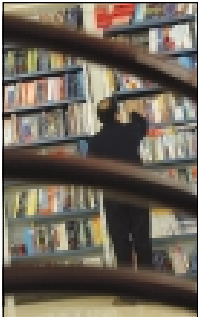
من به دلیل مشغله های حرفه ای که داشتم متأسفانه اسامی هیچ کتاب داستانی خاصی را ننخواندم و تنها به مطالعه کتاب های علوم ارتباطات خارجی پرداختم و بیشتر مشغول تدوین و نگارش کتاب های جدیدم در زمینه علوم ارتباطات و خبرنگاری و روزنامه نگاری بودم.

این البته تمام سال را دربرمی گیرد که تمرکز من کاملاً بر روی مباحث این رشته و تحقیق و پژوهش در این زمینه می شود.

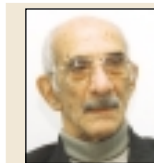
برای تعطیلات نوروزی نیز همچنان کتاب های را که دارم و دم دست هستند و مرتبط با رشته تحصیلی ام است مطالعه خواهم کرد. قطعاً در مدت تعطیلات به تحقیقات و مطالعه ادامه خواهم داد.

احمدرضا احمدی

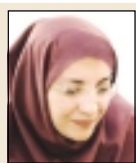
به نظر من در میان آثار که اسامی خواندم ترجمه قرآن کریم اثر آقای موسوی گرامروردی بهترین بود. این اثر دارای نثر شاعرانه، فوق العاده دقیق است و به نظر من از شاهکارهای نثر معاصر فارسی است. این اثر در میان آثار که خواندم از همه مشخص تر و مورد توجه تر بود.

خودم چند کتاب در نوبت چاپ دارم که قرار شد نشر فردا در اصفهان چاپ کند. این آثار اغلب شامل ترجمه های من می شود. یک کتاب هم به زبان انگلیسی در دست تالیف دارم که تجزیه و تحلیل یکسری اشعاری است که جمع آوری کرده ام. این تجزیه و تحلیل بیشتر به عنوان کار دانشگاهی است. یک کتاب به انگلیسی در زمینه شعر قیلا نوشته بودم که دارد تدریس می شود. این کتاب هم برای مقاطع بالاتر تدریس خواهد شد.

محمود عبادیان

فریده میدوی دامغانی

پرویز کردوانی

مرتضی کلاترینیان

شد. ترجمه های من به دلیل وضعیت کاغذ و ناشر در نوبت چاپ قرار دارد و هنوز منتشر نشده است. یکی از این کتاب ها ترجمه «بیطوفی» ارسطو است.

دیگری ترجمه کتابی است به نام «ایلهان زمان» اثر نورتروب فرای که قرار شد به زودی چاپ شود. کتاب سوم هم ترجمه «تراژدی چیست؟» اثر کلیفورد لیچ است که این هم تا جندی دیگر منتشر می شود.

حسین خسروچردی

اسم من کتاب هایی را خواندم که واقعا حوزه مشخصی نداشتند. هرچا که سوابق برای من به وجود می آمد براساس آن مطالعه می کردم. هنر در گذر زمان اثر هلن گاردنر و ترجمه فرامرز ی رابنار همین اصل دوباره خوانی کردم. کتاب ها براساس موقعیت ادراک ما ارزش پیدا می کنند.

هنوز فکر خاصی برای تعطیلات نکرده ام. اما تحقیقات درباره هنرهای تجسمی را ادامه خواهم داد. کتابی قدیمی به نام «تکامل» را مطالعه خواهم کرد و بنابر پیشنهاد آقای باسر هشترویدی، خاطراتم را مرور خواهم کرد تا آنها را آماده انتشار کنم. امیدوارم سال نو تسالی خوب و فرخنده برای

وارد آن واقعیت تاریخی شود ولی نمی تواند قالب ها و واقعیت هایی را در هم بریزد و در ذهن انسان ها بنشیند. اگر قالب شکنی کرد دچار مشکل می شود و تاگزیر دست به تحریف تاریخ می زند.

در ایام نوروز هم کتاب هایی هست که در نوبت مطالعه گذاشته ام و باید یک بار دیگر آنها را ببینم و از بین آنها چند کتاب را برای ایام تعطیلات انتخاب کنم و به مطالعه آنها بپردازم.

من هم اگر خدا بخواهد در ایام نمایشگاه کتاب چند کتاب تازه خواهم داشت. البته من از ناشران آثارم دل خوشی ندارم به خاطر بدقولی های فراوانی که داشتند. من امیدوارم که حتماً کتاب «باران بر زمین سوخته» نقد آثار احمد محمود در نمایشگاه کتاب عرضه شود. ناشر این کتاب تدبیر است. یکی - دو کتاب من دست انتشارات سورمه مهر است که اصلاً به قول و وعده آنها اعتماد ندارم. به خاطر اینکه معلوم نیست کی قرار است آثارم منتشر شود.

هلن اولیایی نیا

در سال ۸۵ چند کتاب خوب خواندم. اما همان طور که می دانید بیشتر تخصص من در زمینه ادبیات انگلیسی است و در این زمینه کار می کنم. کتاب هایی که در سال ۸۵ خواندم و به پسندیدم بیشتر مجموعه داستان هایی بود که نویسنده گان ایرانی منتشر کرده اند. یکی کتاب «عاشقیت در پاورقی» نوشته مهسا محب علی

است که خیلی آن را پسندیدم. «برف و ترگس» یکی از رمان های خانم ناهید طباطبایی را پسندیدم و «بگذریم» نوشته خانم علی پور گسگری.

اسمال چون بیشتر روی داستان های کوتاه کار می کردم چندان رمان نخواندم ولی در بی این هشتم که در ایام تابستان آن شاه الله فهرستی از رمان های منتخب تهیه کنم و آن رمان ها را بخروم و بخوانم.

در طول سال کلاس های دانشگاه و طرح و برنامه های دانشگاهی به من اجازه نمی دهد بیش از این فرصت مطالعه پیدا کنم - به همین خاطر بیشترین اوقات فراغت من ایام نوروز و تابستان است که بیشتر کارهایم را در زمینه ادبیات در این مواقع انجام می دهم. ولی کارها و آثاری را خواندم و بعد راجع به آنها مطلب و نقد و بررسی نوشتم. ام. مثلاً برای کتاب خانم مهسا محب علی کردم. از خانم طباطبایی وقتی برف و ترگس را خواندم.

در ایام نوروز هم خیال دارم از اصفهان به تهران بروم و اگر دسترسی داشتم تعدادی کتاب بخروم و بیاورم در منزل آبار کنم و سر فرصت مطالعه آنها را شروع کنم.

کتاب جدید دارم. یکی به نام «ایرامون سلطنت دانه» و «گزیده ای از معروف ترین سروده های ایتالیا» و سومین کتاب «گزیده ای از معروف ترین سروده های روم و یونان باستان» است.

فیروز نژوری جلالی

بهترین کتابی که در سال ۸۵ خواندم آن چندتا است. اگر بخواهم به آثار ایرانی اشاره کنم کتاب «الدکی سایه» نوشته احمد بیگلری بود. یعنی همان کتابی که فکر کردم در دآوری کتاب سال به حق خودش رسید. برای من این کتاب، کتاب در خور اعتنایی بود به خاطر اینته که درونمایه ارزشمندی داشت. نثر قاعده مندی داشت. کار پرگوشت نبود و حشو و زوائد نداشت و توصیفات بسیار زیرومندی هم داشت. این کتاب را در انتخاب کتاب سال گزینش کردیم و به عنوان اثر برتر در حوزه ادبیات داستانی معرفی کردیم.

از آن طرف هم من یک رمان از گالدوس خواندم که پانزدهم کاره میرعباسی منتشر شده بود. گالدوس نویسنده ای اسپانیایی است و عنوان رمان او هم «نازارین» است. این رمان واقعا در خور اعتنا بود. قرینه سازی هایی که نویسنده در ارتباط با مسیح و شخصیتی به اسم نازارین کرده بود تحسین برانگیز است. خیلی قاعده مند و خوش نشسته پیش رفته بود. من فکر می کنم نویسندگان جوان ما باید به این رمان خیلی توجه و دقت کنند. ضمن اینکه ما شاید

دغدغه نوشتن داستان های دینی را داریم. پاره ای از ما نوحه خوانی ادبی را با ادبیات دینی اشتباه گرفته ایم. یعنی فکر می کنیم باید سینه زنی ادبی بکنیم. در اثر اشک بریزیم تا اشک مخاطب را دریاوریم تا آن اثر یک اثر مذهبی تلقی شود. نه آقا. نوحه خوانی ادبی، ادبیات نیست. نوحه خوانی را باید در جای دیگری کرد. من فکر می کنم گالدوس این هوشمندی را داشت که قرینه سازی را از زندگی حضرت مسیح (ع) بسیار ادیبانه و در قالب شخصیتی به اسم نازارین توصیف کرده و فکر می کنم باید سرمشقی برای جوانان نویسنده در این مملکت باشد.

از بین نویسندگان زن هم من رمان «کیما خاتون» را به دلایلی پسندیدم که نویسنده اش سعبده قدس و ناشرش چشمه است.

انصافاً آن دالان هایی را که نویسنده توصیف کرده بسیار درخشان بود. ولی احساس کردم در بخش هایی هم یک نگوش فحیشتی پشت اثر وجود دارد. قسمت هایی از تاریخ را تحریف می کند یا لاقاف منظر راوی این را به خواننده القا می کرد. واقعیت های تاریخی آن چیزی است که ثبت شده و نویسنده هم می تواند

من به تازگی بعد از عمل چشم‌هایم، بخیه آنها را باز کردم که بعد از مدتی تازه می‌توانم چشم‌هایم را باز کنم که البته برای بهبودی کامل زمان زیادی لازم است. تازه بعد از آن زمان، بینایی تنها در حد شصت یا هفتاد درصد به کمک عینک است. پس طبیعی است که تا آن زمان فرصت مطالعه را از دست خواهیم داد.

دکتر محمود عبادیان

در سال ۸۵ به علت وابستگی کار من با فلسفه و هنر، اکثر کتاب‌هایی که مطالعه کردم در این زمینه بود اما کتابی که اخیراً مطالعه کردم کتاب «سوپراکوتیوه از کانت تا نیچه» بود که کتاب بسیار خوبی بود و البته رابطه مستقیمی با کار من نداشت. کتاب دیگری به نام «دانشنامه زیبایی‌شناسی» هم از کتاب‌هایی بود که امسال به‌طور جدی مطالعه کردم. کتاب‌های دیگری هم بود که زیاد قابل ذکر نیست.

فکر می‌کنم کتاب‌هایی که ذکر کردم حساب شده کار شده‌اند و به خاطر زحمات نویسندگان قابل ستایش هستند.

در تعطیلات مشغول تحقیق و ترجمه درباره تاریخ و زیبایی‌شناسی اثر محقق لهستانی الاصل تاتار کیویچ خواهم بود که چند جلد کتاب درباره تاریخ زیبایی‌شناسی است.

ابوالفضل زویبی نصرآباد

به علت رابطه مستقیم من با تاریخ از کتاب‌های «الفتوح» اثر ابن‌اعثم کوفی و «توت نامه‌های فارسی» لُدت و تلذذ بیشتر می‌روم. در شرایط جامعه امروز کتابی بیشتر موفق است که هم از نظر سلیقه مخاطب، مضمون قوی داشته باشد و هم از نظر زیبایی‌شناسی در سطح بالایی باشد.

تویجت به ۲۰۰ جلد کتابی که تا تازه تهیه کرده‌ام و با توجه به اینکه دیگر دانشمندی اجرایی ندارم فرصتی لذتبخش و کیفی برای مطالعه دارم. برای من مطالعه با ارزش‌ترین تفریح ممکن است. برای یک کتاب به‌طور خاص برنامه‌ریزی کرده‌ام و آن کتاب «ایران و قضیه ایران» اثر برد کرزن است که انتخاب اول من خواهد بود.

محمد رضا بابرامی

من با اینکه در این سال کتاب‌های بسیاری را خواندم ولی به راستی هیچ کدام در حدی نبود که بالای حد متوسط قرار بگیرند و در سطح خوبی باشند.

امسال هیچ کتابی نظر من را جلب نکرد. برای تعطیلات دو سه کار را کنار گذاشتم که همگی خارجی هستند. البته بسیار دوست دارم که کتاب بوقت تفریح، اثر کانت و مطالعه کنم. امیدوارم سال جدید برای اهالی ادبیات ارزشمند، سالی پر بار و پربرکت باشد.

علی نصیریان

امسال برای من از نظر ادبیات و کتاب، سال بسیاری نتیجه بخش و خوبی بود. کتاب‌های بسیاری خواندم اما آنهایی که به خاطرمانده است چهار جلد کتاب «میراث عرفانی» کار ارزشمند تحقیقی دکتر شفیع کدکنی که بسیار گرفتار و زیبا بود.

در عرصه ادبیات نمایشی نیز «درآمدی بر نمایش نامه نویسی» اثر فرهاد ناظرزاده کرمانی را

انتخاب می‌کنم.

برای تعطیلات نوروز کتاب‌های متعددی را برای مطالعه دارم از جمله مجلات ادبی مثل بخارا و... که امیدوارم فرصت برای مطالعه دست دهم.

محمد رضا شمس لنگرودی

در سال ۸۵ در میان کتاب‌هایی که خواندم از کتاب‌های پل آستر بسیار خوشم آمد و این به خاطر ساده‌نویسی این نویسنده پست‌مدرن است که از پیچیده‌گویی و اطباب‌بی‌مورد دوری می‌جوید و از دلایل موفقیت کتاب‌های او در سرتاسر دنیا همین ایجاز و ساده‌نویسی و نیز طرح داستانی نو و خلاقانه اوست.

کتاب دیگری که به خاطرمانده است، کتاب «بایدادک باز» اثر خالد حسینی است. کتاب

ترجمه عزت‌الله فولادوند که دوباره خواننی کردم. ولی همین کتاب بود که لذت خواندن را دوباره به من داد ولی زمان‌های دیگر چندان قوی نبودند.

برای تعطیلات نوروز چون مشغول نوشتن رمان حضرت رسول(ص) هستم کتاب‌هایی را می‌خوانم که در همین حوال و خوش باشد و اگر مطالعه‌ای هم داشته باشم بیشتر وجه تحقیقی خواهد داشت. در پایان، سال خوبی را برای تمام دوستان نویسنده، محقق، مترجم و هر کسی در ادبیات و کتاب حضور دارد و رحمت می‌کنند. آرزو می‌کنم.

چیسستا پخربی

در سال ۸۵ کتاب‌های متفاوتی وجود داشت که نظرم را جلب کرد اما یکی از آنها از این نظر

«ارزش میراث صوفیه» اثر دکتر زرین کوب و مجموعه داستان‌های کوتاه ایتالیایی «توجه رضا فیضیه که هر سه اثر در تعطیلات نوروز برنامه‌ریزی کرده‌ام.

دکتر پروین کردوالی

یکی از کتاب‌هایی که نتیجه سال‌ها تجربه من است «گوینر (نمکوار) بزرگ مرکزی ایران» مناسبات توانمندی‌ها و راه‌های بهبودی‌اری» نام دارد که زیر چاپ است. برای اینکه این کتاب را بنویسم کتاب‌شناسی جلدی کرنسلی را خواندم که سال‌ها پیش به ایران آمد و پس از تحقیق و مطالعه، این کتاب را دوباره خورهای ایران به زبان انگلیسی نوشت. برای اینکه مطالبی که من در کتابم می‌نویسم تکراری نباشد آن را مطالعه کردم.

در تعطیلات نوروز هم قصد دارم کتاب دیگری که دو سه سال پیش نوشته‌ام «بیابان و بیابان‌لوت ایران» را به پایان برسانم. این کتاب نیز نتیجه مطالعه و تحقیق من است.

و همچنین تجربه‌هایی که در این سال‌ها به دست آورده‌ام. من سال‌ها مطالعه کرده‌ام و الان وقت آن رسیده که تجربیات خود را بنویسم. در کویر منابعی مثل آفتاب و باد وجود دارد که پایدارند و هر قدر که ما از آنها بی‌رحمانه استفاده کنیم ته‌تمام می‌شوند و نه آلوده. براساس نظریه جدید من که در این کتاب آمده اگر به صورت صحیح از کویرها بهره‌برداری کنیم شهرک‌های صنعتی زنجیرار در این مناطق به‌وجود می‌آیند و در واقع می‌توانیم از عوامل ناساعد کویر و بیابان در جهت مساعد کردن زندگی استفاده کنیم.

دکتر ایرج وصالی

علی‌الاصول روز و شب با کتاب می‌گذرد و درحقیقت هر کتابی که می‌خوانم به نوعی روی من اثر می‌گذارد. علاوه بر اینکه به دلیل فعالیت در حوزه آموزش علم و فیزیک در این زمینه مطالعه دارم امسال به علت علاقه شخصی کتاب‌هایی در مورد جامعه‌شناسی، علوم شناختی و فلسفه خواندم که برایم بسیار جالب بودند.

در این مدت از کتاب‌های مختلف در حوزه‌های مختلف تاثیر گرفته‌ام که الان نام بسیاری از آنها را به خاطر ندارم ولی اغلب آنها به زبان اصلی بوده‌اند مثلاً یکی از آنها کتاب «اپور» بود که راجع به فلسفه علم است.

در این مدت بیشتر به صورت موضوعی مطالعه کرده‌ام و برای تعطیلات نیز قصد دارم به مطالعاتم در زمینه علوم شناختی و فلسفه ادامه دهم. در ضمن یکی دو کتاب رمان را هم برای این مدت در نظر گرفته‌ام.

مشخص تر بود و آن کتاب «کرانه‌های هستی انسان در پنج افق مقدس» اثر «مسعود جلالی مقدم» بود که راجع به مقایسه تطبیقی انسان‌شناسی در پنج دین بزرگ است که تفاوت‌ها و شباهت‌های جالبی را از این منظر بررسی کرده است.

به‌طور کلی سالی که گذشت برای من از نظر کتاب‌های فلسفی و روان‌شناسی سال خوبی بود ولی متأسفانه رمان ایرانی موفق‌تری را مطالعه نکردم. در مجموع برای ادبیات داستانی ایرانی امسال موفق‌ترین بود.

قطعا برای تعطیلات نوروز برنامه‌ریزی خاصی برای خواندن کتاب دارم که از این میان سه کتاب را انتخاب کردم. کتاب اول «روان‌شناسی جایی» اثر دکتر داستان که جنایت‌ها را از نظر روان‌شناسی بررسی کرده است و دیگری

موفق‌ترین به همان دلیل ساده‌گویی و اقبال آن در سراسر دنیا در ایران هم مورد توجه بسیار قرار گرفت. البته نباید موفقیت این رمان را به این دلیل دانست که ما در ایران رمان‌هایی در این سطح نداریم اما توجه و علاقه خاص نویسندگان ایرانی به پیچیده‌گویی‌های بی‌مورد کار را برای خواننده سخت می‌کند. برای تعطیلات نوروز اگر بخوام چند مورد را نام ببرم باید از کتاب «چهار دره» اثر منیرالدین بیرونی، کتاب «هسته وحشی می‌شوم» اثر حسن بنی‌عامری، «ایغ‌های شنی» اثر حمیدرضا نجفی، است یاد کنم. در پایان سال نوراً به همه دوستان تبریک می‌گویم.

علی مؤذنی

من تعداد زیادی رمان خواندم ولی هیچ کدام نظرم را جلب نکرد جز کتاب «قول» اثر دوزنمات

سیره نگاری از نگاه دین پژوهان

تدوین سیره و یا به تعبیر امروزی، نگارش زندگی‌نامه پیامبر اکرم (ص) از نخستین فعالیت‌های علمی و فرهنگی مسلمانان به شمار می‌آید. مسلمانان از همان زمان حیات حضرت رسول (ص) در حفظ سخنان پیامبر و نقل آنچه می‌شنیدند و می‌دیدند اهتمام ویژه‌ای داشتند. پس از قرآن کریم، مهم‌ترین منبع شناخت اسلام و فهم آموزه‌های دینی، سنت بود. شیوه زندگی پیامبر اکرم (ص) چیزی بود که یک مسلمان راستین باید آن را به عنوان الگوی زندگی خود همواره مدنظر داشته باشد و به این جهت سیره نبوی جزو منابع اساسی و مهم فرهنگ اسلامی به شمار می‌آید و می‌آید.

فرهنگ خداوند خود در قرآنی صریح، اسوه بودن پیامبر را مورد تأکید قرار داده و مسلمانان را برای عمل به آیه مبارک «و لکم فی رسول الله اسوه حسنه» و به جهت عشق و علاقه‌ای که به حضرت داشتند و نیز به دنبال سفارش‌های خود آن حضرت، «سواره تمام حرکات و سکنات و حتی جزئیات رفتاری پیامبر را مدنظر داشته و نیت و ضبط می‌کردند و به عنوان الگوی رفتاری در امور دنیوی و معنوی و اخروی، همواره چشم‌ها به سوی رفتار و کردار و گوش‌ها به سمت گفتارش معطوف بود. سیره بازتاب دهنده تمام حقایق و واقعیات مربوط به رسول خدا در بعد ظاهری و دنیوی و اخروی بود. افزون بر آن سرعت گسترش اسلام و فراگیر شدن آن و سرایت اسلام به خارج از شبه جزیره عربستان، علاوه بر عوامل و اسباب دیگر، سیره نبوی و روش پیامبر اکرم یعنی خلق و خو و رفتار و طرز دعوت آن حضرت بوده است. منبع اول خود قرآن است و پس از آن شخصیت و خلق و خوی رسول خدا و طرز رفتارش در مرتبه دوم قرار می‌گیرد. به همین جهت اهتمام به سیره و سیرنگاری یکی از مهم‌ترین اشغالات عالمان و دانشمندان مسلمان بوده و هست. در این گزارش کوتاه، ضمن گفت‌وگو با مولفان و پژوهشگران صاحب‌نظران تاریخ اسلام، مباحثی همچون کمیت و کیفیت سیرنگاری، جنبه‌های سیره‌نویسی و نگاه اندیشمندان مسلمان به سیره‌نویسی را بررسی می‌کنیم.

آیت الله جعفر سبحانی، آیت الله محمدحادی یوسفی غروی، دکتر صادق آینه‌وند و دکتر محمد سپهری در تبیین برخی محورهای پیش گفته این گزارش، باری رسانده‌اند.

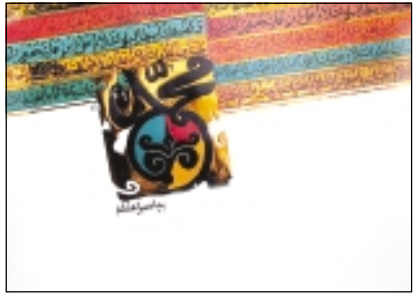
آیت الله جعفر سبحانی در بیان جایگاه و ارزش سیره در منابع شیعه می‌گوید: سیره در واقع یک نوع تاریخ نگاری است که بیشتر جنبه رفتاری پیامبر و ائمه را در نظر می‌گیرد. مسلماً قول و کردار و تقریر پیامبر اکرم، برای ما محبت است. تقریر این است که شخص در حضور پیامبر عملی را انجام دهد و ایشان سکوت کنند. از این می‌فهمیم که آن فعل مورد تأیید پیامبر است. زیرا اگر حرام بود پیامبر سکوت نمی‌کردند و تذکر می‌دادند. در واقع سیره نویسان نظرشان این است که جنبه‌های رفتاری حضرت را در

معاشرت‌های فردی و جمعی و کارهایی که در عزوات و جنگ‌ها انجام گرفته، بنویسند. بعد از پیغمبر اکرم (ص)، سیره نویسی مورد توجه مسلمانان قرار گرفت و اول سیره نویس، ابن اسحاق از شاگردان حضرت امام باقر (ع) است که شیخ طوسی در فهرست رجال خود از وی نام برده است. سیره ابن هشام، تلخیص ابن سیره است. متأسفانه سیره درست و کاملی از ابن اسحاق در دست نیست و تنها نقلاتی از آن پیش ماست. اگرچه مرحوم طبری بخش اعظمی از آن را در مجمع البیان در قسمتی که به ذکر عزوات پیامبر می‌پردازد آورده است. بعد از این، سیره ابن هشام آمد و سپس معزازی، واقفی، ولی

طرف، تجلیل شروع شد. خصوصاً بعد از کتاب دکتر حسنین هیکل به نام «حیات محمد» که یک نوع تحلیل از زندگانی پیغمبر است.

سیره نویسان سه دسته‌اند که باید با هر کدام به طور دقیق برخورد کرد: دسته‌ای از سیره نویسان که به پیش از ده نفر می‌رسند، کسانی هستند که کتاب‌هایشان از بین رفته و هیچ آثاری از آنها باقی نمانده است. ایشان سیره‌نگاران نخستین هستند که عمدتاً مدنی هستند و برخی از مطالبشان به صورت پراکنده در آثار سیره نویسان بعدی آمده است. از این گروه می‌توان زهری و سعیدبن مسیب را نام برد.

دسته دوم سیره نویسانی مانند

بعداً معنی آن گسترش یافت به این صورت که سیره، مجموعه زندگانی «معصوم» است. خواه پیامبر باشد، خواه ائمه اطهار (ع). آیت الله سبحانی در ارزیابی خود از سطح آثار و نوشته‌های مربوط به پیامبر (ص) نیز می‌گوید: تاکنون سیره نویسی بر اساس مقالات بوده و هیچ نوع تحلیلی در سیره‌ها انجام نمی‌گرفته است. ولی در قرن چهاردهم، کم‌کم سیره نویسی از حالت نقلی به حالت تحلیلی درآمد. از آن وقت که به حالت تحلیلی درآمده وضع بهتر شد. مثلاً جلد مقدمه تا نیست و چهارم بجز، سیره پیغمبر است. ولی همه نقل است و تحلیلی در مورد آنها نیست. البته این عیب بی‌رونی نیست. علامه مجلسی فقط منابع را جمع آوری کرده و تحلیل و بررسی را به آیندگان واگذار کرده است. ولی از قرن چهاردهم به این

یقین برسند. دکتر صادق آینه‌وند، پژوهشگر در تبیین مهمه شیعیان در تدوین سیره نیز می‌گوید: برای پاسخ دقیق‌تر به این سوال باید به یک سوال دیگر توجه کرد که چرا شیعه سیره ندارد؟ اگرچه غالب سیره‌نگاران متاخر شیعه بوده‌اند و با گرایش شیعی داشته‌اند، به عبارت دیگر به خیر تاریخ نگاری که از مدینه به شام رفتند و مکتب تاریخ نگاری و سیره نگاری شام را بنا نهادند، عمدتاً سیره‌نگاران مدنی و عراقی میل و علاقه شیعی داشته‌اند مانند ابن اسحاق که گرایش‌های شیعی داشته ولی سیره او یا حذف و تفسیر روبرو رفته و به عنوان سیره ابن هشام معرفی شد. اما کتابی مدون از سیره نگاری شیعی در دوره‌های اولیه وجود ندارد و در شیعه، سیره بیشتر در خلال کتاب‌های حدیثی مانند کتاب

کافی و کتب شیخ مفید و با کتاب‌های درسی شیخ طوسی که به یک سلسله از شمایل و صفات و خصوصیات رسول خدا اشاره کرده است، تبلور یافته است. اما در دوره‌های اخیر است که برخی از علمای شیعه مانند مرحوم علامه طباطبایی اقدام به نوشتن کتاب «سین النبأ» یا «شمایل آل الرسول المصطفی» می‌کنند.

اما به جهت در تون معتبر قرن دوم تا پایان قرن چهارم، سیره در میان شیعیان به طور پراکنده نوشته شده است و به صورت کتابی مستقل مانند علمای اهل سنت به این مهم نپرداخته‌اند.

از دکتر محمد سپهری در ارتباط با تلاش‌ها و اقدامات شیعه در تألیف و تدوین سیره در عصر حاضر می‌برسم و او از برخی تألیفات سال‌های اخیر نام می‌برد و به ویژه از مجموعه ارزشمند الصحیح من سیره النبی الاعظم (ص)، به نیکی یاد می‌کند. وی در توصیف بیشتر این اثر ارزشمند شیعه در زمینه سیره می‌گوید: در جلد نخست الصحیح به نقد سیره نگاری و سیاست‌های انحرافی برخی حاکمان و قدرتمندان صاحب‌سیاست در تحریف تاریخ و نشان دادن چهره‌ای نامطلوب و سرشار از تحریف از پیامبر، برای اهداف و انگیزه‌های آن می‌پردازد و از کوشش‌های پیدا و پنهان اعدا و انصار و ایادی حاکم یا ذکر نمونه‌هایی روشن برده برمی‌دارد و در فصلی جداگانه ضوابط و معیارهای تحقیق علمی حقیقت‌جو و واقع‌گرا را ترسیم می‌کند.

سپهری با اشاره به روش علامه مرتضی عاملی ادامه می‌دهد: وی به نقد و ارزیابی سیره نگاری می‌پردازد و از نقش قصه‌گوینان در سیره نگاری می‌پرسد و در بررسی حوادث که به طور معمول برمی‌تابی زمانی نواقح وقوع انجام می‌شود، روایات مختلف بر حادته را از منابع عدده و معتبر مکتان سیره نگاری و متون تاریخی ذکر می‌کند، سپس بر پایه ضوابط و معیارهای گفته شده به ارزیابی و نقد آن می‌پردازد و به نظر می‌رسد در این کار اصول و آموزه‌های کلامی و عقیدتی خود را در تدوین سیره رسول خدا مراعات می‌کند و در پایان با اعتقاد و غم جزم بدون تردید، صحت و مقبول روایات حادته را بیان و دیدگاه‌هایی عویش را آشکار می‌کند و با صراحت لهجه بر زبان می‌آورد.

دکتر سپهری که تلخیص مجموعه الصحیح را در جلد به فارسی برگردانده است، مجموعه الصحیح را به عنوان یکی از مصدق ارزشمند و جلوه‌ان شیعه در زمینه سیره پیامبر اعظم (ص) برشمرده و با تأکید بر گفته‌های خود عبارت می‌آید: «آلایش‌های متحرقان باطل گوارا از ویژگی‌های دارم هر چه بیشتر زوایای مختلف زندگانی پیغمبر اکرم فراروی مخاطبان گشوده شود و اصول ارزشی و رفتار سرشار از حکمت و درایت و مردم‌داری و رحمت و محبت بی‌بدیل حضرت مورد پژوهش و بازکاوی قرار گیرد و تحریف و تغییر از ساحت و سیرت و سنت آن کرامی به کنار نهداده شود، مسلماً حقایق نو و پندهای آموزنده تازه‌ای که به ویژه نیاز جامعه امروز است، معرفی خواهد شد و انسان‌های رها در بزهت دوری از معنویت را به راه خواهد آورد.

آیت الله جعفر سبحانی:
سیره در واقع یک نوع تاریخ نگاری است که بیشتر جنبه رفتاری پیامبر و ائمه را در نظر می‌گیرد. مسلماً قول و کردار و تقریر پیامبر اکرم (ص)، برای ما محبت است.

گرید اسدی دهنزی

نمایشگاه پیامبر اعظم (ص) به عنوان نماد حرکتی در معرفی دستاوردهای ملی در جهت پاسداشت مقام و منزلت حضرت ختمی مرتبت (ص)، عصر دیروز به پایان رسید. علی دژاکام به عنوان پژوهشگری صاحب سبک حرف های شنیدنی بسیاری درباره برگزاری این نمایشگاه دارد. آنچه پیش روی قرار می گیرد پرسش هایی است که دژاکام بلاش می کند به شکلی منطقی و در عین حال کاملاً مستند بدان پاسخ دهد. گفتگویی کتاب هفته با علی دژاکام رئیس نمایشگاه پیامبر اعظم (ص) و دبیر کمیته علمی پژوهشی ستاد بزرگداشت پیامبر اعظم (ص) پیش روی شناسات.

نشستی با علی دژاکام رئیس نمایشگاه پیامبر اعظم (ص)

نمایشگاهی با رایحه دل انگیز گل محمدی

جناب دژاکام فلسفه وجودی نمایشگاه پیامبر اعظم (ص) در چه بوده است؟ در پی اعلام سال جاری به عنوان سال پیامبر اعظم (ص) ستادی تحت عنوان ستاد بزرگداشت پیامبر اعظم (ص) شکل گرفت که رئیس این ستاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاون مطبوعاتی ایشان جناب آقای مختاریپور مسئولیت دبیری این ستاد را بر عهده گرفتند. وظیفه این ستاد در اصل هدایت، حمایت و نظارت بر کارهای تولیدی درباره پیامبر اعظم (ص) بود، با توجه به اینکه سازمان های مختلف دولتی و خصوصی به مناسبت این سال کارهایی انجام می دهند، احتمال موازی کاری وجود دارد، که یکی از وظایف ستاد، منع از موازی کاری و کارهای تکراری در درون این سازمان، بود.

چند کمیته در این ستاد مستقر است؟

بله، این ستاد دارای چندین کمیته از قبیل کمیته فرهنگی، کمیته بین المللی و... همچنین کمیته علمی و پژوهشی است که این کمیته درون خود نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ما مستقر است که طبعاً تمامی کارها و مجموعه های علمی و پژوهشی زیر نظر این کمیته صورت می گیرد.

وظیفه این کمیته یعنی کمیته علمی و پژوهشی در اصل چه بود؟

با توجه به فعالیت های همسوی سازمان و نهادها درباره پیامبر (ص) و فعالیت های افراد حقیقی درباره پیامبر (ص) ما به عنوان کمیته علمی و پژوهشی ستاد برگزاری سال پیامبر اعظم (ص)، سعی کردیم در حد توان از کارهای تکراری و موازی سازمان ها جلوگیری کنیم. همچنین نظارتی به پژوهش ها و تولیدهای علمی و تخصصی و نیز نوع بازخورد آنها در جامعه داشته باشیم.

احساس می شد با توجه تنوع، تعداد و پراکندگی کارها و تولیدات صورت گرفته توسط سازمان های دولتی و خصوصی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی باید یک ستاد خبری و اطلاع رسانی که پاسخگو و ارائه دهنده اخبار صورت گرفته درباره آن باشد تشکیل شود، اینکه واقعاً در این سال چه اتفاقی ها و فعالیت هایی صورت گرفته است، حتما گزارش کاری از این نهادها باید صورت می گرفت. همچنین با توجه به ارزشی بودن کارها، نمی باید نسبت به این فعالیت ها بی تفاوت بود و باید ارزش گذاری می شد. به همین خاطر برای اینکه جمعیت و انسجامی به این کارها و نهاد سازمان های حقیقی و حقوقی به پیامبر اعظم (ص) به این سال، به نمایش گذاشته شود، مسئولان ستاد برگزاری سال پیامبر اعظم (ص) بر آن شدند که نمایشگاهی را برای عرضه این فعالیت ها، تشکیل دهند.

کار صورت گرفته با اصلاً چه کارهایی صورت نگرفته و حال ضروری است که نهادی این کار را صورت دهد، حتی طی مصوبه ای، سفارشی ای پژوهشی و علمی را درباره ابعاد نظری و علمی پیامبر (ص) به برخی نهادها عرضه می کردیم.

یعنی نسبت به کارهای صورت گرفته شما پیشنهادهایی به نهادهایی داده اید، به طور مثال چه پیشنهادهایی دادید؟

به طور مثال ما در حوزه ترجمه آثاری که به زبان های گوناگون درباره پیامبر (ص) نگاشته شده، کمیودهایی احساس می کردیم، به همین خاطر با تقاضای کمیته علمی و پژوهشی، پروژه هایی در همین عنوان در حال تدوین است. یا باید در این جا به تدوین دانشنامه پیامبر (ص) زیر نظر کمیته پژوهشی اشاره کرد.

پس فعالیت کمیته علمی و پژوهشی در دو بخش تولیدی و نظارتی قابل تقسیم بندی است؟

بله ما در بعد تولیدی همواره می خواستیم پیامبر (ص) را به عنوان یک الگو معرفی کنیم و در این راه شناخت شخصیت پیامبر (ص) برای ما مهم ترین گام در عرصه تولید محسوب میشد. با توجه به حجم کار صورت گرفته در حوزه پژوهشی و علمی و با توجه به اینکه مسئول کمیته علمی و پژوهشی رئیس نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه هاست، به همین خاطر معاونت پژوهشی نهاد تصدیق برگزاری این نمایشگاه شد.

وزارت ارشاد چه مقدار از فعالیت های

ستاد را عهده دار بوده است؟

شما نباید وزارت ارشاد را از ستاد برگزاری سال پیامبر اعظم (ص) جدا بدانید، ارشاد بخشی از آن ستاد است. همانطور که گفتیم وظیفه ستاد بزرگداشت سال پیامبر اعظم (ص) سیاست گذاری، تعیین استراتژی و حمایت از نهادها و منع از موازی و تکرار کاری بوده، به عبارتی وظیفه ستاد، رهبری واحد فعالیت ها در سال پیامبر (ص) بوده است. وزارت ارشاد هم جزئی از این نظارت را به عهده گرفته که در کار خود موفق هم بوده است.

آثاری که برای شرکت در نمایشگاه ارسال شده عمدتاً چه ویژگی هایی داشته اند؟

برای ارائه و عرضه تولیدهای هنری، دولتی و اشخاص حقیقی و حقوقی آزاد بودند. خود که یکی از مسئولان اصلی این نمایشگاه هستم به جرئت می گویم هیچ گونه خط قرمزی را برای آثار ارسالی در نظر نگرفته ایم. اساساً صاحب آثار می شود مشخص نیست، ما بدون هیچ خط و ربط سیاسی و جناحی کار خود را انجام دادیم.

به عنوان آخرین سوال آیا دور نمایی که برای این نمایشگاه در نظر گرفته بودید، محقق شده است؟

نخست اینکه این نمایشگاه آخرین و بهترین کار برای این سال نیست، اما تلاش ما این بوده است که فعالیت ها و تولیدهای صورت گرفته در این سال را به شکل آبرومندی به نمایش بگذاریم اما اعلام تحقق چشم انداز به آینده واگذار می شود.

با احمد و کیلیان، نویسنده و پژوهشگر

نوروز نامه‌ها، جوانه‌هایی که از تاریخ می‌رویند

احمد و کیلیان ۲۵ سال نزد استاد انجوی شیرازی که پدر فرهنگ مردم ایران است، به کار تحقیق و مطالعه فرهنگ مردم مشغول بوده است. او تحصیلات دانشگاهی خود را در رشته فرهنگ و زبان‌های باستانی ایران به پایان رسانده و از آن موقع در عرصه‌های فرهنگ مردم فعالیت کرده است. احمد و کیلیان پس از ۲۵ سال شاگردی به قول خودش با ترس و لرز، دست به قلم برده و تعدادی کتاب نوشته است. «مضان در فرهنگ مردم»، «تمثیل و منل» جلد دوم (جلد اول آن را انجوی شیرازی تدوین کرده است)، «قصه‌های ایران» (بخش منل و افسانه‌ها توسط کیلیان تدوین شده که در سال ۲۰۰۰ جایزه فولکلور ایتالیا را تصاحب کرده است) «چستان‌های خواندنی» (برای نوجوانان) و «محرّم و فرهنگ مردم» عنوان کتاب تازه‌ای است که هنوز چاپ نشده است. او همچنین به همراه چند پژوهشگر زاینی «قصه‌های ایرانی» را گردآوری و مورد بررسی قرار داده است.

احمد و کیلیان هم اکنون سردبیری فصلنامه «فرهنگ مردم» را عهده دار شده که از سال ۱۳۸۱ منتشر می‌شود. این فصلنامه تنها مرجع فرهنگ مردم در نشریات است و با عمر کوتاهی پررنگ جایزه فرهنگی شده است.

نوروز چه جایگاهی در فرهنگ عامه ایرانیان دارد؟

نوروز یکی از کهن‌ترین اعیاد و جشن‌های ایرانیان است و حتی یکی از کهن‌ترین جشن‌های آغاز سال جهان است و پیش از آنکه خود ایرانی‌ها به این فلات پا بگذارند، وجود داشته است. این یک حادّه نجومی است. از زمانی که ایرانی‌ها در این سرزمین جایگزین شدند، با دین تغییر فصل و زایش طبیعت این تحول را تاکنون جشن گرفته‌اند.

نوروز جشن زایش و توشدگی است. نوروز آغاز کشت و زرع و فعالیت است و ایرانی‌ها از اولین سال مصادف شدن با تغییر فصل این حادّه نجومی و طبیعی را جشن گرفتند.

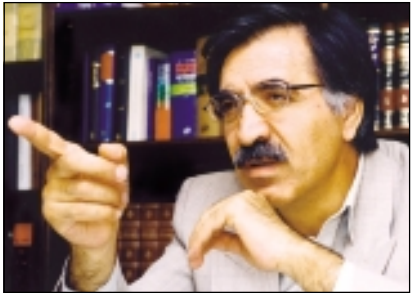
در مورد فلسفه و چرایی نوروز و ارتباط آن با انسان ایرانی نیز توضیح می‌دهد.

در گذشته انسان به زمین وابسته بود. اگر زمین بارور می‌شد، سعادت و نیکبختی به انسان روی می‌آورد. بنابراین این نگاه تا اید و تا زمانی که زمین و زمان وجود دارد، ماندگار خواهد بود. این تحول نیز وجود خواهد داشت. این نگاه در تمام ملت‌ها وجود دارد و نوشدن فصل‌ها جشن گرفته می‌شود. نوروز یک جشن مردمی است که آداب و سنتی را در اطراف خود شکل داده است. بسیاری از این آداب از بین رفته است. جشن مهرگان، سده و جشن‌های گاه‌شماری که توسط کشاورزان دامداران برگزار می‌شدند، هر یک فلسفه خاص خود را دارند.

درباره سنت‌های وابسته به آیین نوروز بگویید. سیزده کاشتن یکی از این سنت‌هاست. ما در اخبار، احادیث و سنگ‌نبشته‌ها در این باره می‌خوانیم. در زمان هخامنشیان در آستانه نوروز بر بلندای ۱۲ ستون یک کاخ، دانه‌هایی را کشت می‌کردند، دانه‌هایی که زودتر جوانه می‌زدند، آن دانه‌ها در آن سال بارورتر می‌شدند. بنابراین کاشتن سیزده ریشه کهن دارد.

سفره هفت‌سین نیز کاملاً پر معناست و نشانه سپاسگزاری از خداوند به خاطر نعماتی است که به انسان اعطا می‌کند. روی سفره دانه‌های گاه

پیش از نوروز، جشن‌هایی از اواسط زمستان در استقبال آن توسط مردم انجام می‌شده است. چون از اواسط زمستان زمین نفس می‌کشید و مقدمات کشت آغاز می‌شده است. جشن سده و آمدن کوسه که خیر آمدن نوروز را شادباش می‌گفته است، از جمله جشن‌های مرتبط با نوروز است. ابوریحان بیرونی درباره کوسه پرستین که یک پیک نوروزی است، توضیح داده است. این پیک‌های نوروزی در مناطق مختلف وجود داشته‌اند. تکم و سایچی‌ها (آذربایجان). نوروزخوان‌ها (مازندران)، پیربابو و عروسه گله (شمال) و حاجی فیروز و آتش افروز از جمله پیک‌های نوروزی

رامی گذارند که به زمین اختصاص دارد. هیچ‌گاه روی سفره مواد طبخ شدنی نمی‌گذاشتند.

آیا جشن‌هایی نیز پیش از آغاز نوروز و مرتبط با آن بوده‌است؟

نوروز دو رنگ، پوست و خون مردم جریان دارد چون آغاز توشدگی جهان است. فردوسی در این باره می‌گوید: همه ساله بخت تو پیروز باد همه روزگار تو نوروز باد معنای نوروز، زایش و حرکت مجدد است.

آیین خانه‌تکانی؟

آیین خانه‌تکانی، نوعی استقبال و هماهنگی خود با طبیعت است. در این آیین چیزهای کهنه، مندرس و غیر بهداشتی را از زندگی خود خارج می‌کنیم و سال را به صورت روحانی و طیب آغاز می‌کنیم.

آیین نوروز امروز در کدام نقاط دنیا برگزار می‌شود؟ اقوام ایرانی در ایران و کشورهای همسایه هنوز پایبند آیین نوروز هستند. نوروز یک جشن جهانی است که باید در تمام دنیا ثبت و ضبط شود. همچنین در هندوستان نوروز تعطیل عمومی

است. آنها هندو هستند و ارتباط کمی با این مسئله دارند. در کشورهای ترکیه، افغانستان، تاجیکستان، آسیای میانه و چند جای دیگر آیین‌های نوروزی هنوز برگزار می‌شود. امیدواریم که هرچه زودتر در سازمان یونسکو، نوروز به عنوان یک روز جهانی ثبت شود.

برای آنکه آیین نوروزی از تحریف دور نگه داشته شود و این سنت به شکل درست برای مردم القا و ماندگار شود، چه کارهایی باید انجام بدهیم.

فشارت در این باره درست نیست. زندگی ما دستخوش تحول شده است. زندگی امروز ما در کل دنیا با زندگی دهه‌های گذشته کاملاً فرق کرده است. امروز ماشین در اختیار انسان است تا او به جای نیروی خود یا حیوانات از آن برای کشاورزی استفاده کند. بنابراین پذیرش ماشین روی بسیاری از سنت‌ها تأثیر می‌گذارد به همین دلیل بسیاری از جشن‌ها از بین می‌رود.

کمی هم درباره پیام‌های معنوی نوروز که ماندگاری آن برای ما الزامی است، توضیح دهید. دستگیری از بنیویان، صلح و رحم، نظافت، احترام به والدین و... از جمله پیام‌های انسانی نوروز هستند که بار کاملاً معنوی دارند. حتی اگر بخش مادی نوروز که در ارتباط با زمین است، دچار تحول و تغییر شود، پیام‌های معنوی آن همیشه ماندگار است. نظافت و رعایت بهداشت امروز توسط وسایل و ابزار مدرن صورت می‌گیرد. گرفتن جشن و سرور برای تغییر روحیه و جاری شدن انرژی جدید لازم و متناسب با زندگی امروز ماست. سفره هفت‌سین هنوز هم به نشانه تحولاتی از نعمات الهی با توجه به تمامی تحولات امروزی همچنان می‌تواند باقی بماند.

اما در مقابل برخی از تحریفات مانند چهارشنبه‌سوری که به زندگی ما ضرر می‌زند و سلامت ما را تهدید می‌کند، باید ایستادگی شود. در صورتی که تمامی جشن‌های ایرانی سازنده هستند و زیانی برای روح و جسم انسان نداشته‌اند.

دستگاه‌های ذی‌ربط نیز گاهی تحریفات ایجاد می‌کنند که اگر شناساندن نوروز و پیام‌های آن صورت بگیرد همه چیز ساده و قابل درک خواهد شد. همسان‌سازی انسان با طبیعت باید نماد داشته باشد. اگر بنیویان این مفهوم را درک کنیم همه چیز قابل درک خواهد بود.

آیا تاکنون پژوهش‌های کافی و کتاب‌های مفید درباره فرهنگ عامه و به‌ویژه نوروز منتشر شده است؟

بله. خیلی زیاد. هر ساله مقالات بسیار زیادی نوشته و منتشر می‌شود و کتاب‌های بسیار زیادی تاکنون نوشته شده است. متأسفانه آیین پژوهش‌ها متفرق است چون هنوز یک دانش نامه نوروز نداریم. این به خاطر توجه نکردن به مفهوم پژوهش

است و ما در این باره دچار سردرگمی شده‌ایم و در میان انبوه مقالات تکراری نمی‌توانیم پیام نوروز را درک کنیم.

باید گروهی متخصصی و کارا با برنامه‌ریزی دقیق و در ارتباط با جامعه یک دانش‌نامه کامل در این باره تدوین کنند. فهرست این کتاب‌ها در یک کتابنامه که مربوط به سده اخیر است آمده است. متأسفانه تا امروز هیچ سازمان مرتبط با فرهنگ عامه، یک دانش‌نامه نوروز منتشر نکرده است.

نوروز پس از اسلام چه معنایی پیدا کرده است؟
اسلام از زمانی که پایه عرصه وجود گذاشت، بسیاری از امپراطوری‌ها از جمله ساسانیان، رومیان، مسیحیان و دیگر نقاط دنیا را دربرپدید و آنها را زیر سلطه معنوی خود گرفت. اسلام با نام آیین‌ها، صفات و اعمال نیک ملت‌ها سرسبز شد. پیامبر اعظم(ص) نیز در میان ملت‌ها به دنبال گسترش مکارم اخلاقی بود چون آنها انکار خداشناس بودند. در بحرالانوار به نقل از امام صادق(ع) روایت شده که روزی زبطی برای پیامبر می‌آوردند تا آن را میل کنند. ایشان بعد می‌پرسد به چه مناسبتی بود. می‌گویند که امروز روز نوروز ایرانیان است و پیامبر(ص) می‌فرماید: ای کاش همه روزها نوروز بود.

خداوند ریاست و زیبایی‌ها را دوست دارد. پنج روز برای خلقت هستی نام گذاری شده که روز پنجم آن اختصاصی به خلقت انسان دارد. خداوند کامل است و نقصی در کار او وجود ندارد. خلقت انسان در بهترین روز صورت گرفته است. برای این کار چه روزی بهتر از نوروز وجود دارد. بنابراین آدم در نوروز خلق شده است. کشتی نوح(ع) در نوروز بر کوه نشسته است. ابراهیم در نوروز به آتش انداخته و آتش گلستان می‌علی(ع) در نوروز به امامت از طرف خداوند، محمد(ص) برگزیده می‌شود. این حوادث کلا طبیعی است چون عالمی و نشانه‌ها سازنده‌ای دارد.

اسلام هم نوروز را پذیرفت و ن پوشد، شادی‌ها و میثاق طبیعت مخالفی ندارد. نوروز یکی از نادرترین آیین‌هاست که با آفرینش پیوند دارد.

می‌تواند به کتاب‌ها و پژوهش‌های مطلوب که در آن به نوروز و آیین‌های باستانی پرداخته‌اند، اشاره کنید.

در سال‌های اخیر کتاب‌هایی مانند نوروز جمشیدی دکتر جواد فرومند، استاد دانشگاه اهل نون درباره پیدایی نوروز در آثار و اشعار بزرگان ایرانی صورت گرفته است.

هاشم رضی کتاب «گاشناسی» را منتشر کرده که راجع به نوروز هم در آن بحث کرده است. «نوروزخوانی در ماهواره‌اللهرم هم یک کتاب قابل اعتناست. جیحی ذکا، بهرام فردوسی و دیگران هم کتاب‌های خوبی منتشر کرده‌اند. این تحقیقات می‌توانند سرآغاز یک کار اساسی برای نوروز باشند. کتاب‌شناسی نوروز هم توسط میراث فرهنگی در ۱۳۳ صفحه منتشر و در آن صدها کتاب مقاله معرفی شده است.

همان طور که گفتیم باید یک کار اساسی درباره نوروز با انتشار دانش‌نامه نوروز انجام شود.

برای آنکه بتوان گفتگان را به فرهنگ عامه آگاه کرد، چه پیشنهادی دارید؟

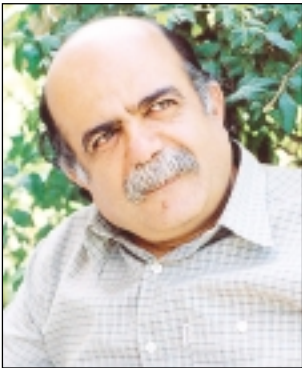
اولا افرادی که می‌خواهند برای کودکان بنویسند، باید زبان کودک را شناسند. ثابیا این افراد باید اشرف به موضوع داشته باشند تا بتوانند در آگاهی بخشیدن به کودکان بهتر عمل کنند.

راحله ناضلی

حرف‌های میرجلال‌الدین کزازی درباره‌آیین دیرینه سرزمین ایران

اسطوره‌ها پای سفره هفت‌سین

نام میرجلال‌الدین کزازی بی‌اختیار اهالی ادبیات را یاد ایران باستان، شاهنامه «اسطوره» و... اندازد. وقتی نویسنده پیش از سی کتاب و دوست ستار و چهره ماندگار فرهنگ و ادب ایران با همان بیان شیوا که خاص اوست از نوروز و ریشه این آیین باستانی سخن می‌گوید، لایه‌لای کلماتش استواری و زیبایی دلیلی بر موج می‌زند که شنونده را بر آن می‌دارد هر چه زودتر به سراخ یکی از آثارش برود و به کمک نوشته‌هایش به گذشته پل بزند. در آستانه سال نو با استاد که نوشتن نهمین جلد از نامه باستان را در دست نوشتن دارد هم کلام شمیم تا در جهانی کوتاه، فلسفه نوروز را آگاهی کنیم.

به جز نوروزنامه خیام در کدام یک از منابع ادب پارسی به شکل مستقیم به جشن و آیین نوروز اشاره شده است؟

به جز نوروزنامه یخوخلنده هم خیام، کتاب دیگری با نام نوروزنامه نداریم. در این که این نوشته که چندان پرمایه هم نیست از خیام باشد، چند و چون هست. اما درباره جشن و آیین نوروز در آیشخورهایی که از دیرزمان برای مانده است ما به نکته‌هایی یازمی‌خوریم اما این آیشخورها نام‌هایی دیگر دارند. برای نمونه در نوشته‌های پهلوی یاد از کتاب‌هایی که به زبان پارسی نوشته شده است، در چنگنامه‌ها و سروده‌های سخنوران ایرانی، همچنین در شاهنامه فردوسی در بخش داستان جمشید از پیدایی جشن نوروز سخن گفته شده است.

مطالعه این منابع برای مخاطب امروزی چه دستاوردی می‌تواند داشته باشد؟

نوروز بزرگ‌ترین جشن آیینی ما ایرانیان است. نه تنها در ایران زمین این جشن با شکوه بسیار برپای داشته می‌شود در پاره‌ای از کشورهای دیگر جهان چه آینهایی که روزگاری در شمار سرزمین‌های ایرانی بوده‌اند چه کشورهای که فرهنگ ایران در آن رواج یافته است، از این فرهنگ بهره‌اثر گرفته‌اند و پذیرفته‌اند. هر ایرانی می‌باید با فرهنگ و پیشینه و تاریخ خود آشنا باشد. برترین نمود و نشان این فرهنگ و تاریخ، جشن و آیین نوروزی است که هنوز با شکوه دیرینه برگزار می‌شود. چه بهتر که درباره این جشن و آیین، خواننده آشنا و آگاه از آیشخورهای نخستین بهره‌برید. برای نمونه داستان پیدایی نوروز را یازمان گرم و کبیرا و فسون یا فردوسی بخواند. اما سخن در این است که می‌توان به شیوه‌ای امروزی هم در باره جشن و آیین نوروز رسم و راه و نماد و راه‌های آن نوشت تا همه خواستاران و دانشمندان به این جشن و آیین بتوانند از آن نوشته بهره‌برند. پاره‌ای از نویسندگان این کار را کرده‌اند. کتاب‌هایی در باره جشن‌های ایرانی نوشته شده است. در کتاب‌هایی که تاریخ و فرهنگ ایران را در آنها گنجانده‌اند و نوشته‌اند نیز به جشن و آیین نوروزی‌شان را دیگر جشن‌ها پرداخته شده است. آیشخورها و سرچشمه‌های آشنایی با نوروز خوشبختانه همچنان هست که نیاز خواستاران آشنایی و آگاهی از آیین نوروز را برآورد. البته هر زمینه از فرهنگ ایرانی، می‌توان از دیدگاه‌های گوناگون کاربرد و فرجامی بر آن نمی‌توان نهاد. به گفته شما **موضوع هم پژوهش‌گاران می‌تواند ازها، نکته‌ها و تاروشته‌های نوروز را بکاوند. روال این مانده‌گاری چیست ؟ چرا پرداختن به این موضوع مهم و تکراری نمی‌شود؟**

نه تنها نوروز بلکه هر پدیده و قلندر و هنجار دیگر فرهنگی و تاریخی را می‌توان به شیوه‌های گوناگون پژوهید و درباره آن نوشت. اما اینکه چرا در مباحثه جشن‌های بسیار که ایرانیان برگزار می‌کرده‌اند، جشن و آیین نوروز همچنان باشکوه برگزار می‌شود، جای درنگ و کاوش دارد. از دید من راز ماندگاری پیش و بیش از هر ویژگی در آن یاز می‌کرده به این که معنایی ژرف و جهان‌شناختی در این جشن و آیین نهفته است. از دید من جشن و آیین نوروز بر پایه یکی از بنیادهای باورشناختی استوار است که آن را بازگشت به آغاز می‌گویم. به سخی دیگر ایرانیان یا بزرگداشت جشن نوروز، پیدایی آفرینش، به فرجام رسیدن یکی از چرخه‌ها و دوره‌های آشنایی از یک چرخه یا بازنده استلال که به فرجام می‌رسد. در نگاهدانشناسی ایرانی نشانه‌ای از یک چرخه یا دوره آفرینش است. در باورهای ایرانی که سال‌کتهایی یا اسطوره‌های یا نامدین را در بر می‌گیرد که مانند سال زمین دارای ۳ فصل زمینی است می‌کند تنها در این اسطوره‌ای از ۱۲ سال زمینی است اما ۳ فصل است اما به هر روز است که هر کدام از بخش‌های ۳ گانه ۳ هزار سال در درازا می‌کشند. آن چرخه آفرینش ۱۲ هزار سال در سنجش با سال زمینی می‌باید. پیداست این شماره‌ها همه شماره‌های نامدین و آیینی است. اما به هر روز مانند سال زمینی، آن هم آغازی دارد و فرجامی. ایرانیان به شیوه‌ای نمادشناختی با برپایی جشن نوروز زندگی آفرینش را گرمی می‌دارند. از رویی دیگر جشن و آیین نوروز به راستی امیوه‌ای از چندین جشن و آیین است

که در درازنای زمان با هم در آمیخته‌اند. از آن میان جشن و آیین نوروز به شیوه‌ای که ما ایرانیان آن را به پای می‌داریم در آمده است و برگزار می‌شود. از آن جاست که نوروز به برترین نماد فرهنگ ایران دگرگون شده است.

با توجه به تغییرات و دگرگونی‌هایی که در طول تاریخ در برگزاری این آیین رخ داده است کدام یک از بخش‌های آن را باید حفظ کرد؟

برپایه آیشخورهای کهن اگر جشن و آیین نوروز را به شیوه‌ای که هم اکنون برگزار می‌شود بررسی کنیم بی‌گمان دگرگونی‌هایی در آن می‌بینیم. این گذار را نمی‌توانیم به روشنی نشان دهیم زیرا سرچشمه‌ها همواره گویا و روشنگر نیستند اما با وجود همه دگرگونی‌ها، ساختار بنیادین و یکپاره آن برجای مانده است. همه آنچه در این جشن و آیین نهفته است و ما آن را به کار می‌بریم و به نمود می‌آوریم پاره‌هایی از فرهنگ و تاریخ و پیشینه ایران آن نشان می‌دهد که هر کدام در جای خود دارای ارزشی بی‌هممانند است. اگر یکی از آن نمادها زمانی از میان برود پاره‌ای از فرهنگ و تاریخ ایران از میان می‌رود. بنابراین نمی‌توان بخشی را بخش‌های دیگر برتری داد. حتی آینهایی که در نگاه نخستین خودترین و بی‌فروغ‌ترین به نظر می‌رسند برای ما گرمی هستند چون در نگاه می‌یوند ما با یگان ما و پیشینه و ژرفا و ریشه همانند در درازنای تاریخ می‌توانند بود. به ویژه در این روزگار بیش از هر زمان دیگر نیاز داریم هر آنچه زیار و گرانستی و دیرمندی فرهنگ ایران است گرمی بداریم و آن را به جوانان بشناسیم. زیار به این شیوه است که می‌توانیم در جهان کنونی که در آن سخن از یگانگی و همسانی و همگونی می‌رود، چپستی و هستی فرهنگی و تاریخی خود را پاس بداریم.

در این مقطع زمانی که شما به حساسیت آن اشاره کرده‌اید، جوانان ایرانی چقدر به مطالعه و تحقیق در این زمینه علاقه نشان می‌دهند؟

ما روزگار بحران و گذار را سپری می‌کنیم. جوانان ایرانی کمابیش در مباحث گذشته باشکوه و اکنون و آینده، لغزان و شادوار و سرگردان مانده‌اند. ما هنگامی که جمله‌ای کهن از تن به در می‌آوریم تا زمانی که جمله‌ای نو بر تن پوشیم به ناچار چندی برهته می‌مانیم. اما این روزگار خوشبختانه سر در شیب نهاده است. باور و دلچسپی به فرهنگ ایران بیش از پیش در میان جوانان نرید و گسترش و روایی می‌یابد.

آیند و این من می‌پرسند چه کنند که با فرهنگ و گذشته ایران به شایستگی آشنا شوند. به پاس سنجیده و پاکیزه سخن بگویند. این نشانه‌ها گویای آن است که جامعه جوان ایرانی اندک اندک راه خود را به سوی پایداری و جایگزینی ارزش‌های فرهنگی می‌کشد. از این رو به گمانم آینده ایران از دید فرهنگی آینده‌ای درخشان خواهد بود. آنها می‌توانند گذشته‌شکوه‌مند ایرانی را به آینده‌ای درخور و شایسته که بر شالوده گذشته استوار شده است به شایستگی پیوند بزنند. ما مردمی بی‌ریشه و رها شده در پهنه تاریخ نیستیم. اگر مردمی آینده‌گدشته خود را به آینده خویش به شایستگی پیوند بزنند همچنان در پهنه تاریخ خواهند ماند و خواهند درخشید.

شماره ۳۲ خنینه ۲۶ اسفند ۱۳۸۵

حامد رشاد - **دبیر گروه علمی ادبیات اندیشه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی**

– بخش پاپاشی

گوهر نهفته هفتصد ساله

مولانا گذشته از اینکه حضور خود را در ادبیات سنتی، کلاسیک و حتی مدرن تزکیه حفظ کرده است و انعکاس آراء و اشعارش در شعر صحنی کمال بیات‌بالی یا آسان‌خف نام جلی و نظیم مصحح شده‌است. رقابت خروشناسان از ترک در نوشتن هر چه زیباتر عبارت ایا حضرت مولانا، خود نشان از شیطاکنی خرمندان این دیار به مولوی دارد از این روست که دروازه‌های پاک، گه سوسه‌ده تزکیه می‌نویسد: «شعری هم‌رو باقصهٔ سعدی استالی است، با همان عظمت اندیشهٔ هم‌رو باقصه‌نگری باپاک که جهنمکنگی (۱۳۳۷۰)

در مریزبان بسیاری معتقدان درجه هم‌رو گنگش را در کمرت از شعری، هگل را به مولوی علاقه‌مند کرده و بافت شده‌چشم از عناصر لوله‌شکرت خویش را از وی الهام گیرد. همچنین در جمهوری لوله‌موتی‌اینگ آلمان (آلمان شرقی سابق) برخی، اثری از مولانا را به عنوان نماینده فلسفه دیالکتیک معرفی کرده‌اند.

اسقف بزرگ سوئی، ناتان زودرپلوم، یکی از بانیان علوم دینی مغلیسه‌ای، برخی داستان‌های شعری را در جهت تعظیم بیشتر میان ادیبان مورد ستایش قرار می‌دهد و آنها را نمونه‌هایی مصحح و بخود از عرفان اسلامی و علمای آن، در اقلیم‌های مختلف تکرری - فرهنگی جهان در میان تمامی آثار داستانی دینی در اروپا، می‌شمرد و هر از آن حکایت دیگر از این دست که نشان از گستره وسیع نفوذ آراء مولانا و فلسفگی اندیشه‌ای و فلسی اقلیم‌های مختلف تکرری- فرهنگی جهان بدان دارد را کرلن بارکس (Coeman Braks) اینگونه تفسیر می‌کند:شعری را حاصل جلالت آن‌نیمه از روح انسان می‌داند که نه از شخصیت، بلکه از شعری آدرای آن و فراتر از ترک است. الهام می‌گیرد و همراه پرکنش و اسرارآمیز است. (مجموعه‌ری ۱۹۵۳)

فوکس در مقدمهٔ آخرین اثرش دربار مولانا به نام ورومی، دفتر عشق می‌نویسد، هر اینجا بود و نیستگی طرف نیستند که ناشی و نشاط و اخلاصیت را شعری می‌کند. از نیافل آریز خاص صغر تو هم خوری نیست. در اینجا گوش جانان را بیدیده به آن کسی که در درون‌تان به‌خود عطا می‌نماید. (پدم جیم ۱۳۳۹)

دکتر اسلامی‌دوشت با اشاره به ژرفای اندیشهٔ مولوی، شعری مولوی را اداری دولایه می‌داند، لایه بیرونی به شکلی خرمخانه و دین‌نامه شامل تفسیر آیات، واژه‌ها، اصطلاحات، احوشیون، مثل‌ها، حکایتان، پنج زبان هم‌روش است. لایهٔ بیرونی آن شامل ابیوهی از مسائل و ده‌ده‌ده‌ده‌دهی بشری است که فراتر از کلمات و سیما معنی‌تر از آن در جریان است. آموزه‌ها و مفهیمی فرافرمی به‌رومانی که بر حول نظیم تنظیم شده‌اند و مولانا روی همهٔ فراموشی آن دست گذاشته‌اند. انسان، که به‌عنوان موجود ناقص، همیشه گناستار حرکت به سوی کمال‌ست. این مفهوم صورت‌مسلیک، در نی‌نعم‌تیز مشهور است و به طریقی پیام عرفان اسلامی بی‌حزب می‌زبان نیست. چون شعری زاینده عرفان ابرایی است. (اسلامی بدون‌ش) همایش انورهای مولانا بی‌ای انسان معاصر اوری‌مد ۱۳۳۰) دکتر گوردی‌روزی‌صحت مولوی را انسان افراز از زمان و مکان می‌داند. «مفکران را ساختن آسانی آرمای می‌داند. ایشان آموزه‌های مولانا را از افکر و به‌ویژه روح انسان معاصر می‌داند. می‌چون معتقدان، عقارت انسان معاصر انسان‌های پیشین تنها در ساخت و ساز اثرهای نوین و به‌ختمت گرفتن طبیعت در جهت رفاه مادی و البته تفر از جهت معنا و معرفت است. مولانا انسان را مصوم می‌کند که برای همه بشریان قابل درک است. انسان آرمای او کسی است که کاره نفس پلید به استخوانش رسیده‌است و این کاره را عبق استخوان خویش حس کرده‌است.

باز خرما را از این نفس پلید

کاردهش تا سنجان ما می‌رسد پس انسان را به‌دشتن چارکه‌اصلی خود نشون می‌کند. انشروی نگنی گلن در پشت پوست

کز وجوش در تو صد گلزار رست

پس آنگاه نفس خویش را زودتر بکش!

دکتر حسن لاهی‌ری مولوی‌شناس معاصر یکی از دلایل جذاب بودن اندیشه‌های مولانا جلالت‌الدین را در این می‌داند که انسان معاصر معزونه آن‌پایه از علم معنوی ترسیده‌است که مولوی برآی انسان می‌نماید و اگر گناستار امروزه آن‌ها را کمال معنوی و روحانی رسیده‌است که می‌ند نام انسان را به‌یمنی

اصح کلمه - به او اطلاق کرد، شاید سخنان مولانا دیگر برای او جذبتی فوق‌العاده‌ند.ناشت از سوی دیگر طرف‌آموزه‌های مولانا در این است که او می‌داند توجه انسان به‌امیابت پیش از معیارت است و حذف ماده از زندگی انسان لای‌ویژه انسان امروز امکان‌پذیر نیست. اما حکومت عالم‌معنا بر عالم مادی تحقق‌پذیر است. به عبارت دیگر باال مادی نمی‌توان در عوالم روحانی سیر کرد. اما از لایط مادی را می‌توان برپایه اصول معنوی هدایت کرد. از این رو مولانا سعی کرده‌است انسان را مستقل از عالم ماده جدا کند، بلکه می‌خواهد روابط میان جهان مادی و عوالم روحانی و معنوی، باشد تا از این طریق انسان‌ها همیشه در عالم ماده برپایه حق و حقیقت گام بردانند و تفرق و گناز جدایی پیدا کنند. مولوی این راهکار را به زیبایی و سادگی فوق‌العاده در زندی نامی آورده که گونه‌ای که برای انسان امروز نیز قابل درک و جذاب است.

به دو چیز توجه کرد اول بستری که من در آن شکل گرفته‌است. دوم بی‌توجهی مردمی موقت با کسی کلام می‌دهم. بوم‌نامه مولانا نوع‌افزاین و نوع‌پرور بوده‌است اما در این هیچ تنگی نیست که مولانا نایله‌برد و از زلمه خود بسیار فراتر رفته بود

مولانا با سالی آشنا بود. با نظر آشنابود با اشاره‌ها آشنا بود. با معتزله آشنا بود. قفه و اصول و تفسیر و فلسفه و کلام را خوب خوانده بود و همه‌لهایا زهر مسموم در یک سنجار به هم تیدید و ممتاز جمع آوری به‌پوده افسس (۱۳۳۸)

چالش است که گفتن بر آن کسی می‌گوید برای او شعر گفتن دشمنی درجه اول بود. خود در جملی اشاره می‌کند که شعر گفتن برای من همچون آماده ساختن شکمه گوشتند است و جهت لطف دوستان شعر می‌سرالم بیشتر اشعار را تقریری می‌کرد و دیگران می‌نوشتند و گاهی برخی تنها ها را می‌دید و در آن دمل و تصرف می‌کرد. او هیچ‌گاه به غلب

هرز سرگ و اعجاب‌انگیز دیگر مولانا در این است که معنی باطنی کلامی الهی را با الفاظ بشری بیان می‌کند. شعری مولانا در حقیقت شعری است که کلام الهی اما به زبان بشری و عامه‌فهمی مولانا با دل‌نشین عظیم که از عطا و عرفای خراسان و شام و حلب با آراه سیر و اشراق قلد پیدا کرده‌بود. پاره‌ای از معانی قرآنی را در شعری به‌صورتی نقل می‌کند که مردم‌عادی آن را بخوانند و بی‌مواند که چگونگی زندگی و عبادت کنند تا هم در پیش خالق و هم در پیش‌گاه مخلوق مقبول باشند. اثر برای این کار به عشق و محاکات روی می‌آورد و افزودن بر آن از تو خنده‌دهنده طرفت کسی می‌گوید. و حتی از عشق‌های فراتر از حوزه جغرافیایی و ملیتی خود استفاده می‌کند. (صفاصد ۱۳۳۸)

دکتر مجتبی بشردوست، منتقد ادبی، می‌گوید: «مفاهیم شعری قرآنی است و فراتر ازین. ریشهٔ درون‌مضم داد ماسر مشق‌هایی در ناخواب‌اید. راز چارهدلگی شعری در اینجااست! ایشان به طرفت می‌فرایند. مولانا بر شانهٔ بزرگان ادبیات نشسته بودند و حقین و رفیقان ادیبی درون را می‌دید. در تحلیل هر متن باید

ما زیان را نگریم و قال را

گفت و گوی ظاهر آمد چون غبار

ملتی عمویش خو کز هوش دار

شعری این اثر با لایط غیر کلامی آید و به زبان بی‌زبانی نایله جبران را سر می‌دهد. جملهٔ بیت آغازین شعری را مولوی شناسان و ملتی‌دانان خلاصه و آغازین‌لایط شعری دانسته‌اند. این جملهٔ بیت و سوسله خود مولانا به نگارش درآمده است. شاید از این روست که درویش‌های سلسله ملویه به جملهٔ بیت آغازین شعری اهمیت بسیاری می‌دهند و عدهٔ جملهٔ زرد افکر قره‌های درویش‌عده مقدسه به شمار می‌روند

حضرت مولانا در دیوان‌ششم که می‌توان آن را شرح

شعری خواند، خود نوای بی‌رایه زیان می‌نماید شنبه می‌کند که از لایطی فراکامی برخوردار می‌سازد:

بشنو زنی تویی به زیان بی‌زبانی

شده بی حرف گویا به نای درفشانی در نظر او عارف واقع می‌گسی است که به زیان همدلی سخن گوید، نه با الفاظ و عبارات:

دفر صوفی سواد و حرف نیست

چیز دل اسید هجر برف نیست

شرح این در آینهٔ افعال جو که ناپی فهم آن از گفت وگو و بسیاری دیگر از این دست آیات که با نگر همین مقصود است (زیان بی‌زبانی شعری، گفت و گو- شماره ۹)

دکتر تهرمی درخصوص نام‌های آثار مولوی معتقد است چون مولوی از قدرت تشکیلی و به تعبیر رسیده، توانست جاواند بماند و به جاواندگی برسد. ایشان می‌گویند: «وجود نمودی من، فردیت من است. یعنی همه روابط من با دیگران در وجود نمودی‌ام و براساس مافع خرم است. اگر از این فردیت بگذرد و در وجود حقیقی و نام‌تست کند، نیازم، نیاز نوع بشر خواهد شد. هر چه فردیت محدود و بی‌توسع می‌شود، شه انسان از نقطهٔ نظر فلسفی به نقطهٔ جدایی‌گامی می‌رسد. مولوی می‌توانست شعری را در وصف سلطان خورزمی بنویسد و سکه‌ها به چاپ بزنند. اما سرشودن جز سرشودن توتان آوری در انتظار مندوش بود. خود از ارمایش بین خود، سلطان و سلطان نامی‌اش نمود. خود سرنوشت خود را در پیوند شاعر و مدوح هم نمی‌شود، پس به ناچار این ارتباط می‌است. اما در ارتباط شعری با شمس به‌جندبزرگ، چون پیوندی فرافردی برقرار است. شاعر می‌تواند در آن مفهوم شوم، پس این پیوند حقیقی و برای همهٔ انسانی که خدا از شعری آند و خواهد آمد، حتی اگر با زبانی دیگر گفته‌کنند، قابل درک خواهد بود. این است که داستان پرچگی را هر که از هر قومیتی بخواند، احساس من ابرایی پاسی زیان را خواهد داشت. چون دفعه‌ای چهارم و فرافردی است. (مولانا از نظر شریعی - کیهان فرهنگ ۱۳۶)

حقیقت است مولانا و آراء وی، طراوت نخستین خود را در روزگار ما در حالی حفظ کرده‌است که به جرئت می‌توان گفت بسیاری از هم‌عصران غربی هم‌می‌نمای او (و حتی معاصر او) ده‌ها سال بعد، مانند صمدت رنگ و آب نخستین خود را یافته‌اند. لایط لایط در صورت‌نویسهٔ نوشتن روزافزونی چون او - در خاطرهٔ تاریخ، ماندگارند. جامع الاطراف و طرفیت شکفت مولانا او را فراتر از همگان نگاه داشته‌است. از این قبیله: سن‌توماس آگزربناس (۱۳۳۰ - ۱۳۳۲)، فیلسوف ایتالیایی که دقیقاً هم‌عصر مولوی می‌زیسته است. آگربناس که برجسته‌ترین فیلسوف فرون وسطایی اروپا به شمار می‌آید، فلسفه ارسطویی را به شیوه‌ای قابل‌تحسین با اهمیت مسیحی پیونده داده‌است. او را البته از آبا کلیسا بتر می‌دانند و صفت قدیس ایتنری بی‌حاری شده‌است. شاعر همه دوران‌های ایتالیا، صاحب اثر معروف گندی الهی که تاثر ژرف آن بر آثار اروپا و شرق قابل‌انکار است. دانه، در هنگام وفات دروقیل در قوی (۱۳۳۳) م). تقریباً هشت‌ساله بوده و دوهزار کیلومتر از طرف‌تر از مدفن مولانا، در فلورانس، دیوان کوه‌گنی را سرور بزرگ است. پترارک (۱۳۰۴ - ۱۳۳۷)، شاعر و سرور بزرگ ایتالیایی که از بزرگ‌ترین ادیان و پیشرو صفت‌نویس جدید (رتناسی) است. می‌گوید: «پترارک (۱۳۳۷ - ۱۳۳۸) نخستین تریوس بزرگ ایتالیا و صاحب کلمات کانون که مجموعه‌عاری از داستان‌های کوتاه است. او از آریوستاس‌ها و ایلوی بزرگ رنسانس اروپاست. دهنلی، آریوستاس (۱۳۴۸ - ۱۳۵۶) اصلاح‌طلب کارکنک دهنلی، آریوستاس‌های مسیحی، موف‌مطارتات و ستایشی چون، در درای‌عقاید مورد تائیدنامه‌نویس و شاعر بزرگ انگلیسی، جاقن فیلسوف‌های هملت، افلاطون، خرنی ششم، ولف و ژولیت و بسیاری دیگر. حقیقت این‌را آنکه هیچ‌یک از این مشاهیر صفتی غوطه شادمانی و دانش‌گسترش حضور مولانا را در آثار هر از هوم می‌یابید. دانه، درگرفته از مقالهٔ مولانا زدنتر از دانه و شکسپیر - خراسان ۱۳۳۰)

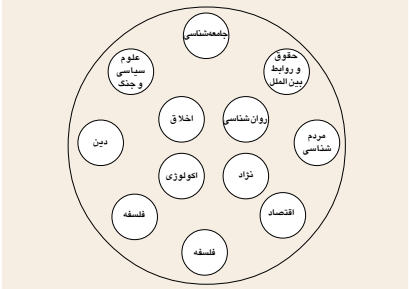
در آخر تنها گفتنی است، اینکه از تمایل دنیای انسان‌زده امروز به حضرت مولانا و آموزه‌هایش، ژرف و آگاهانه‌است. مجالی دیگر برای بحث منطبقه، ماده‌ای از جایگاه حقیقی و اولای او در ساخت‌اندیشهٔ انسان‌رواست نمی‌کاهد. با نگر جان‌شنینی در خصوص فهم آثار مولوی می‌آورد. محاکات ما، محاکات‌هایی تو کجاست است که در گویای کویک‌کشتا می‌کند و از ماضی دریا که تصادفاً به گویان‌شان افتاده، حال‌درآیا بر می‌ماند. هر کج‌چو که می‌تواند برآیا و آنها فهمد؟»

سفر به تاریخ همراه با سایر دانش‌ها

در این بحث می‌خواهم چند موضوع را برای کسانی که خود را اهل تاریخ می‌دانند و یا به سخن دیگر تاریخ می‌پسند یادآوری کنم. اولین موضوعی که در این گفتار باید گنجانیده شود این است که تاریخ چیست و آیا فایده‌ای برای انسان‌ها دارد؟ در این مجال کوتاه تلاش دارم تا عناصر تشکیل دهنده علم تاریخ و رشته‌هایی که به طور ضمنی با ساختمان و کلی نقشی تعیین‌کننده در ساختار متون تاریخی ایفا می‌کنند را معرفی و تأیید آنها را بر متون تاریخی با ذکر

برشمرده است. **رابطه متقابل تاریخ و فلسفه** فلسفه (فیلسوفیا) را در قرن پنجم قبل از میلاد اندیشمندان یونان ابداع کرده‌اند و به معنی دانش‌دوستی (دوستدار دانش) است. می‌گویند که «هراکلیت» یا «فیثاغورس» این واژه را ابداع کرده است. در آن زمان فلسفه را مادر علوم می‌نامیدند. همه مورخان دنیای باستان، در عین حال فیلسوف نیز بوده‌اند. فلسفه از زمان هراکلیتوس (هراکلیت) تا عصر ما به‌طور کلی تغییر کرده است.

و از دوستداری دانش به جایی رسیده که می‌گویند «فلسفه عبارتست از جست‌وجوی یک دیدگاه همه‌جانبه و یا یک جهان‌بینی درباره مسائل جهان»

چون فلسفه داللی را باور می‌کند و زندگانی را از نظر معنوی غنا می‌بخشد، فلاسفه معاصر هر یک صاحب یک نوع جهان‌بینی هستند. در تعریف جهان‌بینی می‌توان گفت که گرایش و طرز تفکر نسبت به مسائل جهان از دریچه‌ای خاص است. موضوع فلسفه حقایق است و موضوع علم تاریخ، وقایع است. آن عده از فلاسفه که دیدگاه فلسفی درباره تاریخ داشته‌اند، گفته‌اند که وقتی تاریخ از دریچه فلسفه‌پایان‌شده، حقایق وقایع تاریخی روشن می‌شود، این طرز تفکر از یونان باستان وجود داشته است. در همان زمان یک فیلسوف یونانی اهل هالیکارناس به نام «دیونسی سوسی هالیکاناسی» می‌گوید که تاریخ فلسفه‌ای است که تعلیمات آن بر اساس نمونه‌ای از وقایع است و آگاهی عمیق از آن وقایع و پرداختن به عقیده، در مسائل، انسان را

مقام تاریخ در علوم علم تاریخ جزئی از علوم انسانی و تنه اصلی علوم اجتماعی است. علوم انسانی، سلسله دانش‌هایی است که موضوع آن مطالعه انسان‌ها از دیدگاه‌های گوناگون است. روان‌شناسان در تعریف انسان می‌گویند: «انسان موجودی زنده، روانی و اجتماعی است». بنابراین در علوم انسانی همه جنبه‌های اجتماعی و روانی انسان‌ها مورد بررسی قرار می‌گیرد به غیر از بررسی انسان از نظر «انثولوژی» و «انثانومی». تاریخ دیرپردارنده بخش‌های مختلف علوم انسانی و اجتماعی است مانند جامعه‌شناسی و شاخه‌های آن، حقوق و روابط بین الملل، مردم‌شناسی، اقتصاد، جغرافیا و ژئوپولیتیک، فلسفه، دین، علوم سیاسی و جنگ، روان‌شناسی، اخلاق و نژادشناسی - چون حوادثی که در طول تاریخ بشر روی داده تحت تأثیر این بخش‌های مختلف علوم انسانی و اجتماعی است. عوامل دوازده‌گانه نیز به دلیل دورالت مورخ معاصر آمریکایی، رابطه تاریخ را با عواملی نظیر کره زمین، زیست‌شناسی، نژاد، خلق و خوی ملت‌ها، علم اخلاقی، دین، حکومت و جنگ به‌طور کامل

به حقایق تاریخی رهنمون می‌شود. همان‌طور که منظر ذهن را از خطا بازمی‌دارد، دانستن فلسفه به‌ویژه فلسفه تاریخ، مورخ را از لغزش بازمی‌دارد و زمانی خطا نمی‌کند که از رابطه علت و معلول (علیت) بین پدیده‌ها آگاه گردد. «بنوتکروچه» (۱۹۵۲ - ۱۸۶۶) فیلسوف ایتالیایی عقیده داشت که تاریخ با فلسفه یکی است زیرا فلسفه یک اثر مشخص و تاریخی است و همواره باید فلاسفه تاریخ را بنویسند. او در عین حال معتقد است که تاریخ به‌تنها یک فلسفه با علم هست بلکه هر خاص است چون تمام کارهایی که هنرندانجام می‌دهند این است که آنچه را که می‌بیند بیان کند. اما مورخ فیلسوف کاریش این است که باید اطمینان کند که آنچه را می‌بیند حقیقت هم هست تا به عنوان تاریخ به رشته تحریر درآورد. بی‌جهت نبود که ویل دورانت صاحب دکتری فلسفه توانست بزرگ‌ترین تاریخ‌نمدن جهان را در عصر حاضر بنویسد.

رابط تاریخ با جغرافیا و ژئوپولتیک «جغرافیا» و ژئوپولتیک» آنقدر در حوادث تاریخی مؤثر است که گستره تأثیر آن را می‌توان به حد دورپایی تاریخ دانست. «جغرافیا را می‌توان زادگاه تاریخ و مادر و پرورنده آن دانست. حتی‌ای است که تاریخ در آن نقطه‌ای می‌پذیرد، نقاط خوش آب و هوا و شرایط جوی بسیار خوب باعث می‌شود که قبایل مختلف از نقاط بادآب‌وهوا و غیر قابل زندگی به آن نقاط مهاجرت کنند و با هجوم نمایند. هجوم اقوام هون و تاتار به اروپا و مهاجرت آریایی‌ها به فلات ایران که بخش عظیم تاریخ بشر را تشکیل می‌دهد نتیجه وضعیت جغرافیایی نقاط مختلف کره زمین بود. «مونتسکیو» (۱۶۸۹ - ۱۷۵۵) می‌داند که حقوق‌دان فرانسوی در آثار خود از جمله «روح القوانین» و «علل عظمت و انحطاط روم» شرایط جغرافیایی، آب و هوا و اقلیم را در حوادث تاریخی مؤثر دانسته است و هیچ پدیده تاریخی را ناشی از تصادف و شانس ندانسته است. در دنیای اسلام در حدود پنج قرن قبل از مونسکیو، ابن خلدون تأثیرات محیط جغرافیایی را بر حوادث تاریخی که اقوام بربر در شمال آفریقا ایجاد کردند متذکر می‌شود.

بعدها که در قرون جدید مراکز مهم اقتصادی جغرافیایی که از نظر نظامی حائز اهمیت بود، به وسیله کاشفان و سیاحان اروپایی کشف شد و دوره استعمار آغاز شد، علم جدیدی از بدنه جغرافیا تحت عنوان ژئوپولتیک، جدا شد. تعریف سیاسی این واژه عبارتست از اتخاذ خط مشی سیاسی نظامی در روابط خارجی یا در نظر گرفتن وضع جغرافیایی هر منطقه، بسیاری از مناطق جهان از جمله ژئوپولتیک خاصی برخوردارند. حتیج فارس، تنگه هرمز، کانال سوئز، تنگه دماحارک، تنگه‌های بسفر و داردanel، صد نقطه دیگر جهان، وجود اهمیت ژئوپولتیک برای پاره‌ای از کشورهای اقیانوس هند و دریای مدیترانه است. از آنجایی که در حدود هفتاد درصد انرژی جهان از تنگه هرمز به جهان صنعتی درشرق و غرب جهان صادر می‌شود، کشورهای این منطقه همواره در صدد دفاع از موجودیت خود در برابر قدرت‌های جهانی هستند. اشغال عراق توسط نیروهای انگلیس و آمریکا از جهت برخورداری این کشور از موقعیت ژئوپولتیک بود. چنانچه مصر، کانال سوئز را مسدود کند قدرت‌های جهانی

درصدد اشغال آن و هجوم به مصر برمی‌آیند. همچنانکه در ۱۹۵۶ دولت‌های فرانسه و انگلیس کانال سوئز را اشغال کردند.

تاریخ و علوم سیاسی و جنگ سیاست عبارت است از هنر و عمل حکومت بر اجتماعات انسانی. حکومت عبارتست از مجموعه‌ای از سازمان‌های اجتماعی که برای تأمین روابط طبقات مختلف و حفظ انتظام جامعه به‌وجود می‌آید. پولی بیوس (۱۲۰۷-۱۲۷۰) مورخ و فیلسوف یونانی الاصل مقیم روم که از نظر دقت نظر به اسطوری تاریخ نویسی معروف شد یک مورخ پرآگمانیک (عملی) بود و بیشتر به وقایع تاریخی عقیده داشت که تاریخ وقتی به نحو مطلوب نوشته می‌شود که نویسنده خود علاوه بر چیرگی در تاریخ اهل عمل باشد و به زبان دیگر اهل حرفه سیاست باشد. ژولیوس سزار امپراتور روم با نوشتن تاریخ نبرد گالیله، پشاهنگ زمامداران مورخ گردید. این نظریه در قرن بیستم مورد استفاده تاریخ‌نویسان قرار گرفته است. سیاست پیشه‌هایی چون کسینجر - چرچیل و دوگل خاطر نشان به‌صورت منابع تاریخی برای تاریخ‌نویسان قرن بیستم درآمد است. جنگ نیز مانند سیاست یکی از عوامل تاریخ تمدن دنیای دورالت، از مجموع ۳۵۰۰ سال تاریخ مدون بشر فقط ۳۶۸ سال بدون جنگ گذشته است. انگیزه‌های جنگ در میان کشورهای جهان همان سبزه‌جویی، مالکیت زمین، غرور بیش از حد ملی و بالاخره اصطکاک منابع در زمینه ارضی و اقتصادی، کشورها را به جنگ با یکدیگر می‌کشاند. بعد از جنگ ۱۸۷۱ بین آلمان و فرانسه که به شکست فرانسه منتهی شد، رقابت بر سر سالاری و سلطه بر اروپا بین فرانسه و آلمان بیشتر شد. جنبش تحت عنوان «تکونگر کلف» (تیر و برای تمدن) آغاز شد. در آلمان و فرانسه انقلابی برای تحریر جوانان به جنگ نوشته می‌شد. در آلمان همزمان با سلطنت ویلهلم دوم، اموال جئون‌آیزر تبلیغات، همه‌جا را فراگرفت. حتی روحیه نظامی‌گرایی آنجنان بالا رفت که جراید آلمان و فرانسه می‌نوشتند که همچنان که اکثر فزات‌گران‌ها را پاک و صاف می‌کند، جنگ نیز ملت‌های سست و تنبل را که برائز آسایش و آرامش تن پرور و راحت طلب شده‌اند مستحکم و نیرومند می‌سازد. موج جنگ طلی در فاصله ۱۹۱۳ تا ۱۹۲۵ نیز میلیون‌ها انسان را قربانی کرد و تا پایان قرن بیستم دارد. حمله به عراق یکی از نمونه‌های بارز آن است. بخش عمده تاریخ عمومی و کشورهای جهان مربوط به جنگ‌های منطقه‌ای و جهانی است.

۸۵ پیش از آنچه تحلیلگران پیش‌بینی می‌کردند خبرساز بود. سال بر حاشیه‌ای که حالا به انتها رسیده و جز خاطر، چیزی از آن نمی‌ماند. در حوزه فرهنگ اما حاشیه‌سازی‌ها به گونه‌ای دیگر رقم خورد. چه اینکه ۸۵ سال تصمیم‌های بزرگ بود. تصمیم‌هایی که هر کدام می‌توانست مهم‌ترین خیر فرهنگی سال باشد. بسیاری از این تصمیم‌ها بر پیشانی صفحات یک روزنامه‌ها و اولین خبرهای تلویزیون نشست تا نقد تحول‌خواهی مدیران جدید فرهنگ کشور را به رخ بکشند. این ماجرا از آن سو اهمیت خود را می‌نمایاند که اکثر مطبوعات کشور چنان درگیر سیاست هستند که بافتن «پتیریک» در فرنگی در آنها کمپاست. بر روی کوبه به مهم‌ترین اتفاقات فرهنگی کشور در این گزارش‌ها نمی‌تواند تمام آنچه باشد. که در این یک سال به تاریخ پیوست و چه بسا راهگشای تصمیم‌گیری‌های سال‌ها بعد شد. ... و گرنه در میان اهل فرهنگ کیست که نداند! افتتاح کتابخانه‌های تخصصی در کتابخانه ملی، کتاب‌سال حوزه، کتاب‌سال دفاع مقدس، کمک‌خانه کتاب به افغانستان در راه‌اندازی نظام شایک و خیلی کتاب‌های دیگر می‌توانست در این گزارش در کنار باقی مطالب بیاید.

کتاب در سالی که گذشت

نوزدهمین نمایشگاه کتاب

حاشیه‌هایس از رای اعتماد مجلس، به محمدحسین صفارهرندی رنگ گرفت. حاشیه‌سازان هم یکی از مهم‌ترین اتفاقات فرهنگی خاورمیانه را نشانه و فتد. نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، این واقعۀ فرهنگی که دولت‌نهم برای اولین بار باید آن را برگزار می‌کرد در ایستگاه نوزدهم منتظر برگزاری بود.

۱۳ اردیبهشت ماه مطابق شنبه هرساله رئیس‌جمهوری به موسسه بین‌المللی نمایشگاه‌ها آمد تا رنگ آغاز نمایشگاه را به صدا درآورد. در این مراسم اما رئیس‌جمهوری برخلاف پیشینان خود از کلی‌گویی دوری جست و خواستار لذیذیبدن نه‌پدی برای برگزاری نمایشگاه بیستم در سطح دیگر شد.

همین خواست رئیس‌جمهور اهمیت برگزاری هر چه باشکوه‌تر نمایشگاه کتاب تهران را به

اهالی فرهنگ نشان داد. از دیگر نکات حاضر اهمیت نمایشگاه، جلوگیری از هزینه‌های تجملی بود. مدیران نوزدهمین نمایشگاه کتاب تهران با اعلام اینکه با صرفه‌جویی‌های فراوان از هدر رفتن بیت‌المال جلوگیری کرده‌اند در پایان نمایشگاه گفتند: کیفیت برگزاری نمایشگاه مورد تحسین کارشناسان و مهمانان خارجی قرار گرفته است.

حاشیه‌های فعالیت‌های فرهنگی به گردش درآمد؛ چهاردهمین هفته کتاب جمهوری اسلامی، پیش از رسیدن این هفته اما خبرهایی از فعالیت‌های جدید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه کتاب در رسانه‌ها به چاپ رسیده بود اما هیچ‌کس از کل تصمیم‌ها خبر نداشت. بیست و یکم آبان‌ماه سید مهدی جهرمی مدیرعامل خانه کتاب در مقابل خبرنگاران ضمن اعلام آسامی روزهای هفته کتاب از اتفاق‌های مهمی خبر داد: سومین جشنواره نقد کتاب یکم آذرماه همزمان با چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی در سرای اهل قلم خانه کتاب برگزار می‌شود.

جهرمی همچنین از افتتاح خبرگزاری کتاب، برگزاری پنجمین نشست مسئولان فرهنگی و کارشناسان شایک استان‌ها، برگزاری نشست آموزشی برای نشان‌ان و...

خبر داد.

هفته کتاب در حالی دوم آذر به کار خود پایان داد که کارشناسان از آن به عنوان برنامه‌ای هدفمند در جهت توسعه کتابخوانی در کشور یاد کردند. این عقیده از آنجا نشأت گرفت که نگاه به برگزاری هفته کتاب در سال‌های گذشته تنها به عنوان تلنگری به جامعه فرهنگی تلقی می‌شد اما در این دوره توسعه کتابخوانی در کشور مورد توجه قرار گرفت تا سر فصل جدیدی در سیاست‌های مدیران فرهنگی کشور رقم زده شود.

در تمام روزهای هفته کتاب، «کتاب هفته ویژه نامه‌ای ۱۴ صفحه‌ای منتشر کرد که به همراه روزنامه ایران توزیع شد.

هفته کتاب

روزهای پایانی آبان‌ماه خون تازه‌ای در رگ‌های فعالیت‌های فرهنگی به گردش درآمد؛ چهاردهمین هفته کتاب جمهوری اسلامی، پیش از رسیدن این هفته اما خبرهایی از فعالیت‌های جدید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در حوزه کتاب در رسانه‌ها به چاپ رسیده بود اما هیچ‌کس از کل تصمیم‌ها خبر نداشت. بیست و یکم آبان‌ماه سید مهدی جهرمی مدیرعامل خانه کتاب در مقابل خبرنگاران ضمن اعلام آسامی روزهای هفته کتاب از اتفاق‌های مهمی خبر داد: سومین جشنواره نقد کتاب یکم آذرماه همزمان با چهاردهمین دوره هفته کتاب جمهوری اسلامی در سرای اهل قلم خانه کتاب برگزار می‌شود.

جهرمی همچنین از افتتاح خبرگزاری کتاب، برگزاری پنجمین نشست مسئولان فرهنگی و کارشناسان شایک استان‌ها، برگزاری نشست آموزشی برای نشان‌ان و...

خبر داد.

هفته کتاب در حالی دوم آذر به کار خود پایان داد که کارشناسان از آن به عنوان برنامه‌ای هدفمند در جهت توسعه کتابخوانی در کشور یاد کردند.

این عقیده از آنجا نشأت گرفت که نگاه به برگزاری هفته کتاب در سال‌های گذشته تنها به عنوان تلنگری به جامعه فرهنگی تلقی می‌شد اما در این دوره توسعه کتابخوانی در کشور مورد توجه قرار گرفت تا سر فصل جدیدی در سیاست‌های مدیران فرهنگی کشور رقم زده شود.

در تمام روزهای هفته کتاب، «کتاب هفته ویژه نامه‌ای ۱۴ صفحه‌ای منتشر کرد که به همراه روزنامه ایران توزیع شد.

بیست و سومین دوره کتاب سال

بیست و سومین دوره کتاب سال جمهوری اسلامی هم در حالی به خاطرات تقویم ۸۵ سپرده شد که با اعلام برگزیده ادبیات داستانی در میان برندگان، اهالی ادبیات به وجد آمدند.

سال‌ها بود که هیچ کتابی به عنوان ادبیات داستانی شناخته نمی‌شد اما همین که نام احمد یگدلی شائقی اثر «ادبکی سایه» در تالار وحدت خوانده شد صدای شوقین‌ها فرونی گرفت تا منتقدان کتاب سال مجبور به ترک حاشیه پربازای‌ها شوند.

با این همه اما انتقادهای پراکنده‌ای به گوش رسید که در میان استقبال اهالی قلم از تصمیم برگزار کنندگان کتاب سال به فراموشی سپرده شد.

دآوری‌های کتاب سال بیست و سوم در سال ۸۵ با کمترین انتقاد مواجه شد تا خود حدیث گویایی از دقت نظر مسئولان برگزاری و داوران باشد.

اما انتخاب کتاب سال در حوزه ادبیات داستانی تنها اتفاق تحسین‌برانگیز بیست و سومین دوره نبود. طرفه آنکه علی اوجیبی دبیر کتاب سال پیش از آغاز دآوری‌ها از معرفی داوران بخش‌های مختلف کتاب سال خبر داده بود.

اتفاقی خیلی‌ها گمان نمی‌کردند عملی شود. اما پس از پایان دآوری‌ها و برگزاری مراسم، دبیرخانه کتاب سال جمهوری اسلامی آسامی داوران را اعلام کرد تا خبرگزاری‌ها آن را در اولین صفحه خود مورد توجه قرار دهند. با انتشار آسامی داوران بیست و سومین دوره به صورت علنی و مکرر از رای خود دفاع کردند.

افتتاح خبرگزاری کتاب ایران

خبرگزاری کتاب ایران هم ۲۳ آبان‌ماه با استقبال اسانید او تیاطات کشور افتتاح شد که در آن دکتر محمد سلطانی فر یکی از استادان دانشگاه تعداد خبرگزاری‌های تخصصی کتاب در دنیا را بسیار اندک دانست و گفت: در تمام دنیا معمولاً «سیات‌های اطلاع‌رسانی» جایگویی نیاز برارجمه کنندگان علاقه‌مند به خبرهای حوزه کتاب هستند.

در این مراسم که با حضور مدیرعامل خانه کتاب برگزار شد دکتر کاظم محمدنژاد پدران تیاطات ایران بر لزوم توجه جدی به ادامه کار خبرگزاری کتاب تاکید کرد. حالاً با گذشت چهار ماه از آن صحبت‌ها خبرگزاری کتاب به عنوان یک رسانه حرفه‌ای خود را آمیان علاقه‌مندان به خبرهای حوزه کتاب باز کرده است تا هر روز شاهد انعکاس ده‌ها خبر تولیدی این خبرگزاری در دیگر رسانه‌های کشور باشیم.

نمایشگاه بیستم

و تصمیمی بزرگ

آیده بزرگ، بالاخره با تصمیم بزرگ همراه شد تا نمایشگاه بیستم کتاب با کاهش ترافیک، تخصصی‌تر شدن و راحتی مخاطبان همراه شود.

چند روزی پیشتر نیست که خبر برگزاری بخش داخلی نمایشگاه کتاب در فصلای تهران در صفحه

یک رسانه‌ها مورد توجه قرار گرفته است. در این میان

هر چند بعضی‌ها با آیده تردید به این تصمیم نگر بیستند

اما انتشار نامه‌های متعدد اهالی نشر و اظهارات گسترده

مسئولان در حمایت از این تصمیم باعث دلگرمی

بخش بزرگی از اهالی کتاب کشور شده است.

نمایشگاه بیستم کتاب در حالی آغاز خواهد شد که

به گفته وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آغازگره گشتایی

از مشکلات دوره‌های گذشته خواهیم بود.

تا لحظه تنظیم این گزارش صدها ناشر با نیت نام

در نمایشگاه بیستم باعث گرمی زود هنگام این واقعه

بزرگ فرهنگی شده‌اند.

پس از تصمیم مسئولان وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی مسئولان راهنمائی و رانده‌گی نیروی نظامی

و شهرداری تهران، ۲ نهاد تاثیرگذار در برگزاری

نمایشگاه کتاب تهران ضمن حمایت از این تصمیم

آن را راهگشای خوانده‌اند تا آخرین تصمیم بزرگ

فرهنگی سال شجاعانه‌ترین تصمیم هم لقب بگیرد.

